

राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी ऑगस्ट २०१५ या सत्रापासून होणाऱ्या प्रवेशासाठी प्रवेश नियमावली आणि शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी लागू करावयाच्या प्रशिक्षण शुल्क नियमावलीस प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-३३१५/प्र.क्र. १७/व्यशि-३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई- ४०००३२

दिनांक : १४ मे, २०१५.

वाचा-

- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. टिएसए/४५८३/१११३६६/३०८/तांशि-४, दि.०४ जूलै, १९८५
- २) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. टीएसए-१२८३/१७७३५८/(३९३)/तांशि-४, दि.४/१२/१९८७
- ३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. टीएसए-१२८८/६१७१९/(१६८८)/तांशि-४, दि.५/८/१९८८
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.आयटीआय-१००२/प्र.क्र.५१/व्यशि-२, दि. ३०/४/२००२
- ५) शासन शुध्दीपत्रक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-१००२/प्र.क्र.५१/व्यशि-२, दि. १३/६/२००३
- ६) शासन निर्णय क्र. आदिवासी विकास विभाग औप्रसं/१२०४/प्र.क्र.२३/१२, दि.२३/८/२००४
- ७) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-१००६/(४०/०६)/व्यशि-२, दि. १४/६/२००६
- ८) शासन पत्र सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्यक्रम व विशेष सहाय्य विभाग यांचे पत्र क्र.आयटीआय-२००६/प्र.क्र.२०६/मावक-२ दि.३ जूलै, २००६
- ९) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.आयटीआय-२००८/रिट/(२७/०८)व्यशि-२, दि. ३१/३/२००८
- १०) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.आयटीआय-२०१०/८०/व्यशि-३, दि.२/७/२०१०
- ११) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-२०१४/ प्र.क्र.८३/व्यशि-३, दि. २४.०६.२०१४
- १२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. आयटीआय-२०१४/ प्र.क्र.८३/व्यशि-३, दि. ०३.०७.२०१४
- १३) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचा क्र.१२/खाजगी औप्रसंस्थां/शिक्षण शुल्क/२०१५/०६, दि. ०७.०१.२०१५ चा प्रस्ताव.
- १४) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचा क्र. १२/खाजगी औप्रसंस्थां/शिक्षण शुल्क/२०१५/६४, दि. ०३.०२.२०१५ चा प्रस्ताव.
- १५) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचा क्र. १२/खाजगी औप्रसंस्थां/२०१५/७५, दि. १३.०२.२०१५ चा प्रस्ताव
- १६) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचा क्र. १२/खाऔप्रसं/२०१५/१३०, दि. २७.०४.२०१५ चा प्रस्ताव

प्रस्तावना

राज्य शासनाच्या अधिपत्याखालील संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांच्या माध्यमातून शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमधील सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षातील प्रवेश प्रक्रिया Online पध्दतीने आयोजित करण्यात आली होती. सदर प्रक्रिया ही अत्यंत पारदर्शक, समांतर व वैधानिक आरक्षण विचारात घेऊन तसेच शासकीय नियमांचा काटेकोरपणे पालन करून यशस्वीरित्या पार पाडण्यात आली आहे. अशा पध्दतीने शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमधील प्रवेश प्रक्रिया Online पध्दतीने यशस्वीरित्या राबविणारे महाराष्ट्र हे देशातील प्रथम राज्य ठरले आहे. त्यामुळे सदर विशेष Online प्रवेश मोहिम राबविल्यामुळे याबाबत संपूर्ण देश पातळीवरून आपल्या राज्याचे अभिनंदन करण्यात आले आहे. ही राज्यासाठी अभिमानाची बाब आहे. सन २०१३-१४ या वर्षाच्या Online प्रवेश प्रक्रियेचा अनुभवाचा आधार घेऊन सन २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यातील सर्व शासकीय औ.प्र.संस्थांमधील प्रवेश प्रक्रिया Online पध्दतीने राबविण्यास संदर्भीय (११) येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या सुचनांनुसार खाजगी औ. प्र. संस्थांसाठी प्रवेश नियमावली व प्रशिक्षण शुल्क निश्चित करण्यासाठी संदर्भीय (१२) येथील शासन निर्णयान्वये समिती गठित करण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे. सदर समितीने राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी ऑगस्ट २०१५ या सत्रापासून होणाऱ्या प्रवेशासाठी प्रवेश नियमावली व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी लागू करावयाच्या प्रशिक्षण शुल्क नियमावली शासनास सादर केली आहे. सद्यस्थितीत संदर्भीय (९) येथील शासन निर्णयान्वये खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी सुधारित प्रशिक्षण लागू करण्यात आले आहे. समितीने सादर केलेल्या प्रवेश व प्रशिक्षण शुल्क नियमावली विचारात घेवून संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांनी संदर्भीय (१३) ते (१६) येथील पत्रांन्वये प्रस्ताव मान्यतेसाठी सादर केला आहे. त्यानुसार प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय

राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी ऑगस्ट २०१५ या सत्रापासून होणाऱ्या प्रवेशासाठी समितीने शासनास सादर केलेली प्रवेश नियमावली तसेच खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी लागू करावयाच्या प्रशिक्षण शुल्क नियमावली विचारात घेवून संचालनालयाने प्रस्तावित केल्याप्रमाणे सोबतच्या “परिशिष्ट-१” मधील ऑगस्ट २०१५ पासून राज्यातील सर्व शासकीय व खाजगी औ. प्र. संस्थांमधील ऑनलाईन प्रवेशासाठीच्या प्रवेश नियमावलीस तसेच सोबतच्या “परिशिष्ट - २” मधील खाजगी औ. प्र. संस्थांसाठी प्रशिक्षण शुल्क नियमावलीस शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. संदर्भीय (११) येथील शासन निर्णयात नमुद केलेल्या पध्दतीनुसार प्रवेश प्रक्रिया Online पध्दतीने राबविण्याची जबाबदारी संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांची राहिल.

सदर Online प्रवेश प्रक्रियेवरील होणाऱ्या खर्चाचा भार प्रत्यक्ष शासनावर पडणार नसल्यामुळे सदर प्रस्तावास नियोजन व वित्त विभागाची मान्यता घेण्यात आलेली नाही.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०५१४१६०२१८६५०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.गो.जाधव)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव

- २) मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा.प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक,
- ४) सह सचिव (व्यशि) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक
- ५) संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई
- ६) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई
- ७) सह संचालक, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/ पुणे/ नाशिक/ औरंगाबाद/अमरावती/ नागपूर
- ८) प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (सर्व संचालनालयामार्फत)
- ९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२ मुंबई/ नागपूर
- १०) महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२ मुंबई/ नागपूर
- ११) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- १२) जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (सर्व जिल्हे) (संचालनालयामार्फत)
- १३) निवडनस्ती (व्यशि-३) उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. संकीर्ण-३३१५/प्र.क्र. १७/व्यशि-३, दि. १४ मे, २०१५ चे सहपत्र

“परिशिष्ट-१”

राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी ऑगस्ट २०१५ या सत्रापासून होणाऱ्या प्रवेशासाठी प्रवेश नियमावली

१.० सर्वसामान्य:

प्रस्तुत नियम शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

अ. महाराष्ट्र राज्यातील सर्व शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.

ब. महाराष्ट्र राज्यातील सर्व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.

१.१ माहितीपुस्तिकेत नमुद संक्षिप्त रूपे:

ARC	:	अर्ज स्विकृती केंद्र
CAP	:	केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया
CBSE	:	केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ
CGPA	:	एकूण श्रेणी बिंदुची सरासरी (Cumulative Grade Point Average)
CTS	:	शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजना
DGET	:	महासंचालनालय, रोजगार व प्रशिक्षण, नवी दिल्ली
DVET	:	व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
GOI	:	भारत सरकार
GOM	:	महाराष्ट्र सरकार
HT	:	मूळ तालुका
HSC	:	उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र
ICSE	:	माध्यमिक शिक्षणाचे भारत सरकारचे प्रमाणपत्र
IMC	:	संस्था व्यवस्थापन समिती
ITI	:	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था
MSBSHSE	:	महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ
MSBTE	:	महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, मुंबई
NCVT	:	राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परीषद
NRI	:	अनिवासी भारतीय
OHT	:	मूळ तालुकाबाहय
OMS	:	महाराष्ट्र राज्याबाहेरील
PIO	:	मुळ भारतीय नागरीक
SCVT	:	राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परीषद
SL	:	राज्य पातळी
SSC	:	माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र

१.२ परीभाषा:

१.२.१ **औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे शासनामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या अथवा शासन मान्यताप्राप्त खाजगी संस्थांद्वारा शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या व्यवसायांमध्ये प्रशिक्षण देणाऱ्या, राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परीषद अथवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परीषदेची संलग्नता प्राप्त असलेल्या राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र अथवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परीषदेचे प्रमाणपत्र निर्गमित करणाऱ्या संस्था.

१.२.२ **शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे महाराष्ट्र शासनातर्फे चालविल्या जाणाऱ्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.

१.२.३ **खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे खाजगी व्यवस्थापनामार्फत कायम विनाअनुदानित तत्वावर चालविल्या जाणाऱ्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था

- १.२.४ **व्यवसाय/अभ्यासक्रम** म्हणजे महासंचालनालय, रोजगार व प्रशिक्षण नवी दिल्ली किंवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य यांच्यामार्फत सुचित केलेले व्यवसाय/अभ्यासक्रम. येथे व्यवसाय व अभ्यासक्रम एकाच अर्थाने असून त्यांची अदलाबदल होवू शकते.
- १.२.५ **युनिट** म्हणजे विशिष्ट व्यवसाय अभ्यासक्रमाची तुकडी की ज्यासाठी स्वतंत्र शिल्पनिदेशक नियुक्त केला आहे.
- १.२.६ **शिल्पनिदेशक** म्हणजे औ.प्र.संस्थांमध्ये शिक्षण/ प्रशिक्षण देणारा कर्मचारी
- १.२.७ **प्रशिक्षणार्थी** म्हणजे औ.प्र.संस्थेमध्ये प्रवेशित उमेदवार
- १.२.८ **प्रशिक्षण वर्ष** म्हणजे औ.प्र.संस्थेमधून प्रशिक्षण दिले जाणारा ०१ ऑगस्ट ते ३१ जूलै दरम्यानचा कालावधी
- १.२.९ **एनसीव्हीटी** व्यवसाय म्हणजे राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची संलग्नता प्राप्त औ.प्र.संस्थेत शिकविले जाणारे व्यवसाय अभ्यासक्रम
- १.२.१० **एसटीव्हीटी** व्यवसाय म्हणजे राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची संलग्नता प्राप्त औ.प्र.संस्थेत शिकविले जाणारे व्यवसाय अभ्यासक्रम
- १.२.११ **मंजूर प्रवेशक्षमता** म्हणजे महासंचालनालय, रोजगार व प्रशिक्षण, नवी दिल्ली यांच्याकडून मंजूर व्यवसाय तसेच राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेकडून संलग्नित अभ्यासक्रमनिहाय मंजूर जागांची संख्या किंवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेच्या अभ्यासक्रमनिहाय मंजूर जागांची संख्या.
- १.२.१२ **सुपरन्युमरी** म्हणजे व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या तुकडीमधील मंजूर प्रवेशक्षमतेतील गळती रोखण्यासाठी मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या ३०% वा महासंचालनालय, रोजगार व स्वयंरोजगार यांनी निर्धारित केल्याप्रमाणे अधिकचे प्रवेश करण्यास दिलेली परवानगी
- १.२.१३ **एकुण प्रवेशक्षमता** म्हणजे एका तुकडीची प्रवेशक्षमता = मंजूर जागा म्हणजे मंजूर प्रवेशक्षमता + सुपरन्युमरी
- १.२.१४ **राज्य सरकार** म्हणजे महाराष्ट्र राज्याचे सरकार
- १.२.१५ **संचालक** म्हणजे **संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य**
- १.२.१६ **केंद्रीय प्रवेश प्रक्रिया** म्हणजे शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्थांसाठी एकाच ऑनलाईन अर्जाद्वारे करण्यांत येणारी केंद्रीय प्रवेश पध्दत
- १.२.१७ **संकेतस्थळ** म्हणजे www.admission.dvet.gov.in
- १.२.१८ **प्रवेशअर्ज स्विकृती केंद्र** म्हणजे औ.प्र.संस्था जेथे उमेदवार ऑनलाईन प्रवेश अर्ज भरणे, पडताळणी, स्विकृती आणि निश्चिती करू शकतो. सर्व शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्था या औ.प्र.संस्थांच्या प्रवेशप्रकीयेत प्रवेशअर्ज स्विकृती केंद्र असतील
- १.२.१९ **उमेदवार** म्हणजे महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय तसेच खाजगी औ.प्र.संस्थांमधील शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांसाठी अर्ज स्विकृती केंद्रावर प्रवेश अर्ज भरून अर्ज निश्चित करणारा प्रवेशोच्छुक अर्जदार
- १.२.२० **इंटर-से-मेरीट** म्हणजे गुणवत्ता क्रमांक
- १.२.२१ **सक्षम अधिकारी** म्हणजे माहिती पुस्तिकेत उल्लेख केल्याप्रमाणे प्रवेश अर्ज मागविणारा व प्रवेशप्रकीयेची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनामार्फत नियुक्त अधिकारी. सद्यस्थितीत **संचालक (प्रशिक्षण)व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय** यांना शासनातर्फे सक्षम प्राधिकारी म्हणून नेमण्यात आले आहे.
- १.२.२२ **सक्षम अधिकाऱ्याचा प्रतिनिधी** म्हणजे प्रवेशप्रकीया सुरळीत पार पाडण्यासाठी सक्षम अधिकाऱ्यास मदतनीस म्हणून सक्षम अधिकाऱ्याकडून नियुक्त अधिकारी
- १.२.२३ **अनिवासी भारतीय** म्हणजे भारतीय आयकर कायदा १९६१ च्या कलम ६ मध्ये दिलेल्या व्याख्येनुसार असणारे.
- १.३ **केंद्रीय प्रवेश प्रक्रिया माध्यमातून शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेअंतर्गत होणाऱ्या प्रवेश प्रक्रियेत सक्षम अधिकाऱ्याची भूमिका**
- १.३.१ सर्व शासकीय आणि खाजगी औ.प्र.संस्थानी पुढील प्रशिक्षण वर्षाच्या प्रवेशासाठी उपलब्ध व्यवसाय तुकड्यांची माहिती संलग्नतेच्या तपशिलासह सक्षम अधिकाऱ्याकडे दिनांक **३१ मार्च** पर्यंत सादर करावीत.

- १.३.२ खाजगी औ.प्र.संस्था संस्थास्तरावरील जागा सक्षम अधिकाऱ्याकडे केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या माध्यमातून , भरण्यासाठी १५ एप्रिल पर्यंत हस्तांतरीत करू शकतात
- १.३.३ अल्पसंख्याक दर्जा प्राप्त खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांनी, आपल्या संस्थेतील उपलब्ध जागांपैकी अल्पसंख्याकासाठी राखीव आरक्षित जागांची कमाल मर्यादा, केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या माध्यमातून भरण्यासाठी १५ एप्रिल पर्यंत सक्षम अधिकाऱ्याकडे सादर करावीत.
- १.३.४ सक्षम अधिकारी, सर्व औ.प्र.संस्थांसाठी, औ.प्र.संस्थानिहाय व व्यवसाय अभ्यासक्रम निहाय प्रवेशक्षमता १५ एप्रिल पर्यंत प्रकाशित करतील
- १.३.५ सर्व औ.प्र.संस्था पुढील प्रशिक्षण वर्षा साठीची प्रवेशक्षमता तपासतील व काही त्रुटी असल्यास सक्षम अधिकाऱ्यास त्याबाबत २० एप्रिल पर्यंत कळवतील.
- १.३.६ सक्षम अधिकारी सर्व औ.प्र.संस्थानिहाय व व्यवसाय अभ्यासक्रम निहाय प्रवेशक्षमता १ मे पर्यंत प्रकाशित करतील.
- १.३.७ ३० एप्रिल रोजी किंवा त्या पुर्वी राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद अथवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेकडून संलग्नता प्राप्त व्यवसायांच्या तुकड्यांच्या संस्थानिहाय व व्यवसायनिहाय जागांचा त्यांच्या प्रवेश क्षमतेमध्ये/ उपलब्ध जागेमध्ये समावेश केला जाईल व सर्व औ.प्र.संस्थांकरीता १५ मे पर्यंत व्यवसायनिहाय अंतिम उपलब्ध जागा संकेतस्थळावर जाहीर केल्या जातील. उपरोक्त दिनांकानंतर संलग्नता प्राप्त करून घेणाऱ्या कोणत्याही व्यवसायाची तुकडी प्रवेशप्रक्रीयेसाठी त्या प्रशिक्षण वर्षात ग्राह्य धरली जाणार नाही.
- १.३.८ औ.प्र.संस्थेतील व्यवसाय अभ्यासक्रमांची प्रवेशक्षमतेसह यादी ही प्रवेशपुस्तेकील प्रपत्र-२ म्हणून एक भाग आहे. मात्र, औ.प्र.संस्थेतील सुधारीत व्यवसाय अभ्यासक्रमनिहाय यादी संकेतस्थळावर उपलब्ध असेल. दरम्यान माहितीपुस्तिका अगोदर प्रकाशित झाल्यामुळे सक्षम अधिकारी माहिती पुस्तिकेसोबत प्रपत्र २ स्वतंत्रपणे पुरवतील.
- १.३.९ सक्षम अधिकारी ऑनलाइन प्रवेश संकेतस्थळावर उपलब्ध करतील.
- १.३.१० सक्षम अधिकारी औ.प्र.संस्थेतील प्रवेश प्रक्रीयेसाठी माहिती पुस्तिका व प्रवेशासाठी व प्रवेशानंतर करावयाच्या कार्यवाहीसाठी प्रमाणित कार्यपध्दती प्रकाशित करतील
- १.३.११ सक्षम अधिकारी केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेस अनुसरून मिळालेल्या व्यवसाय निहाय जागेवर प्रवेशासाठी व प्रवेश निश्चित करण्यासाठी उमेदवारास जागा मिळालेल्या शासकीय अथवा खाजगी औ.प्र.संस्थेत जाण्यासाठी मार्गदर्शन करेल.
- १.३.१२ ऑनलाईन प्रवेश संकेतस्थळावर सर्व औ.प्र.संस्थांना प्रवेश प्रक्रीया पूर्ण करण्यासाठी Login पुरवेल आणि प्रवेशित उमेदवाराची माहिती प्रशिक्षणासाठी व परीक्षेच्या प्रक्रीयेसाठी अग्रेषित करेल.
- १.३.१३ सक्षम अधिकाऱ्याने शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेअंतर्गत व्यवसायांतील प्रवेशा संबंधात घेतलेले सर्व निर्णय अंतिम आणि सर्व संबंधितांना बंधनकारक असतील
- १.३.१४ केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया ही सुचकदर्शी प्रक्रीया असून सक्षम अधिकारी यात सुधारणा करतील/ किंवा आवश्यकता असल्यास जास्तीत जास्त प्रवेश होण्याची खात्री करण्यासाठी प्रवेश प्रक्रीये दरम्यान प्रवेशासंबंधीची काही बदल करून संबंधीत माहिती वृत्तपत्रातून प्रकाशित करतील आणि प्रवेशाच्या संकेतस्थळावर दृश्य स्वरूपात उपलब्ध करून देतील.
- १.३.१५ शासकीय आणि खाजगी औ.प्र.संस्थांमधील प्रवेशित उमेदवारांकडून प्राप्त तक्रार अर्जाबाबत देखील सक्षम अधिकारी तक्रार निवारण अधिकारी म्हणून काम करतील

१.४ केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेसाठी जागांची उपलब्धता:

सक्षम अधिकाऱ्यामार्फत केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या माध्यमातून प्रवेशाकरीता उपलब्ध करून दिलेल्या जागांचा तपशील खालील तक्त्यात दिला आहे.

अ.क्र.	संस्था	केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेकरिता सक्षम अधिकाऱ्याकडे उपलब्ध जागा (एकुण प्रवेशक्षमतेच्या प्रत्येक तुकडीसाठी उपलब्ध जागा (टक्केवारीत))	संस्था स्तरावरील प्रवेशासाठी संस्थेत उपलब्धत जागा (एकुण प्रवेशक्षमतेच्या प्रत्येक तुकडीसाठी उपलब्ध जागा (टक्केवारीत))
१.	सर्व शासकीय औ.प्र.संस्था	१००%	०%
२.	सर्व खाजगी औ.प्र.संस्था	८०%	२०%

१.५ केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेसाठी उपलब्ध जागांचे वाटप:

प्रवेश अधिकाऱ्याकडून प्रवेशाकरिता उपलब्ध जागांचे वाटप खाली नमूद केलेल्या तपशीलाप्रमाणे होईल.

जागा वाटप	प्रवेशाकरिता उपलब्ध जागा
मूळ तालुका पातळीवर ७०% जागा (Home Taluka Level)	सर्वसामान्य प्रवेश पध्दतीमध्ये नियम क्र.१.४ नुसार दिलेल्या जागांपैकी ७०% जागा ह्या उमेदवाराने ज्या तालुक्यामधुन माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली आहे त्याच तालुक्यामधील औ.प्र.संस्थेत प्रवेशासाठी उपलब्ध आहेत.
तालुकाबाह्य पातळीवर ३०% जागा (Outside Home Taluka Level)	सर्वसामान्य प्रवेश पध्दतीमध्ये नियम क्र.१.४ नुसार दिलेल्या जागांपैकी ३०% जागा ह्या महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवाराने ज्या तालुक्यामधुन माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली आहे त्या तालुक्याव्यतिरीक्त इतर तालुक्यातील औ.प्र.संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी आरक्षित ठेवण्यांत आल्या आहेत. राज्यस्तरीय गुणवत्ता यादीमधील ज्या उमेदवाराने अशा तालुक्याबाहेरील ३०% जागांकरीता पर्याय दिला आहे, त्यांना प्रवेश देण्यांत येईल. ३०% जागांपैकी वरील प्रमाणे प्रवेश देवून रिक्त असलेल्या जागा, ७०% जागांकरीता पर्याय दिलेल्या उमेदवारांना पुढील फेरीत प्रवेशाकरीता उपलब्ध होतील.

१.५.१ मूळ तालुका पातळीवरील ७०% जागा:

उमेदवाराने माध्यमिक शालांत परीक्षा (SSC) ज्या ठिकाणावरून दिलेली आहे त्यावर तालुका स्तरावरील ७०% जागांबाबत उमेदवाराची पात्रता ठरविली जाते.

उदाहरणार्थ: उमेदवाराने धुळे जिल्ह्यातील शिरपूर तालुक्यातून माध्यमिक शालांत परीक्षा (SSC) दिलेली असेल तर संबंधित उमेदवार शिरपूर तालुक्यातील सर्व औ.प्र.संस्थांतील उपलब्ध जागांचा ७०% जागांकरिता पात्र असेल.

मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील उमेदवाराने कोणत्याही एका तालुक्यातून माध्यमिक शालांत परीक्षा (SSC) दिलेली असेल तर उमेदवार मुंबई शहर आणि मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील सर्व औ.प्र.संस्थांमधील उपलब्ध जागांच्या ७०% जागांकरिता पात्र असेल. वरील दोन्ही जिल्ह्यांमधील प्रवेशास अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांचा मुळ तालुका म्हणून मुंबई तालुका ग्राह्य धरण्यांत येईल.

१.५.२ तालुकाबाह्य पातळीवरील ३०% जागा:

तालुकाबाह्य पातळीवरील ३०% जागांबाबत, उमेदवाराने ज्या शाळेतून माध्यमिक शालांत परीक्षा (SSC) दिलेली आहे त्यावरून उमेदवाराची पात्रता ठरविली जाईल.

उदाहरणार्थ: उमेदवाराने माध्यमिक शालांत परीक्षा धुळे जिल्ह्यातील शिरपूर तालुक्यातून दिलेली असेल तर संबंधित उमेदवार शिरपूर तालुका सोडून इतर सर्व तालुक्यामधील सर्व औ.प्र.संस्थांतील उपलब्ध जागांच्या ३०% जागांकरिता तो पात्र असेल.

१.५.३ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीयांकरिता जागा:

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्थांमधील गुणवत्तेनुसार पात्र उमेदवारांना प्रवेश दिल्यानंतर काही जागा रिक्त राहत असल्यास, अशा जागा महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त इतर राज्यातील पात्र उमेदवारांना आणि त्यानंतर अनिवासी भारतीय पात्र उमेदवारांना खाली नमूद केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार प्रवेशास देण्यांत येतील.

१.५.३.१ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीय अशा सर्व उमेदवारांना खुल्या प्रवर्गात ग्राह्य धरण्यात येईल व त्यांना नियम क्र. २.० मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे पात्रता धारण करणे आवश्यक आहे.

१.५.३.२ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आणि अनिवासी भारतीय उमेदवारांना अनुक्रमे त्यांच्या गुणवत्ता क्रमानुसार प्रवेश दिला जाईल.

१.५.३.३ महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांमधून जागा भरल्यानंतर, सक्षम अधिकारी या श्रेणी मधील उमेदवारांमधून ४थ्या फेरीमध्ये जागा वाटप करतील.

१.५.३.४ प्रथम राज्याबाहेरील उमेदवारांमधून जागा भरण्यांत येतील, त्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास अनिवासी भारतीय उमेदवारांमधून जागा भरण्यांत येतील.

१.५.३.५ नियमित वेळापत्रकाप्रमाणे महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आणि अनिवासी भारतीय उमेदवारांना केंद्रिय प्रवेश प्रक्रीयेत नोंद करावी लागेल आणि वेळापत्रकामध्ये दिल्याप्रमाणे ४ थ्या फेरीसाठी पर्याय सादर करावे लागतील.

१.५.३.६ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीय उमेदवार केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीसाठी पात्र नाहीत.

१.६ औ.प्र. संस्थामधील जागा वाटप आणि आरक्षण:

केंद्रिय प्रवेश प्रक्रीयेनुसार प्रवेशाकरिता उपलब्ध असलेल्या जागांची आणि संस्था स्तरावर उपलब्ध असलेल्या जागांची सर्व प्रकारच्या संस्थांमधील वर्गवारी खाली दर्शविल्याप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	संस्थेचे प्रकार	सक्षम अधिकाऱ्याकडे उपलब्ध जागा (एकूण प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीत)			संस्था पातळी वरील जागा ^० (एकूण प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीत)
		मूळ तालुका पातळीवरील जागा	तालुकाबाह्य पातळीवरील जागा	राज्यपातळीवरील जागा	
१.	शासकीय औ. प्र. संस्था - सर्वसामान्य	७०%	३०%	०%	०%
२.	शासकीय औ. प्र. संस्था - महिला	०%	०%	१००% - फक्त महिलांसाठी	०%
३.	शासकीय औ. प्र. संस्था - अल्पसंख्यांकाकरिता	अल्पसंख्यांका व्यतिरीक्त उपलब्ध ३०% जागांच्या ७०%	अल्पसंख्यांका व्यतिरीक्त उपलब्ध ३०% जागांच्या ३०% जागा	७०% - फक्त अल्पसंख्यांकाकरिता	०%
४.	शासकीय औ. प्र. संस्था - अनुसूचित जाती करिता (SCP)	अनुसूचित जाती व्यतिरीक्त उपलब्ध २०% जागांच्या ७०%	अनुसूचित जमाती व्यतिरीक्त उपलब्ध २०% जागांच्या ३०% जागा	८०% - फक्त अनु. जातीकरिता	०%

अ. क्र.	संस्थेचे प्रकार	सक्षम अधिकाऱ्याकडे उपलब्ध जागा (एकूण प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीत)			संस्था पातळी वरील जागा [@] (एकूण प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीत)
		मूळ तालुका पातळीवरील जागा	तालुकाबाह्य पातळीवरील जागा	राज्यपातळीवरील जागा	
५.	शासकीय औ. प्र. संस्था - अनुसूचित जमाती करिता (TSP)	अनुसूचित जमाती व्यतिरीक्त उपलब्ध २५% जागांच्या ७०%	अनुसूचित जमाती व्यतिरीक्त उपलब्ध २५% जागांच्या ३०% जागा	७५% फक्त अनुसूचित जमातीकरिता	०%
६.	शासकीय औ. प्र. संस्था - सार्वत्रिकरण	अनुसूचित जमाती व्यतिरीक्त उपलब्ध ००% जागांच्या ७०%	अनुसूचित जमाती व्यतिरीक्त उपलब्ध ००% जागांच्या ३०% जागा	१००% फक्त अनुसूचित जमातीकरिता	०%
७.	खाजगी औ. प्र. संस्था - सर्वसामान्य	एकूण प्रवेश क्षमतेच्या उपलब्ध ८०% जागेच्या ७०%	एकूण प्रवेश क्षमतेच्या उपलब्ध ८०% जागेच्या ३०% जागा	०%	एकूण प्रवेशक्षमतेच्या २०%
८.	खाजगी औ. प्र. संस्था - अल्पसंख्यांकाकरिता [#]	केंद्रीय प्रवेश पध्दतीतील उपलब्ध जागांच्या ७०% जागा *	केंद्रीय प्रवेश पध्दतीतील उपलब्ध जागांच्या ३०% जागा*	किमान मर्यादा ५०% फक्त विशेष अल्पसंख्यांकासाठी	कमाल मर्यादा २०%

ज्या खाजगी औ. प्र. संस्थांची अल्पसंख्यांक संस्था म्हणून नोंद आहे अशा संस्था सक्षम अधिकाऱ्यांना केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेतील उपलब्ध जागांमध्ये अल्पसंख्यांक उमेदवारांना असलेल्या आरक्षणाच्या कमाल मर्यादेबाबत १५ एप्रिल पुर्वी कळवतील.

* केंद्रीय प्रवेश पध्दतीतील जागा = एकूण प्रवेशक्षमता - (राज्य स्तरावर विशिष्ट अल्पसंख्यांकाकरिता असलेल्या जागा + संस्था पातळीवरील जागा) केंद्रीय प्रवेश पध्दतीत जागा ह्या एकूण प्रवेशक्षमतेच्या १००% पेक्षा जास्त असू नयेत.

@ खाजगी औ. प्र. संस्था, संस्था पातळीवरील जागा केंद्रीय प्रवेश पध्दतीद्वारे भरण्यासाठी सक्षम अधिकाऱ्याकडे देऊ शकतात. तथापि, अशी विनंती १५ एप्रिल पूर्वी करण्यांत यावी.

२.० कुशल कारागीर प्रशिक्षण योजने अंतर्गत व्यवसायांच्या प्रवेशाकरिता पात्रता निकष:

२.१ उमेदवार भारतीय नागरीक असावा

२.२ उमेदवाराचे वयाची १४ वर्षे पूर्ण केलेली असावी. मेकॅनिक रीपेरिंग अॅण्ड मॅटेनन्स ऑफ लाईट अॅण्ड हेवी मोटार व्हेहिकल, ड्रायव्हर कम मेकॅनिक, लाईट मोटार व्हेहिकल या व्यवसायांकरिता ३१ जुलै रोजी उमेदवाराचे वय १८ वर्षे पूर्ण असले पाहिजे.

२.३ कोणत्याही व्यवसायाच्या प्रवेशाकरिता कमाल वयोमर्यादेची अट नाही.

२.४ व्यवसायनिहाय पात्रतेसाठी उमेदवाराने प्रपत्र - १ चा संदर्भ घ्यावा.

- २.५ राष्ट्रीय मुक्त शाळेतील विज्ञान व गणित हा विषय नसलेले उमेदवार व अपंग शाळेतील उमेदवार अभियांत्रिकी व्यवसायासाठी पात्र नाहीत. अभियांत्रिकी व बिगर अभियांत्रिकी व्यवसायाच्या वर्गवारीसाठी प्रपत्र - १ चा संदर्भ घ्यावा.
- २.६ उमेदवाराचे निकालपत्र श्रेणीस्वरूपात (Grade System) असल्यास, अशा उमेदवारांनी श्रेणी व गुण यांची समकक्षता असलेले संबंधित संस्थेचे अथवा मंडळाचे अधिकृत प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- २.७ उमेदवार माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ किंवा केंद्रीय परीक्षा मंडळा व्यतिरीक अन्य मंडळाकडून उत्तीर्ण झाला असेल तर त्याने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाकडून (MSBSHSE) तसे समकक्षता प्रमाणपत्र आणावे.
- २.८ अनिवासी भारतीय उमेदवारांनीही महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाचे (MSBSHSE) असे समकक्षता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

३.० उमेदवारांचे प्रकार:

३.१ महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार व मुळ तालुक्यातील उमेदवारांचे प्रकार:

सक्षम अधिकाऱ्याच्या अखत्यारीतील महाराष्ट्र राज्यातील जागांवर प्रवेशाकरीता उमेदवारास खालील तक्त्यांमधील एकातरी पात्रतेच्या निकषाची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

अ. क्र.	उमेदवारांचे प्रकार	तालुका स्तरावरील ७०% जागांकरिता उमेदवारांचे पात्रता व तालुकाक्षेत्र निकष	मुळ तालुका
१.	प्रकार - अ महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार Type - A Maharashtra State Candidates	उमेदवार महाराष्ट्र राज्यातील मान्यताप्राप्त शाळेतून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली असावी आणि उमेदवाराचे आई अथवा वडील महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास असणारे असावेत.	उमेदवाराचा मुळ तालुका म्हणजे उमेदवाराने माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) परीक्षा जेथुन दिलेली असेल ते ठिकाण ज्या तालुका क्षेत्रात येते तो तालुका.
२.	प्रकार - ब महाराष्ट्रात अधिवास असणारे उमेदवार Type - B Maharashtra Domiciled Candidates	"प्रकार - अ" ची पूर्तता करित नसल्यास आणि उमेदवाराचे आई अथवा वडील महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास असणारे असावेत.	उमेदवाराचा मुळ तालुका म्हणजे महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र देणारे प्राधिकरण महाराष्ट्र राज्यातील ज्या तालुका क्षेत्रात येते तो तालुका.
३.	प्रकार - क केंद्र शासन अथवा केंद्र शासनाच्या उपक्रमामधील कर्मचाऱ्याचा मुलगा/ मुलगी Type - C Sons and Daughters of Central Govt./ Govt. of India Undertaking Employee	"प्रकार - ब" ची पूर्तता करित नसल्यास आणि अर्ज भरण्याच्या अंतिम मुदतीपूर्वी ज्या उमेदवाराचे आई/वडील केंद्र शासनाचे/ केंद्रशासनाच्या उपक्रमामधील कर्मचारी असून ज्यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्यात झाली आहे आणि जे पदावर रुजू झाले आहेत.	उमेदवाराचा मुळ तालुका म्हणजे महाराष्ट्र राज्यातील ज्या तालुक्याच्या कार्यक्षेत्र उमेदवाराचे आई/ वडील हे केंद्र शासनाचे/ केंद्रशासनाच्या उपक्रमामधील कर्मचारी असून त्यांची नियुक्ती झालेली आहे व ते रुजू झालेले आहेत असा तालुका.

अ. क्र.	उमेदवाराचे प्रकार	तालुका स्तरावरील ७०% जागांकरीता उमेदवाराचे पात्रता व तालुकाक्षेत्र निकष	मूळ तालुका
४.	<p>प्रकार - ड</p> <p>महाराष्ट्र राज्य शासन अथवा महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल कर्मचाऱ्याचा मुलगा/ मुलगी</p> <p>Type - D</p> <p>Sons and Daughters of Maharashtra State Govt./ Maharashtra State Govt. Undertaking Employee</p>	<p>“प्रकार - क” प्रमाणे पूर्तता करित नसल्यास</p> <p>आणि</p> <p>उमेदवाराचे आई/ वडील हे महाराष्ट्र राज्य शासन/ महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल कर्मचारी आहेत.</p>	<p>उमेदवाराचा मुळ तालुका म्हणजे महाराष्ट्र राज्याच्या कार्यक्षेत्र उमेदवाराच्या आई/ वडीलांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्य शासन/ महा. राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल कार्यालयात/ मुख्यालयात झाली असेल असा तालुका</p>
५	<p>प्रकार - इ</p> <p>महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार महा. राज्य शासन/ महा.राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल/ केंद्र शासन/ केंद्र शासनाच्या उपक्रमामधिल कर्मचारी ज्यांची बदली दुसऱ्या जिल्ह्यात झालेली आहे अशा उमेदवाराची आई/ वडील यांची नियुक्ती झालेल्या जिल्ह्यात जाण्याची इच्छा आहे.</p> <p>Type - E</p> <p>Maharashtra State Candidate, Sons & Daughters of Maharashtra State Govt./ Maharashtra State Govt. Undertaking/ Central Govt./ Govt. of India Undertaking Employee who is transferred to a place in another District and the Candidate intends to shift to the District where the Father/Mother is posted</p>	<p>महाराष्ट्र राज्यातील मान्यता प्राप्त शाळेतून इ.८ वी, ९ वी व १० वी परीक्षा दिलेले उमेदवार</p> <p>आणि</p> <p>ज्या तालुक्यातून उमेदवाराने माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली आहे तेथून दुसऱ्या तालुक्यात उमेदवाराचे आई/ वडील जे महा. राज्य शासन/ महा.राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल/ केंद्र शासन/ केंद्र शासनाच्या उपक्रमामधिल कर्मचारी असून त्यांची अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम मुदतीपूर्वी बदली झालेली आहे व ते रुजू झालेले आहेत असा तालुका.</p>	<p>उमेदवाराचा मुळ तालुका म्हणजे महाराष्ट्र राज्यातील ज्या तालुक्याच्या कार्यक्षेत्र उमेदवाराच्या पालकांची नियुक्ती झालेली आहे की जे राज्य शासन/ महा. राज्य शासनाच्या उपक्रमामधिल,/ केंद्र शासन/ केंद्र शासनाच्या उपक्रमामधिल कर्मचारी.</p> <p>टीप: प्रकार - इ चा पर्याय निवडणारा उमेदवार प्रकार अ ची संधी गमावेल. जर एखाद्या उमेदवाराने प्रकार अ आणि इ दोन्हीकरिता अर्ज केला असेल तर त्याचा/ तिचा प्रकार इ वर हक्क राहून त्यानुसार अर्जाचा मूळ तालुक्याच्या गुणवत्ता यादीनुसार विचार केला जाईल.</p>

३.२ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवार:

महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवार भारतीय नागरीक असला पाहिजे जो की नियम ३.१ मधिल अनुक्रमे १,२,३,४ आणि ५ म्हणजेच प्रकार अ, ब, क, ड आणि इ ची पूर्तता करित नाही आणि जे देशातील महाराष्ट्र राज्याबाहेरील इतर संस्था अथवा शाळेतून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली आहेत.

३.३ अनिवासी भारतीय उमेदवार:

आयकर कायदा १९६१ मधील विभाग ६ मध्ये नमूद केलेल्या परिभाषेप्रमाणे असणारे उमेदवार.

४.० चालू प्रशिक्षण वर्षामध्ये शिल्प कारागीर प्रशिक्षण योजने अंतर्गत व्यवसायांचा प्रथम वर्ष पुर्नप्रवेश/ नविन प्रवेश घेऊ इच्छिणारे उमेदवार:

ज्या उमेदवाराने मागील प्रशिक्षण वर्षात औ.प्र.संस्थामधून कोणत्याही अभ्यासक्रमात प्रवेश घेतलेला असेल, तो उमेदवार चालु वर्षात प्रथम वर्षाच्या अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेण्यासाठी पात्र आहे. तथापि त्यांना व मागील प्रशिक्षण वर्षात पास झालेल्या कोणत्याही विषयात सवलत देण्यांत येणार नाही. अशा उमेदवारांना सक्षम अधिकाऱ्याने सूचित केलेल्या नमुन्याप्रमाणे पुढील प्रवेशासाठी पुर्वी प्रवेश घेतलेल्या संस्थेचे ना - हरकत प्रमाणपत्र सादर करावे लागेल. अशा पुर्नप्रवेश घेतलेले उमेदवार कोणत्याही प्रकारची शासकीय शिष्यवृत्ती/ निर्वाहभत्ता वा इतर सुविधेसाठी पात्र राहणार नाही तसेच अशा उमेदवारांना प्रशिक्षण शुल्कात कोणतीही सवलत दिली जाणार नाही.

५.० आरक्षण:

सक्षम अधिकरणाच्या कक्षमध्ये सामान्य प्रवेश पध्दती अंतर्गत उपलब्ध जागांकरिता विविध प्रकारच्या आरक्षणाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

५.१ महाराष्ट्र राज्याच्या माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र मंडळाकडून जो उमेदवार तांत्रिक वा व्यावसायिक अभ्यासक्रम घेऊन माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झाला आहे अशा उमेदवारांना १०% आरक्षणाची तरतूद.

५.१.१ व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, यांनी सूचित केलेले तांत्रिक वा व्यावसायिक विषय घेऊन माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांना नियम १.४ मध्ये सूचित केलेल्या केंद्रीय प्रवेश पध्दतीत उपलब्ध असलेल्या जागा अंतर्गत सर्व अभियांत्रिकी व बिगर अभियांत्रिकी व्यवसायांसाठी उपलब्ध असलेल्या जागांपैकी १०% जागा आरक्षित जागा म्हणून उपलब्ध आहेत.

५.१.२ अशा आरक्षित जागांमध्ये मागासवर्गीय व महिला श्रेणी उमेदवारांकरिता नियमानुसार आरक्षण असेल.

५.२ संरक्षण सेवेतील कर्मचारी वा कर्मचाऱ्यांच्या मुला/ मुलींकरिता आरक्षण:

५.२.१ संरक्षण सेवेत कार्यरत असलेल्या अथवा संरक्षण सेवेतील माजी कर्मचारी/ कर्मचाऱ्याचा पाल्यांकरिता नियम १.४ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे केंद्रीय प्रवेश पध्दती अंतर्गत प्रत्येक औ.प्र.संस्थेमध्ये १% जागा त्याची कमाल १० जागेच्या मर्यादेपर्यंत खाली नमूद केलेल्या तक्त्यातील निवडश्रेणीसाठी उतरत्या प्राधान्य क्रमाने आरक्षित असतील.

अ.क्र.	संरक्षण श्रेणी	तपशील
१.	डी - १ (D - १)	युध्दात वीर मरण प्राप्त झालेल्या संरक्षण सेवेतील कर्मचारी/ अधिकारी यांचे पाल्य
२.	डी - २ (D - २)	युध्दात अपंगत्व प्राप्त झालेला माजी सैनिक
३.	डी - ३ (D - ३)	युध्दात अपंगत्व प्राप्त झालेले संरक्षण सेवेतील कर्मचारी/ अधिकारी यांचे पाल्य
४.	डी - ४ (D - ४)	किमान ५ वर्षे सेवा झालेला माजी सैनिक
५.	डी - ५ (D - ५)	महाराष्ट्र राज्यात अधिवास असलेल्या माजी सैनिकांचे पाल्य
६.	डी - ६ (D - ६)	महाराष्ट्र राज्यात अधिवास असलेले व सेवेत असलेल्या सैनिकांचे पाल्य
७.	डी - ७ (D - ७)	महाराष्ट्र राज्यात बदली झालेली आहे परंतु महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास नसणारे संरक्षण सेवेतील कर्मचाऱ्यांचे/ अधिकाऱ्यांचे पाल्य
८.	डी - ८ (D - ८)	संरक्षण सेवेतील कार्यरत कर्मचारी की जे महाराष्ट्र राज्यातील अधिवास नसणारे, परंतु मुलांच्या शिक्षणाच्या कारणास्तव लगतपूर्वीच्या कार्यालयांतर्गत कुटुंब निवासस्थान ताब्यात ठेवण्याच्या तरतूदीनुसार यांचे कुटुंब महाराष्ट्र राज्यात रहात आहे असा पाल्य, परंतु अशा उमेदवाराने महाराष्ट्र राज्यातील मान्यताप्राप्त शाळेतून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली पाहिजे.

५.२.२ सर्व संरक्षण श्रेणी उमेदवारांचा गुणवत्तेनुसार एकत्रितरित्या विचार करून संरक्षण सेवेतील कर्मचाऱ्यांच्या पात्रता धारक मुलांकरिता ह्या १% जागा (कमाल १०% जागेच्या मर्यादेत) देण्यांत येतील. ह्या जागा राज्य स्तरावरील जागा म्हणून उपलब्ध असतील.

५.२.३ जर दोन उमेदवारांची गुणवत्ता समान असेल तर संरक्षण श्रेणीसाठी वर नमूद केल्याप्रमाणे प्राधान्यक्रम राहिल

५.२.४ भारतीय संरक्षण सेवेत कार्यरत आहेत/ होते अशा नागरी कर्मचाऱ्यांच्या मुलांकरिता ही संरक्षण श्रेणी आरक्षणाची तरतूद लागू नाही.

५.३ अपंगत्व असलेल्या उमेदवारांकरिता आरक्षण:

- ५.३.१ कलम ३९ मधील समान संधीच्या, हक्क संरक्षण व संपूर्ण सहभाग अधिनियम १९९५ प्रमाणे नियम १.४ मध्ये विहित केलेल्या केंद्रीय प्रवेश पध्दती अंतर्गत उपलब्ध जागांच्या ३% जागा प्रत्येक औ.प्र.संस्थामध्ये अपंग उमेदवारांना आरक्षित असतील.
- ५.३.२ खाली दिलेल्या प्रकाराप्रमाणे हे आरक्षण अपंग उमेदवारांना लागू होईल.

अ.क्र.	अपंगत्वाचे प्रकार	तपशील
१.	PWD - १	अंध/अल्पदृष्टी असलेले उमेदवार
२.	PWD - २	बोलणे आणि श्रवणदोष असलेले उमेदवार (मूक बधीर)
३.	PWD - ३	ऑर्थोपेडिक विकार,अपंगत्व, वाचन करण्यात किंवा वाचायला शिकण्यात अडचण येणे, Dyslexia, Dyscalculia, Dysgraphica, Spastic असणारे उमेदवार

- ५.३.३ शिल्प कारागीर प्रशिक्षण योजनेतील व्यवसायांचे प्रशिक्षण हे प्रात्यक्षिकाभिमुख असल्यामुळे अपंग वर्गातील उमेदवारांकरिता व्यवसायानुरूप पात्रता **प्रपत्र - १** मध्ये दिलेली आहे.
- ५.३.४ अपंग उमेदवारांना त्यांच्या शारीरिक अपंगत्वाच्या प्रकारानुसार पात्र असलेल्या व तयार करण्यांत आलेल्या गुणवत्ता यादी प्रमाणे ३% जागा आरक्षित ठेवण्यांत येतील. मूळ जिल्ह्यासाठी असणाऱ्या जागांसाठीच या जागांचे वाटप होईल. प्रत्येक अपंग वर्गवारीला १% देणे आवश्यक आहे (सर्वसामान्य अपंगांसाठी राखीव असणाऱ्या जागांसाठी एकच गुणवत्ता यादी नुसार प्रवेश समर्थनीय नाही)
- ५.३.५ अपंग उमेदवाराला शिल्प कारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत व्यवसायाला प्रवेश मिळाल्यानंतर प्रशिक्षण कार्यक्रमात कोणतीही सूट/ अधिक सुविधा दिल्या जाणार नाहीत याची नोंद घ्यावी.
- ५.३.६ अपंग उमेदवाराला शैक्षणिक पात्रतेत सूट मिळणार नाही.
- ५.३.७ अपंगाच्या आरक्षणाच्या दाव्यासाठी सादर केलेले अपंगत्वाचे प्रमाणपत्रात अपंगत्व कायम स्वरूपी असून त्याचे प्रमाण ४०% पेक्षा जास्त आहे असा स्पष्ट उल्लेख असला पाहिजे.
- ५.३.८ अपंगाच्या आरक्षणाकरिता फक्त वैद्यकीय मंडळाकडून दिलेले प्रमाणपत्र विचारात घेतले जाईल.

५.४ स्त्री उमेदवारांकरिता आरक्षण:

- ५.४.१ प्रत्येक औ.प्र.संस्थामध्ये नियम १.४ मध्ये विहित केलेल्या केंद्रीय प्रवेश पध्दती अंतर्गत उपलब्ध जागांपैकी ३०% जागा महिला उमेदवारांसाठी आरक्षित असतील.
- ५.४.२ हे आरक्षण सर्वसामान्य, अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती/ भटक्या जमाती-अ, भटक्या जाती-ब, भटक्या जाती-क, भटक्या जाती-ड आणि इतर मागासवर्गासाठी लागू राहिल.
- ५.४.३ केंद्रीय प्रवेश पध्दती अंतर्गत येणाऱ्या मूळ जिल्ह्यातील ७०% जागा आणि जिल्हाबाह्य ३०% जागा या दोन्ही जागांमध्ये महिला उमेदवारांसाठी जागा आरक्षण उपलब्ध आहेत.
- ५.४.४ संरक्षण, अपंग आणि विशेष मागासवर्ग या श्रेणी मध्ये महिला उमेदवारांना आरक्षण लागू राहणार नाही.
- ५.४.५ खाजगी औ.प्र.संस्थामध्ये अल्पसंख्यांक उमेदवारांसाठी आरक्षित जागामध्ये महिला उमेदवारांना आरक्षण नसेल.

५.५ क्विन्स मेरी खाजगी औ.प्र.संस्था, पुणे येथे संरक्षण सेवा श्रेणीकरिता आरक्षण:

- ५.५.१ क्विन्स मेरी खाजगी औ.प्र.संस्था, पुणेसाठी एकूण प्रवेशक्षमतेपैकी १०० टक्के जागा संरक्षण सेवा श्रेणीतील उमेदवारांसाठी आरक्षित राहतील.
- ५.५.२ क्विन्स मेरी खाजगी औ.प्र.संस्था, पुणेसाठी एकूण प्रवेशक्षमतेतील संरक्षण सेवा श्रेणीतील उमेदवारांसाठी १०० टक्के जागा संस्था पातळीवर भरल्या जातील.

५.६ मागासवर्गीय उमेदवारांकरिता आरक्षणः.

- ५.६.१ महाराष्ट्र राज्यातील विविध मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी नियम १.४ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे केंद्रीय प्रवेश पध्दती अंतर्गत, उपलब्ध जागांचा तपशील खाली नमूद केलेल्या तक्त्यात दिला आहे. मागासवर्गीय उमेदवार ज्या प्रकारात मोडतात त्याबाबतचा दावा त्यांनी अर्ज करतेवेळी करावा. अर्ज करते वेळेस उमेदवाराने मागासवर्गीय असल्याचा दावा केला नाही आणि त्यानंतर प्रवेशाच्या वेळेस आवश्यक ती कागदपत्रे सादर करून आरक्षणावर हक्क सांगितल्यास असा दावा विचारात घेतला जाणार नाही.

अ.क्र.	आरक्षणाची वर्गवारी	आरक्षणाची टक्केवारी
१	अनुसूचित जाती (SC)	१३.००
२	अनुसूचित जमाती (ST)	७.००
३	विमुक्त जाती/ भटक्या जमाती-अ (VJ/DT)	३.००
४	भटक्या जमाती - ब (NT-B)	२.५०
५	भटक्या जमाती -क (NT-C)	३.५०
६	भटक्या जमाती -ड (NT-D)	२.००
७	इतर मागासवर्ग (OBC)	१९.००
	एकूण आरक्षण *	५०.००
	सामान्य	५०.०
	एकूण	१००.००

* वरील आरक्षणामध्ये प्रवेश प्रक्रियेच्या वेळेस प्रचलित शासन निर्णयानुसार बदल संभवतो

- ५.६.२ खाजगी अल्पसंख्यांक औ.प्र.संस्थामध्ये मागासवर्ग उमेदवारांकरिता आरक्षण उपलब्ध राहणार नाही.
- ५.६.३ सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या कक्षेत येणाऱ्या व महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांना उपलब्ध असलेल्या जागांपैकी वाटपाच्या दुसऱ्या फेरीच्या अंतिम टप्प्यात जागा रिक्त असल्यास २ टक्के पर्यंतचे आरक्षण विशेष मागासवर्गातील (विमाव) उमेदवारांना देण्यात येईल. या जागा वाटप प्रक्रियेच्या दुसऱ्या फेरीमध्ये घेण्यात आल्या असून त्यासाठी वाटप प्रक्रिया सुरु होण्याच्या आधीपासून वेगळ्या जागा राखून ठेवण्यात आलेल्या नाहीत. सर्वसाधारण प्रवेश प्रक्रियेमध्ये विशेष मागासवर्गीय उमेदवारांकरिता एकूण उपलब्ध असलेल्या जागांपैकी २ टक्के पेक्षा अधिक राखीव जागा असणार नाहीत आणि एकूण आरक्षण ५० टक्क्याहून अधिक असणार नाही याची खबरदारी घेण्यात येईल.
- ५.६.४ गुणवत्तेच्या आधारे जरी एखाद्या मागास प्रवर्गातील उमेदवाराला खुल्या प्रवर्गातील जागेवर प्रवेश मिळाला तरीही अशा उमेदवारास त्याने दावा केलेल्या प्रवर्गाच्या पुष्टयार्थ आवश्यक ते सर्व कागदपत्र केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेमधिल अर्ज निश्चिती आणि प्रवेश निश्चिती अशा दोन्ही वेळेस सादर करावे लागतील.
- ५.६.५ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीय उमेदवारांना खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार समजण्यात येईल आणि आरक्षणाचा दावा करण्यास ते पात्र असणार नाहीत.

५.७ धार्मिक अल्पसंख्यांकाकरिता आरक्षित जागा:

- ५.७.१ शासकीय औ.प्र.संस्थामध्ये धार्मिक अल्पसंख्यांक उमेदवारांकरिता आरक्षित तुकड्याः
- ५.७.१.१ शासकीय औ.प्र.संस्थेमधील निवडक तुकड्यांमध्ये ७० टक्के जागा मुस्लिम, बौध्द, ख्रिश्चन, शीख, पारशी व जैन धर्मातील विद्यार्थ्यांकरिता आणि ३० टक्के जागा खुल्या व मागासवर्ग श्रेणीमधील उमेदवारांकरिता राखून ठेवलेल्या आहेत.
- ५.७.१.२ प्रत्येक अभ्यासक्रमाकरिता वर नमूद केलेल्या धार्मिक अल्पसंख्यांक उमेदवाराकरिता ७० टक्के जागा राखून ठेवण्यात येतील (त्यापैकी प्रत्येक अल्पसंख्यांक गटामध्ये ३० टक्के जागा

महिलांकरिता राखून ठेवण्यात येतील) व ३० टक्के जागा सर्व अन्य खुल्या आणि मागास प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता उपलब्ध असतील आणि वरील नियम क्र. ५.६.१ यामध्ये नमूद केलेल्या सर्वसामान्य आरक्षणाच्या आकृतिबंधाप्रमाणे भरण्यात येतील.

अ. क्र.	धार्मिक अल्पसंख्यांक गट	धार्मिक अल्पसंख्याकाकरिता राखीव असलेल्या ७० टक्के जागांमधील वितरित करावयाची टक्केवारी
१.	मुस्लिम	५४.००
२.	बौद्ध	३१.००
३.	ख्रिश्चन	०६.००
४.	शीख	०१.००
५.	जैन	०७.००
६.	पारशी	०१.००
	एकूण	१००.००

- ५.७.१.३ विहित आरक्षणाच्या पुरेशा प्रमाणात महिला उमेदवार उपलब्ध नसल्यास अशा जागा संबंधित धार्मिक अल्पसंख्यांक गटातील पुरुष उमेदवारतुन भरण्यांत येतील.
- ५.७.१.४ विशिष्ट अल्पसंख्यांक धार्मिक गटामध्ये पुरेसे उमेदवार उपलब्ध नसल्यास आणि उपलब्ध जागा भरल्या न गेल्यास अशा रिक्त जागा अन्य धार्मिक अल्पसंख्यांक गटामधून गुणवत्तेच्या आधारे भरण्यात येतील.
- ५.७.१.५ अल्पसंख्यांक उमेदवारांना बिगर अल्पसंख्यांक औ.प्र.संस्था/व्यवसाय/ तुकडी यामध्ये आरक्षण उपलब्ध असणार नाही. बिगर अल्पसंख्यांक औ.प्र. संस्था/ व्यवसायांच्या तुकडीसाठी अल्पसंख्यांक उमेदवारांना त्यांच्या प्रवर्गानुसार वा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार समजण्यात येईल.
- ५.७.१.६ शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये उमेदवाराच्या धर्माची स्पष्ट नोंद असणे आवश्यक आहे. शाळा सोडण्याच्या दाखल्यात उमेदवाराच्या धर्माची स्पष्ट नोंद नसल्यास अशा उमेदवाराला त्याच्या धर्माच्या पृष्ठार्थ इतर संबंधित दस्ताऐवजाचे पुरावे सादर करावे लागतील.
- ५.७.१.७ वरील नियमानं मध्ये अल्पसंख्यांक विकास विभाग वा शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयांप्रमाणे आवश्यकते बदल करण्यात येतील.

५.७.२ अल्पसंख्यांकाकरिता संस्था म्हणून नोंदविण्यात आलेल्या खाजगी औ.प्र. संस्था:

- ५.७.२.१ संबंधित अल्पसंख्यांक प्रवर्गातील उमेदवाराकरिता अशा खाजगी औ.प्र.संस्थेमध्ये किमान ५१ टक्के जागा राखीव असतील.
- ५.७.२.२ अशा खाजगी औ.प्र.संस्थांनी केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेकरिता उपलब्ध असलेल्या जागांपैकी अल्पसंख्यांक प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी कमाल राखीव आरक्षणाची टक्केवारी १५ एप्रिल पूर्वी सक्षम अधिकाऱ्यांना कळविणे आवश्यक आहे.
- ५.७.२.३ अशा खाजगी औ.प्र.संस्था, संस्था पातळीवर एकूण उपलब्ध जागांच्या जास्तीत जास्त २० टक्के जागांवर प्रवेश देवू शकतात.
- ५.७.२.४ अल्पसंख्यांक उमेदवारांना बिगर अल्पसंख्यांक औ.प्र.संस्था/व्यवसाय/तुकडी यामध्ये आरक्षण उपलब्ध असणार नाही. बिगर अल्पसंख्यांक औ.प्र. संस्था/ व्यवसाय तुकडीसाठी अल्पसंख्यांक उमेदवारांना त्यांच्या प्रवर्गानुसार वा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार समजण्यात येईल.
- ५.७.२.५ शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये उमेदवाराच्या धर्माची स्पष्ट नोंद असणे आवश्यक आहे. शाळा सोडण्याच्या दाखल्यात उमेदवाराच्या धर्माची स्पष्ट नोंद नसल्यास अशा उमेदवाराला त्याच्या धर्माच्या पृष्ठार्थ इतर संबंधित दस्ताऐवजाचे पुरावे सादर करावे लागतील.
- ५.७.२.६ वरील नियमानं मध्ये अल्पसंख्यांक विकास विभाग वा शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयांप्रमाणे आवश्यकते बदल करण्यात येतील.

५.८ अनुसूचित जाती कार्यक्रम (SCP), आदिवासी उपयोजना (TSP) व आदिवासी सार्वत्रिकरण योजनेतर्गत शासकीय औ.प्र.संस्थामध्ये असलेला आरक्षणाचा आकृतिबंध

अ. क्र.	प्रवर्ग	तुकडीनिहाय आरक्षणाचा आकृतिबंध		
		शासकीय औ.प्र.संस्था - अनुसूचित जाती कार्यक्रम	शासकीय औ.प्र.संस्था - आदिवासी उपयोजना	शास. औ.प्र.संस्था - सार्वत्रिकरण
ज्याप्रवर्गासाठी योजना अस्तित्वात आहे त्या प्रवर्गाकरिता एकुण जागांच्या आरक्षित जागा				
१.	अनुसूचित जाती	८०.००	०.००	०.००
२.	अनुसूचित जमाती	०.००	७५.००	१००.००
३.	सर्वसाधारण	२०.००	२५.००	०.००
३.	एकूण	१००.००	१००.००	१००.००
ज्याप्रवर्गासाठी योजना अस्तित्वात आहे त्या प्रवर्गाकरिता एकुण जागांच्या आरक्षित जागांव्यतिरिक्त सर्वसाधारण आरक्षण आकृतिबंधाप्रमाणे भरवयाच्या जागांच्या तपशिल				
१.	अनुसूचित जाती (SC)	०.००	१३.००	०.००
२.	अनुसूचित जमाती (ST)	७.००	०.००	०.००
३.	विमुक्त जाती/ भटक्या जमाती-अ (VJ/DT/ NT - A)	३.००	३.००	०.००
४.	भटक्या जमाती - ब (NT - B)	२.५०	२.५०	०.००
५.	भटक्या जमाती - क (NT - C)	३.५०	३.५०	०.००
६.	भटक्या जमाती - ड (NT - D)	२.००	२.००	०.००
७.	इतर मागासवर्ग (OBC)	१९.००	१९.००	०.००
८.	सामान्य/ खुला (General/ Open)	६३.००	५७.००	०.००
९.	एकूण (Total)	१००.००	१००.००	०.००

६.० विविध प्रकारच्या उमेदवारांकरिता आवश्यक असणारे कागदपत्र:

- ६.१ अर्ज स्वीकृती केंद्रामध्ये ऑनलाईन भरण्यात येणाऱ्या अर्जाच्या वेळेस आणि अर्ज निश्चितीच्या वेळेस वेगवेगळ्या उमेदवाराने जसे अ,ब,क,ड व इ ही सादर कराव्या लागणाऱ्या मूळ कागदपत्रांची यादी प्रपत्र - ३ मध्ये दिलेली आहेत.
- ६.२ अर्ज स्वीकृती केंद्रावर अर्ज निश्चितीसाठी व अर्जातील दाव्याच्या पृष्ठयार्थ उमेदवारांना आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रती दाखविणे आवश्यक आहे. उमेदवाराने अर्ज स्वीकृती केंद्रावर मुळ प्रतीच्या छायाप्रतींचा (झेरोक्स) एक संच, ऑनलाईन भरलेल्या प्रवेशअर्जाची प्रिंट आऊट व आवश्यक ती अर्ज शुल्क जमा करावे.
- ६.३ उमेदवाराने प्रवेश निश्चितीच्या वेळी निवड झालेल्या औ.प्र.संस्थेमध्ये सर्व मुळ कागदपत्रे दाखविणे आवश्यक आहे.
- ६.४ उमेदवारास शाळा सोडल्याचा मुळ दाखला (अंतिम प्रवेशित शाळा/महाविद्यालय), पात्र परिक्षेची गुणपत्रिका, सर्व आवश्यक कागदपत्रांच्या छायाप्रतींचा (झेरोक्स) एक सत्यप्रतीत केलेला संच आणि पासपोर्ट आकाराचे २ रंगीत छायाचित्रे प्रवेश निश्चितीच्या वेळेस निवड झालेल्या दिलेल्या औ.प्र.संस्थेमध्ये सादर करावी लागतील.

७.० भाषांतर:

एखाद्या उमेदवाराने मराठी, हिंदी अथवा इंग्रजी भाषेत नसलेले कोणतेही प्रमाणपत्र सादर केल्यास त्याची अधिकृत मराठी, हिंदी अथवा इंग्रजी भाषेत भाषांतर केलेली आणि राजपत्रित अधिकाऱ्याने साक्षांकित केलेली प्रत अर्ज स्वीकृती केंद्रावर अर्ज निश्चितीसाठी तसेच निवड झालेल्या औ.प्र.संस्थेत प्रवेशनिश्चितीसाठी सादर करणे आवश्यक आहे.

८.० गुणवत्तेसाठी गुणाधिक्य:

अंतिम गुणवत्ता ठरविण्याकरिता उमेदवारांना खालील प्रकारे काही व्यवसायांना अतिरिक्त गुणांचा लाभ देण्यात येईल. तथापि सादर अतिरिक्त गुणांची मर्यादा ५० गुण एवढी असेल.

अ.क्र.	पात्रतेचे वर्णन	गुण
८.१	इंटरमिडीएट चित्रकला परिक्षा उत्तीर्ण उमेदवार	१०
८.२	एन.सी.सी./एम.सी.सी./स्कारूट गाईड/सिव्हील डिफेन्स सर्व्हिस यामध्ये सहभाग घेतलेले उमेदवार	१०
८.३	विविध स्तरावर क्रिडा प्रकारांमध्ये सहभाग घेतलेला उमेदवार	
	८.३.१ जिल्हा स्तरीय स्पर्धा	१०
	८.३.२ राज्य स्तरीय स्पर्धा	१५
	८.३.३ राष्ट्रीय स्तरावर स्पर्धा	२५
८.४	शासन मान्यताप्राप्त महाराष्ट्रातील बोल्स्टर स्कूलमधून उत्तीर्ण झालेले उमेदवार	२०
८.५	शासनमान्य अशासकीय संस्थांच्या महाराष्ट्रातील अनाथ आश्रमात वास्तव्यास असलेले उमेदवार	२०
८.६	२०११ च्या जनगणनेमध्ये ग्रामीण भाग म्हणून नमूद करण्यांत आलेल्या भागातून उमेदवाराने माध्यमिक शालान्त परीक्षा (SSC) दिलेली असल्यास	१०

वर उल्लेखिलेल्या प्रमाणे गुणाधिक्यासाठी पुराव्यादाखल सादर करावयाची कागदपत्रे प्रपत्र - ३ मध्ये दिल्यानुसार आहेत.

९.० गुणानुक्रमांक देणे:

९.१ गुणानुक्रम:

नियम क्र. २.० नुसार महाराष्ट्र राज्यातील ज्या पात्र उमेदवारांची शिल्प कारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी केंद्रीय प्रवेश पध्दती मधून नेमून दिलेल्या शेवटच्या तारखेपर्यंत ऑनलाईन अर्ज सादर करून निश्चित केलेला आहे अशा प्रत्येक उमेदवाराला खाली नमूद केलेल्या निकषानुसार तात्पुरता गुणानुक्रम (Provisional Merit Number) देण्यांत येईल.

- ९.१.१ माध्यमिक शालांत परीक्षा (इयत्ता १०वी) अथवा समतुल्य पात्रता परीक्षा यामध्ये प्राप्त एकत्रित गुण हे गुणवत्ता ठरविण्यासाठी पायाभूत गुण मानण्यांत येतील.
- ९.१.२ नियम क्र.८ मध्ये नमूद केल्यानुसार कोणत्याही प्रकरणी, अतिरिक्त मिळालेले गुणाधिक्य एकूण गुणांमध्ये मिळविण्यांत येतील.
- ९.१.३ अशा प्रकारे तयार करण्यांत आलेल्या महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवारांची गुणवत्ता यादी पुढील बाबी दर्शविल.
 - ९.१.३.१ राज्यस्तरीय सर्वसाधारण गुणवत्ताक्रमांक
 - ९.१.३.२ राज्यस्तरीय प्रवर्गांतर्गत गुणवत्ता क्रमांक (लागू असल्याप्रमाणे)
 - ९.१.३.३ मुळ तालुका सर्वसाधारण गुणानुक्रमांक
 - ९.१.३.४ मुळ तालुका प्रवर्गांतर्गत गुणानुक्रमांक (लागू असेल त्याप्रमाणे)
- ९.१.४ राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीय उमेदवारांची अशाप्रकारे तयार केलेली गुणवत्ता यादी राज्यस्तरीय सर्वसाधारण गुणवत्ताक्रमांक दर्शविल.
- ९.१.५ गुणवत्ता क्रम देण्यांत आल्यामुळे कोणत्याही जागेवरील प्रवेशाची हमी दिली असे होत नाही.

९.२ सम गुणवत्ता झाल्यास सापेक्ष गुणवत्ता:

उमेदवारांची गुणवत्ता एकसारखी आल्यास, म्हणजेच उमेदवारांचे माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परिक्षेतील (SSC) एकत्रित गुण अधिक अतिरिक्त बाह्य गुणाधिक्य मिळून होणारे एकूण गुण हे समान असल्यास उमेदवारांतील परस्पर गुणवत्तेचे पुढे नमूद केल्याप्रमाणे पुनर्मुल्यापन करण्यांत येईल.

- ९.२.१ ज्या उमेदवाराने माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (SSC) परिक्षेत सर्वाधिक गुण मिळविले असतील त्याला प्रथम प्राधान्य राहिल.

- ९.२.२ ज्या उमेदवाराने माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (SSC) परिक्षेत व्यावसायिक/ तांत्रिक विषयात अधिक गुण मिळविले असतील, त्यास द्वितीय प्राधान्य राहिल.
- ९.२.३ ज्या उमेदवाराने माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (SSC) परिक्षेत गणित विषयात अधिक गुण मिळविले असतील, त्यास तृतीय प्राधान्य राहिल.
- ९.२.४ ज्या उमेदवारास माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (SSC) परिक्षेत विज्ञान विषयात अधिक गुण मिळविले त्यास चतुर्थ प्राधान्य देण्यांत येईल.
- ९.२.५ उमेदवाराच्या जन्म तारखेला पाचवे प्राधान्य दिले जाईल (वय जास्त असलेल्या उमेदवाराला प्राधान्य)

९.३ पूर्व तपासणी/ पूर्व मुल्यांकनामुळे गुणातील बदल:

- ९.३.१ पूर्वतपासणी/ पूर्व मुल्यांकनामुळे पात्र परिक्षेच्या गुणांमध्ये बदल झाल्यास आणि असा बदल महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाने अथवा समतुल्य संस्थेने यथोचितरित्या प्रमाणित केल्यास ही बाब तात्काळ अर्ज स्वीकृती केंद्र अधिका-यांना कळविण्यांत यावी.
- ९.३.२ तथापि अशा बदलाची बाब ऑनलाईन अर्ज सादर करण्याच्या आणि निश्चित करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वी कळविण्यात आली असेल तरच विचारात घेण्यात येईल.

१०.० केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या फेऱ्यांमधील प्रवेशाबाबत नियम:

प्रवेश फेरी	शेरा
प्रथम प्रवेश फेरी	उमेदवाराने सादर केलेल्या पसंतीक्रमाच्या प्रथम विकल्पानुसार जागा मिळाल्यास उमेदवाराला प्रवेश निश्चित करावा लागेल. अशा उमेदवाराने प्रवेश निश्चित केला अथवा केला नाही तरीही त्यास केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील प्रवेश फेऱ्यांमध्ये सहभागी होता येणार नाही. ज्या उमेदवारांना विकल्प क्र.२ ते १०० मधुन जागा वाटप झाली आहे त्यांची इच्छा असेल तर ते प्रवेश निश्चित करू शकतात पण असे प्रवेश निश्चित केलेले उमेदवार केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील फेऱ्यांमध्ये म्हणजे फेरी २ ते ५ मध्ये सहभागी होवू शकणार नाहीत.
द्वितीय प्रवेश फेरी	उमेदवाराने सादर केलेल्या पसंतीक्रमाच्या पहिल्या तीन विकल्पांपैकी पैकी कोणत्याही एका विकल्पानुसार जागा मिळाल्यास प्रवेश निश्चित करावा लागेल. अशा उमेदवाराने प्रवेश निश्चित केला अथवा केला नाही तरीही त्यास केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील प्रवेश फेऱ्यांमध्ये सहभागी होता येणार नाही. ज्या उमेदवारांना विकल्प क्र.४ ते १०० मधुन जागा वाटप झाली आहे त्यांची इच्छा असेल तर ते प्रवेश निश्चित करू शकतात पण असे प्रवेश निश्चित केलेले उमेदवार केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील फेऱ्यांमध्ये म्हणजे फेरी ३ ते ५ मध्ये सहभागी होवू शकणार नाहीत.
तृतीय प्रवेश फेरी	उमेदवाराने सादर केलेल्या पसंती क्रमांकाच्या पहिल्या पाच विकल्पांपैकी एका विकल्पानुसार जागा मिळाल्यास प्रवेश निश्चित करावा लागेल. अशा उमेदवाराने प्रवेश निश्चित केला अथवा केला नाही तरीही त्यास केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील प्रवेश फेऱ्यांमध्ये सहभागी होता येणार नाही. ज्या उमेदवारांना विकल्प क्र.६ ते १०० मधुन जागा वाटप झाली आहे त्यांची इच्छा असेल तर ते प्रवेश निश्चित करू शकतात पण असे प्रवेश निश्चित केलेले उमेदवार केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील फेऱ्यांमध्ये म्हणजे फेरी ४ ते ५ मध्ये सहभागी होवू शकणार नाहीत.
चतुर्थ प्रवेश फेरी	उमेदवाराने सादर केलेल्या पसंतीक्रमाच्या कुठल्याही एका विकल्पांपैकी जागा मिळाल्यास प्रवेश निश्चित करावा लागेल अशा उमेदवाराने प्रवेश निश्चित केला अथवा केला नाही तरीही त्याला केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील प्रवेश फेरीमध्ये म्हणजेच पाचव्या फेरीमध्ये सहभाग घेता येणार नाही.

प्रवेश फेरी	शेरा
पाचवी प्रवेश फेरी	या फेरीमध्ये उपलब्ध सर्व जागा ह्या सर्वसाधारण जागा म्हणून समजल्या जातील. पाचव्या केंद्रिय प्रवेश प्रक्रिया फेरीमध्ये (समुपदेशन प्रवेश फेरी) सहभागी होण्यास महाराष्ट्र राज्यातील नोंदणीकृत उमेदवारांमधुन ज्या उमेदवारांना प्रवेशफेरी १ ते ४ यामध्ये जागा देण्यात आलेली नाही/अनिवार्य विकल्पाशिवाय इतर विकल्पांपैकी जागा मिळाली परंतु प्रवेश निश्चित केले नाही असे उमेदवार पात्र असतील. परंतु प्रवेश फेरी १ ते ४ यामध्ये प्रवेश निश्चित केले असतील/अनिवार्य विकल्पापैकी जागा मिळाली परंतु प्रवेश निश्चित केले नाहीत असे उमेदवार पात्र नाहीत.

११.० जागा वाटपाची तर्क पध्दती:

सक्षम अधिकाऱ्याच्या अधिकारांतर्गत येणाऱ्या मूळ तालुक्यातील जागा आणि अन्य तालुक्यातील उमेदवारांसाठी राज्यस्तरीय जागा वाटप करण्याची तर्कपध्दती.

११.१ टप्पा प्रथम - सर्व उमेदवारांकरिता:

- ११.१.१ सर्व प्रवर्गांमधील म्हणजेच तांत्रिक/अतांत्रिक/खुला/ राखीव/पुरुष/महिला उमेदवारांचा गुणवत्तेनुसार जागा वाटप करण्यांत येईल.
- ११.१.२ मागासवर्गीय उमेदवारांना त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे प्रथम खुल्या प्रवर्गांमध्ये व खुल्या प्रवर्गातील जागा गुणवत्तेच्या आधारे उपलब्ध नसल्यास राखीव प्रवर्गांमध्ये जागा वाटप करण्यात येईल.
- ११.१.३ विशेष मागासवर्गीय उमेदवारांचा त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे प्रथम खुल्या प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार करण्यात येईल. गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गात जागा उपलब्ध नसल्यास ज्या विशेष मागासवर्गीय उमेदवारांचा (SBC) मूळ प्रवर्ग इतर मागासवर्ग असा आहे त्यांना त्यांच्या मूळ प्रवर्गातील राखीव जागांवर गुणवत्तेनुसार जागा वाटपाचा विचार करण्यांत येईल.
- ११.१.४ अपंग प्रवर्गातील उमेदवारांना त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे त्यांना प्रथम राखीव असलेल्या जागांसाठी गुणवत्तेनुसार विचारात घेण्यांत येईल तदनंतर अपंग उमेदवारांसाठी राखीव जागा उपलब्ध नसल्यास, त्यांना गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागांसाठी विचारत घेण्यात येईल.
- ११.१.५ संरक्षण प्रवर्गातील उमेदवारांना जागा वाटपासाठी त्यांना प्रथम राखीव असलेल्या जागांसाठी गुणवत्तेनुसार विचारात घेण्यांत येईल तदनंतर संरक्षण प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखीव जागा उपलब्ध नसल्यास त्यांना गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गात विचारात घेण्यांत येईल.
- ११.१.६ महिला उमेदवारांकरिता जागेची उपलब्धता पुढे नमूद केलेल्या पध्दतीनुसार तपासण्यात येईल:
 - ११.१.६.१ खुल्या प्रवर्गातील महिलांकरिता राखीव जागा
 - ११.१.६.२ खुल्या प्रवर्गातील सर्वसाधारण जागा
 - ११.१.६.३ लागू असलेल्या संबंधित जाती प्रवर्गातील महिलांकरिता राखीव जागा
 - ११.१.६.४ लागू असलेल्या संबंधित जाती प्रवर्गातील सर्वसामान्य जागा
- ११.१.७ तांत्रिक वा व्यावसायिक विषय घेऊन माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) उत्तीर्ण झालेले उमेदवार (तांत्रिक उमेदवार) करिता जागांची उपलब्धता खाली नमूद केल्याप्रमाणे तपासली जाईल.
 - ११.१.७.१ तांत्रिक विषय घेतलेल्या खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता
 - ११.१.७.२ तांत्रिक विषय घेतलेल्या संबंधित आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता
 - ११.१.७.३ खुल्या प्रवर्गातील सामान्य उमेदवारांकरिता (तांत्रिक आणि अतांत्रिक उमेदवार) उपलब्ध जागा
 - ११.१.७.४ संबंधित आरक्षित प्रवर्गासाठी सामान्य उमेदवारांकरिता (तांत्रिक आणि अतांत्रिक उमेदवार) उपलब्ध जागा.

११.२ टप्पा दुसरा - संबंधित खुल्या/ मागासवर्गातील उमेदवार:

- ११.२.१ या टप्प्यात सर्व खुल्या आणि मागासवर्गातील उमेदवारांचा जागा वाटपाकरिता विचार केला जाईल.
- ११.२.२ निर्धारित केलेल्या टक्केवारीप्रमाणे, जर खुल्या/ मागास प्रवर्गांमधुन तांत्रिक विषय घेतलेल्या महिला उमेदवार आवश्यक त्या प्रमाणात मिळाले नाहीत तर अशा प्रकारे रिक्त असलेल्या जागा संबंधित

- खुल्या/आरक्षित प्रवर्गातील तांत्रिक विषय घेतलेल्या सर्व पुरुष वा महिला उमेदवारांमधून भरल्या जातील.
- ११.२.३ निर्धारित केलेल्या टक्केवारीप्रमाणे जर महिला खुल्या/मागास प्रवर्गातून मिळाले नाहीत तर उर्वरित रिक्त जागा संबंधित खुल्या/आरक्षित प्रवर्गातील पुरुष वा महिला उमेदवारांमधून भरल्या जातील.
- ११.२.४ तांत्रिक विषय घेतलेल्या उमेदवारांसाठी आरक्षित जागांतून निर्धारित केलेल्या टक्केवारीप्रमाणे जर खुल्या आणि मागास प्रवर्गातून आवश्यक उमेदवार मिळाले नाहीत तर, अशा रिक्त जागा संबंधित खुल्या/आरक्षित प्रवर्गांमधून तांत्रिक विषय घेतलेले/ तांत्रिक विषय न घेतलेल्या उमेदवारांमधून भरल्या जातील.

११.३ टप्पा तिसरा - विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता :

टप्पा २ पूर्ण झाल्यानंतर जर वर नमूद करण्यांत आलेल्या मागास प्रवर्गांमधील एखाद्या प्रवर्गांमधील आरक्षणाच्या आवश्यक त्या टक्केवारीच्या प्रमाणात जर उमेदवार मिळत नसेल तर अशा रिक्त राहणाऱ्या जागा विशेष मागास प्रवर्गातील (SBC) उमेदवारांमधून (स्त्री व पुरुष एकत्रितरीत्या) केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेनुसार सक्षम अधिकाऱ्यांच्या कार्यक्षेत्र महाराष्ट्रामधील उमेदवारांमधून कमाल २% च्या मर्यादेपर्यंत त्यांच्या संबंधित गुणवत्तेनुसार भरण्यासाठी विचार केला जाईल. हा टप्पा फक्त मुळ जिल्हयातील जागांसाठी असेल.

११.४ टप्पा चौथा - संबंधित मागास प्रवर्ग उमेदवार गटाकरिता:

११.४.१ या टप्प्यात सर्व मागास प्रवर्ग उमेदवार गटांचा जागा वाटपाकरिता खाली नमूद केल्याप्रमाणे विचार केला जाईल.

११.४.१.१	गट - १	
	११.४.१.१.१	अनुसूचित जाती (SC)
	११.४.१.१.२	अनुसूचित जमाती (ST)
११.४.१.२	गट- २	
	११.४.१.२.१	विमुक्त जाती आणि भटक्या जमाती (VJ/DT, NT-A)
	११.४.१.२.२	भटक्या जमाती (NT -B)
११.४.१.३	गट -३	
	११.४.१.३.१	भटक्या जमाती २ (NT -C)
	११.४.१.३.२	भटक्या जमाती ३ (NT-D)
	११.४.१.३.३	इतर मागासवर्ग (OBC)

११.४.२ तिसरा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर ऊर्वरित रिक्त जागांकरिता वर नमूद केल्याप्रमाणे संबंधित प्रवर्गांच्या गटातील उमेदवारांच्या गुणांकानुसार विचार केला जाईल.

११.५ टप्पा पाचवा - सर्व मागास प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता:

चौथा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी आरक्षित असलेल्या रिक्त जागांकरिता गुणांकानुसार सर्व आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांचा एकत्रितरीत्या जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल.

११.६ टप्पा सहावा - अपंग प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता:

पाचवा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर राहिलेल्या रिक्त जागांसाठी उमेदवारांच्या अपंगत्वाच्या गुणांकानुसार अपंग प्रवर्गातील (PWD-१, PWD-२ व PWD-३ एकत्रित) उमेदवारांचा जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल.

११.७ टप्पा सातवा - धार्मिक अल्पसंख्यांक उमेदवारांकरिता:

६ वा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर रिक्त जागांसाठी इतर अल्पसंख्यांक गटांमधून त्यांच्या गुणांकानुसार उमेदवारांचा विचार केला जाईल. जर पुरेसे स्त्री उमेदवार उपलब्ध नसतील तर अशा जागा संबंधित धार्मिक अल्पसंख्यांक पुरुष उमेदवारांना दिल्या जातील.

११.८ टप्पा आठवा - राज्यस्तरीय गुणांकानुसार सर्व आरक्षित उमेदवारांकरिता (मूळ तालुका आणि तालुकाबाह्य जागा एकत्रित करुन):

मूळ तालुका व तालुकाबाह्य ह्यांच्या संदर्भ न घेता (खुला/आरक्षित) पात्र उमेदवारांकरिता, फक्त त्यांच्या गुणांकानुसार रिक्त राहिलेल्या जागांवर प्रवेश दिले जातील. सातवा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर रिक्त जागांवर टप्पा १,२,४ व ५ च्या तुकडीनुसार मूळ तालुका व तालुकाबाह्य याचा संदर्भ न घेता फक्त गुणवत्तेनुसार जागा वाटपाचा विचार करण्यांत येईल.

११.९ टप्पा नववा - सर्व राज्यस्तरीय उमेदवारांकरिता फक्त गुणक्रमांकानुसार (कोणत्याही प्रकारच्या आरक्षणाशिवाय):

- ११.९.१ आठवा टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर रिक्त राहिलेल्या जागांसाठी सर्व उमेदवारांचा म्हणजेच खुला/आरक्षित/पुरुष/स्त्री त्यांच्या गुणांकानुसार जागा वाटपाकरिता विचार करण्यांत येईल.
- ११.९.२ वरील टप्पाकरिता जागेचे बंधन लागू होणार नाही, म्हणजेच उर्वरित रिक्त जागा सामान्य जागा म्हणून समजण्यात येतील आणि उमेदवारांच्या प्रवर्गाचा कोणताही संदर्भ न घेता (खुला/आरक्षित) किंवा रिक्त जागा ज्या संवर्गाशी संबंधित आहे (जसे-मागासवर्गीय, अपंग) यांचा संदर्भ न घेता मूळ जिल्हा आणि जिल्हाबाह्य उमेदवारांकरिता असलेल्या रिक्त जागांचे फक्त गुणांकानुसार वाटप केले जाईल.
- ११.९.३ मूळ तालुका, तालुकाबाह्य, मागासवर्ग, अपंग इ. अथवा उमेदवारांच्या कोणत्याही प्रवर्गाचा व खुला/आरक्षित या बाबींचा संदर्भ न घेता पात्र उमेदवारांना त्यांच्या गुणांनुक्रमाचा आधार घेवून सर्व पात्र उमेदवारांकरिता जागा वाटपाचा विचार केला जाईल.
- ११.९.४ वरील सर्व बाबींची पूर्तता केल्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास महाराष्ट्र राज्याबाहेरील पात्र उमेदवारांच्या गुणवत्तेनुसार त्यांचा जागा वाटपाकरिता विचार केला जाईल. महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवारांना जागा वाटप केल्यानंतरही, जागा रिक्त राहिल्यास, अनिवासी भारतीय रहिवासी उमेदवारांना त्यांच्या गुणवत्तेनुसार जागा वाटप केले जाईल.

१२.० प्रवेश फेरीनुसार जागा वाटपाच्या टप्पांची अंमलबजावणी:

- केंद्रिय प्रवेश पध्दती अंतर्गत, तालुकाबाह्य उमेदवारांकरिता ३० टक्के जागा आणि मूळ तालुक्याकरिता ७० टक्के जागांचे वाटपासाठी खाली नमूद केलेल्या नियमाप्रमाणे कार्यवाही केली जाईल.
- १२.१ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील पहिल्या फेरीकरिता, टप्पा १ ते ३ मधील नियमांप्रमाणे अंमलबजावणी केली जाईल. काही कारणास्तव जागा भरल्या न गेल्यास अशा उपलब्ध रिक्त जागा केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील दुसऱ्या फेरीमध्ये वाटपास उपलब्ध राहतील.
 - १२.२ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील दुसऱ्या फेरीकरिता टप्पा १ ते ७ मधील नियमांप्रमाणे अंमलबजावणी केली जाईल. काही कारणास्तव जागा भरल्या न गेल्यास अशा उपलब्ध रिक्त जागा केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील तिसऱ्या फेरीमध्ये वाटपास उपलब्ध राहतील.
 - १२.३ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील तिसऱ्या फेरीकरिता टप्पा १ ते ९ मधील नियमांप्रमाणे अंमलबजावणी केली जाईल. काही कारणास्तव जागा भरल्या न गेल्यास अशा उपलब्ध रिक्त जागा केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील चौथ्या फेरीमध्ये वाटपास उपलब्ध राहतील.
 - १२.४ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील चौथ्या फेरीकरिता, फक्त टप्पा ९ मधील नियमांप्रमाणे अंमलबजावणी केली जाईल. टप्पा ९ ची अंमलबजावणी केल्यानंतरही जागा भरल्या न गेल्यास अशा उपलब्धत रिक्त जागा प्रथम महाराष्ट्र राज्याबाहेरील पात्र आणि तदनंतर अनिवासी भारतीय उमेदवारांना देवू केल्या जातील. यानंतरही भरल्या न गेल्यास अशा उपलब्ध रिक्त जागा, केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील पाचव्या फेरीकरिता वाटपास उपलब्ध असतील (समुदपदेशन फेरी)
 - १२.५ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील पाचव्या फेरीमधील म्हणजेच समुपदेशन फेरीमधील सर्व रिक्त जागा ह्या सामान्य जागा म्हणून समजण्यात येतील आणि राज्य स्तरावरील समुपदेशन केंद्रात म्हणजेच जिल्हास्तरीय शासकीय औ.प्र.संस्थेत उपस्थित असलेल्या उमेदवारांमधून त्यांच्या गुणानुक्रमांकानुसार जागा वाटप केले जाईल.
 - १२.६ खाजगी औ.प्र.संस्थामधील केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील पाचव्या फेरीनंतर उपलब्ध रिक्त जागा संस्था पातळीवर खाजगी औ.प्र. संस्थांमार्फत प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकापूर्वी भरल्या जातील.

१२.७ सर्वसामान्य सूचना:

- १२.७.१ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीमधील प्रथम, द्वितीय, तृतीय आणि चतुर्थ फेरीमध्ये, जिल्हा स्तरावरील गुणवत्ता यादीतील आणि महाराष्ट्र राज्यातील गुणवत्ता यादीतील गुणांकानुसार मूळ तालुक्यातील आणि तालुकाबाह्य जागांकरिता जागा वाटपाची कार्यवाही केली जाईल.
- १२.७.२ केंद्रिय प्रवेश पध्दतीतील प्रथम, द्वितीय, तृतीय आणि चतुर्थ फेऱ्यांसाठी त्याच वेळेस उपलब्ध असलेल्या आणि उमेदवाराने भरलेल्या विकल्पांच्या पसंतीक्रमांकानुसार व त्याच्या गुणवत्तेनुसार उमेदवाराला जागा वाटप केले जाईल.
- १२.७.३ जर उमेदवार एखादया ठराविक टप्प्यामध्ये जागा मिळणेस पात्र असेल तर त्या उमेदवाराचा जरी पुर्वीच्या टप्प्यांमध्ये त्याला जागा दिली असेल, परंतु प्रवेश निश्चित केले नसेल अथवा त्याला जागा दिली नसेल तरीही त्याचा या टप्प्यांत जागा वाटपात विचार करण्यांत येईल.
- १२.७.४ सर्व टप्प्यामधील जागा वाटपाकरिता सर्व आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांना (विशेष मागासवर्ग त्यांच्या मूळ प्रवर्गासह) विचारात घेतले जाईल (जरी त्यांना यापूर्वीच्या टप्प्यांमध्ये प्रवेशासाठी जागा दिली असेल (परंतु प्रवेश निश्चित केले नसेल) अथवा नसेल तरीही)
- १२.७.५ अनुक्रमाने भरलेल्या पसंतीक्रमानुसार पर्यायामधून प्रथम उपलब्ध पर्यायास प्रवेश मिळाल्यास तीच अंतिम प्रवेशित जागा म्हणून धरण्यात येईल.
- १२.७.६ जागा वाटप www.admission.dvet.gov.in या संकेतस्थळावर दर्शविल्या जातील. जागा वाटप केलेल्या यादीमधून उमेदवाराला देऊ केलेल्या जागा फक्त तात्पुरत्या स्वरूपात असतील.
- १२.७.७ संकेत स्थळावर जागा वाटपाचे पत्र (Allotment Letter) उपलब्ध असेल आणि संबंधित उमेदवाराने त्या पत्राची Print Out प्रवेशासाठी नेमून दिलेल्या संस्थेत प्रवेश निश्चिती वेळी जमा करावी. अर्ज स्वीकृती केंद्र संबंधित उमेदवाराला जागा वाटपाच्या प्रतीची प्रिंट आऊट घेण्यास मदत करेल.
- १२.७.८ वर नमूद केलेल्या टप्प्याकरिता सारासार विचार करता, प्रत्यक्ष प्रवेश जागा वाटपाकरिता संगणक Software द्वारे अंमलबजावणी केली जाईल.
- १२.७.९ ज्या उमेदवाराला प्रवेश देऊ केला आहे त्याने आपला प्रवेश देऊ केलेल्या संस्थेत स्वतः प्रवेश निश्चितीसाठी आवश्यक मूळ प्रमाणपत्रे सादर करून व आवश्यक ते शुल्क भरून यासाठी नेमून दिलेल्या तारखेपूर्वी निश्चित करावा. याकरीता उमेदवारास वैयक्तिक रीत्या कळविण्यांत येणार नाही.
- १२.७.१० कागदपत्रांची छाननी व शुल्क अदा केल्यानंतर संबंधित संस्थेत प्रवेशाची निश्चिती ऑनलाईन करण्यांत येईल.

१३.० केंद्रीय प्रवेश पध्दतीचे टप्पे:

१३.१ टप्पा क्र. १ - माहिती पुस्तिका:

- १३.१.१ माहिती पुस्तिका (मराठी भाषेमधील) राज्यातील सर्व शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये दि. ०१ जून पासून ते प्रवेशाच्या शेवटच्या तारखेपर्यंत उपलब्ध करून देण्यांत येईल. सर्व इच्छुक उमेदवार प्रवेश माहिती पुस्तिका जवळच्या अर्ज स्विकृती केंद्रामधून रु. १००/- भरून विकत घेऊ शकतात.
- १३.१.२ इंग्रजी भाषेतील माहिती पुस्तिका www.admission.dvet.gov.in या संकेत स्थळावर ब्राऊजिंग, डाऊन लोडिंग व प्रिंटींगकरिता दि. ०१ जून पासून ते प्रवेशाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत निशुल्क उपलब्ध करून देण्यांत येईल.
- १३.१.३ माहिती पुस्तिकेमधील माहिती ही सूचकदर्शी आहे. उमेदवाराने अद्यावत माहितीकरिता संकेत स्थळावर उपलब्ध माहितीशी सत्यता पडताळून घ्यावी.
- १३.१.४ मराठी व इंग्रजी माहितीपुस्तिकेतील कोणत्याही माहितीमध्ये तफावत असल्यास वरील संकेतस्थळार उपलब्ध इंग्रजी माहिती पुस्तिकेतील माहिती अंतिम समजण्यांत यावी.

१३.२ टप्पा क्र. II - ऑन लाईन अर्ज भरणे व अर्ज स्विकृती केंद्रावर अर्ज निश्चित करणे:

- १३.२.१ सर्व इच्छुक उमेदवारांनी प्रवेशाच्या प्रथम फेरीकरिता www.admission.dvet.gov.in या संकेत स्थळावर विहित वेळापत्रकानुसार नोंदणी करणे व प्रथम फेरीसाठी विकल्पांच्या पसंती क्रमासह ऑन लाईन अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
- १३.२.२ ऑन लाईन अर्ज कुठल्याही स्रोतामधून भरता येईल. अर्ज स्विकृती केंद्रे ही सुविधा उमेदवाराकडून प्रपत्र-४ मध्ये नमूद शुल्क आकारून उपलब्ध करून देईल.
- १३.२.३ सर्व आवश्यक माहिती भरल्यानंतर उमेदवारांचे प्रवेश खाते (Admission Account) त्यांचा नोंदणीक्रमांक हाच User ID म्हणून तयार होईल. उमेदवारास पुढील प्रवेश प्रक्रियेकरिता या खात्यामध्ये त्याच्या नोंदणी क्रमांक व पासवर्ड चा उपयोग करून प्रवेश ऑन लाईन (Login) करावे लागेल.
- १३.२.४ राज्याबाहेरील व अनिवासी भारतीय उमेदवारांनासुद्धा विहित कालावधीमध्येच नोंदणी करणे आवश्यक राहिल. परंतु त्यांचा विचार प्रवेशाच्या चौथ्या फेरीमध्येच होणार असल्यामुळे त्यांना विहित वेळापत्रकानुसार चौथ्या फेरीसाठी विकल्प सादर करावे लागतील.
- १३.२.५ उमेदवार अर्जाचे प्रिंटआऊट घेऊन सर्व माहिती बरोबर व पूर्ण भरली आहे याची पडताळणी करावी.
- १३.२.६ नोंदणीकृत उमेदवार दस्तावेजाच्या तपासणीकरिता, अर्जाचे शुल्क भरणेकरिता व अर्ज निश्चितीकरणासाठी कुठल्याही शासकीय अथवा खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेस भेट द्यावी.
- १३.२.७ संपूर्ण प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सर्व शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था अर्ज स्विकृती केंद्र असतील.
- १३.२.८ उमेदवारांनी अर्जात केलेल्या दाव्यांच्या पृष्ठर्थ सर्व मूळ दस्तावेज, लागू असलेले अर्जशुल्क, व अर्जाची प्रिंटआऊट संबंधित अर्ज स्विकृती केंद्र मध्ये जमा करावेत.
- १३.२.९ उमेदवाराने प्रपत्र-३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सर्व आवश्यक कागदपत्रांच्या, सत्यप्रतींचा एक संच तसेच प्रवेशअर्ज शुल्क रोखीने सादर करावे.
- १३.२.१० अर्ज स्विकृती केंद्रामधिल अधिकारी भरलेल्या ऑन लाईन अर्जाच्या प्रिंटआऊट वरून व उमेदवाराने दिलेल्या मूळ दस्तावेजावरून काळजीपूर्वक छाननी करून तपासणी करेल. तपासणीनंतर अर्जाचे निश्चितीकरण करून उमेदवारास पावतीवजा पोच (Receipt - cum - Acknowledgement) देईल.
- १३.२.११ फक्त निश्चित केलेल्या अर्जांचाच सर्व प्रवेश फेऱ्यांकरिता प्रवेशासाठी विचार करण्यांत येईल. निश्चित न केलेले अर्ज प्राप्तच झाले नाहीत असे मानण्यात येईल.
- १३.२.१२ उमेदवाराने फक्त एकच ऑन लाईन अर्ज भरून सादर करावा जो की केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेमार्फत शिल्पकारागीर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या कुठल्याही व्यवसायाच्या शासकीय अथवा खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेच्या प्रवेशाकरिता उपलब्ध होणाऱ्या जागेकरिता भरता येईल.
- १३.२.१३ उमेदवाराने एकापेक्षा अधिक अर्ज भरल्यास/ निश्चित केल्यास त्यास नक्कल समजण्यांत येईल आणि असे अर्ज उमेदवाराशी कुठल्याही प्रकारे संपर्क न साधता रद्द करण्यांत येतील व अशा उमेदवारांना केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेमध्ये प्रवेशास प्रतिबंध करण्यांत येईल.
- १३.२.१४ ज्या उमेदवारांची खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये संस्था स्तरावरील जागांवर प्रवेश घेण्याची इच्छा आहे त्यांनाही वरील संकेत स्थळावर नोंदणी करावी लागेल व ज्या खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत प्रवेश घ्यावावयाचा आहे त्या संस्थेस स्वतंत्ररित्या या संकेतस्थळावरील उपलब्ध विहित नमुन्यामध्ये अर्ज करावा जागे. हा अर्ज केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या पहील्या दिवसापासून ते संस्था स्तरावरील प्रवेशाच्याअंतिम दिनांकापर्यंत उपलब्ध राहिल.
- १३.२.१५ **अर्जशुल्क**
- १३.२.१५.१ प्रवेशअर्ज शुल्क अर्ज स्विकृती केंद्रात ऑन लाईन अर्ज निश्चित करतांना रोखीमध्ये भरावे.
- १३.२.१५.२ अर्जाचे शुल्क अर्ज स्विकृती केंद्रामध्ये भरल्याशिवाय अर्जाचे निश्चितीकरण करण्यांत येणार नाही.
- १३.२.१५.३ सर्व निश्चित न केलेले अर्ज प्राप्तच झाले नाहीत असे समजण्यांत येईल.
- १३.२.१५.४ **अर्ज शुल्क:**

अ.क्र.	उमेदवाराचा प्रकार	प्रवेशअर्ज शुल्क
१	मागासवर्गीय उमेदवार	रु. १००/-
२	सर्व सामान्य उमेदवार	रु. १५०/-
३	महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवार	रु. ३००/-

४	अनिवासी भारतीय उमेदवार	रु. ५००/-
---	------------------------	-----------

- १३.२.१५.५ या शुल्कामध्ये मूळ कागदपत्रे तपासणी, ऑन लाईन अर्ज निश्चित करणे आणि अर्ज निश्चितीकरणाच्या पावती वजा पोचच्या (Receipt - cum - Acknowledgement) २ प्रती प्रिंटआऊट घेणे समाविष्ट आहे.
- १३.२.१५.६ ऑन लाईन अर्ज भरणे, प्रिंट आऊट काढणे, गुणवत्ता क्रमांक शोधणे/ जागा वाटपाची यादी शोधणे इत्यादी सेवा अर्ज स्विकृती केंद्रामार्फत उमेदवारांना देण्यांत येवू शकतात. तथापि या सेवा पुरविल्याबद्दल प्रपत्र -४ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे संबंधित अर्ज स्विकृती केंद्र शुल्क आकारू शकतात.

१३.३ टप्पा क्र. III - महाराष्ट्रातील महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आणि अनिवासी भारतीय उमेदवारांची तात्पुरती गुणवत्ता यादी प्रसिध्द करणे:

- १३.३.१ महाराष्ट्र राज्यातील/ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आणि अनिवासी भारतीय उमेदवारांची नियम क्र. ९.१ नुसार गुणवत्ता क्रमांक दर्शविणारी तात्पुरती गुणवत्ता यादी दिलेल्या वेळापत्रकानुसार सर्व अर्ज स्विकृती केंद्रावर व ऑन लाईन पध्दतीने प्रसिध्द करण्यांत येईल.
- १३.३.२ तात्पुरता गुणवत्ता क्रमांक/ यादीमध्ये काही आक्षेप असल्यास तशी तक्रार विहित अर्जांमध्ये (Grievance form) विहित वेळापत्रकानुसार अर्ज स्विकृती केंद्रावर नोंदवावा. उमेदवाराने तक्रारीमधील केलेल्या दाव्याच्या पृष्ठार्थ आवश्यक दस्तावेज सादर करावेत.
- १३.३.३ अर्ज स्विकृती केंद्रे त्यांच्या लॉगीन मधून निश्चित झालेल्या उमेदवाराच्या प्रोफाईल मध्ये आवश्यक त्या दुरुस्त्या करतील.
- १३.३.४ सर्व पात्र उमेदवारांची अंतिम गुणवत्ता यादी विहित वेळापत्रकानुसार सर्व अर्ज स्विकृती केंद्रावर व ऑन लाईनरीत्या प्रसिध्द करण्यांत येईल.
- १३.३.५ उमेदवारास त्यांच्या लॉगीनव्दारे प्रवेशाची स्थिती, जागा वाटप, सुचना, पुढील प्रवेश फेरी करिताची पात्रता जाणून घेता येईल.

टिप: उमेदवारास गुणवत्ता क्रमांक हा त्यांच्या संबंधित पात्रतेनुसार प्राप्त झालेला असतो व त्यामुळे त्याची कोणत्याही व्यवसायात प्रवेशाची हमी देता येत नाही.

१३.४ टप्पा क्र. IV - प्रवेश फेरीसाठी पर्याय देणे:

- १३.४.१ सर्व पात्र उमेदवारांची अंतिम गुणवत्ता यादी प्रसिध्द झाल्यानंतर विहित वेळापत्रकानुसार उमेदवारास त्याच्या प्रवेश खात्यामध्ये लॉगीन करूनच प्रथम प्रवेशफेरीसाठी औ.प्र.संस्था व व्यवसायनिहाय विकल्प व पंसतीक्रम सादर करावे लागतील.
- १३.४.२ उमेदवारास त्याच्या प्रवेश खात्यामध्ये लॉगीन करूनच दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या फेरीकरिता विहित वेळापत्रकानुसार नव्याने विकल्प द्यावे लागतील.
- १३.४.३ महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आणि अनिवासी भारतीय उमेदवारांना चौथ्या प्रवेश फेरीसाठी चौथ्याफेरीमध्ये द्यावयाच्या विकल्प सादर करावयाच्या विहित वेळापत्रकानुसार द्यावे लागतील.
- १३.४.४ प्रथम, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या प्रवेश फेरीमध्ये नव्याने विकल्प दिल्यानंतर उमेदवारांना कुठल्याही अर्ज स्विकृती केंद्रामध्ये जाऊन अर्ज निश्चितीकरणाची व कुठल्याही प्रकारचे शुल्क भरण्याची आवश्यकता नाही.
- १३.४.५ संबंधित फेरीमध्ये विकल्प बदलण्यासाठी दिलेल्या विहित वेळापत्रकानुसार उमेदवार त्याला वाटेला तितक्या वेळेस त्याच्या लॉगईन मधून विकल्प बदलवू शकतो.
- १३.४.६ जर उमेदवारास जागा मिळाली नाही व त्याने दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या प्रवेश फेरीकरिता नव्याने विकल्प सादर केले दिले नाही तर उमेदवाराने पूर्वीच्या प्रवेश फेरीमध्ये सादर केलेले विकल्प पुढील प्रवेश फेरीमध्ये विचारात घेण्यांत येतील.
- १३.४.७ पाचवी प्रवेश फेरी म्हणजे समुपदेश फेरीमध्ये उमेदवाराला त्याच्या गुणवत्तेनुसार बोलाविण्यांत येईल व त्याच्या मागणीनुसार व उपलब्धतेनुसार जागा देण्यांत येईल.

१३.५ टप्पा क्र. V - जागा वाटप करणे (Allotment of Seat):

- १३.५.१ पहील्या, दुसऱ्या, तिसऱ्या व चौथ्या फेरीमध्ये नियम क्र.१२,१३ व १४ नुसार जागा देण्यांत येतील.
- १३.५.२ जागा वाटपाची यादी विहित वेळापत्रकानुसार सर्व अर्ज स्विकृती केंद्रावर व ऑन लाईन प्रसिध्द करण्यांत येईल.
- १३.५.३ जागा मिळालेल्या उमेदवारास जागा मिळाल्याचे पत्र (Allotment Letter) त्याच्या प्रवेश खात्यामध्ये तसेच सर्व अर्ज स्विकृती केंद्रामध्ये उपलब्ध राहिल.

१३.६ टप्पा क्र. VI - संबंधित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये व्यक्तीशः हजर राहुन केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया फेरीमध्ये प्रवेशाचे निश्चितीकरण करण्यांचे नियम:

- १३.६.१ जागा मिळालेल्या उमेदवाराने जागा मिळालेल्या पत्राची (Allotment Letter) प्रिंट आऊट काढावी व जागा मिळालेल्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत व्यक्तीशः हजर व्हावे.
- १३.६.२ सोबतच्या प्रपत्र-३ मध्ये दिल्यानुसार पात्रतेच्या व आरक्षणानुसार केलेल्या प्रवेश अर्जातील दाव्याच्या पृष्ठार्थ उमेदवार सर्व मूळ कागदपत्रे सादर करतील, तसेच सोबत सर्व कागदपत्रांची सत्य प्रतींचा १ संघ, २ रंगीत छायाचित्रे (Passport size) आणि प्रशिक्षण शुल्क विहित कालमर्यादेमध्ये जागा मिळालेल्या औ.प्र.संस्थेमध्ये जमा करेल.
- १३.६.३ प्रपत्र - २ मध्ये औ.प्र.संस्थानिहाय प्रशिक्षण शुल्काचा तपशील देण्यात आला आहे.
- १३.६.४ खाजगी औ.प्र.संस्थाकरिता जमा करावयाचे प्रशिक्षण शुल्क खाजगी औ.प्र.संस्थांनी विहित केलेल्या स्वरूपात (रोख, धनाकर्ष वा धनादेश) भरण्यात यावेत. संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थांच्या परवानगीने प्रशिक्षण शुल्क हप्ते निहाय जमा करता येतील पण शुल्क हप्ते निहाय जमा करण्याचा निर्णय हा संपुर्णतः संबंधित खासगी औ.प्र.संस्थेचा असेल.
- १३.६.५ शासकीय औ.प्र.संस्थेकरिता भरावयाचे प्रशिक्षण शुल्क संबंधित शासकीय औ.प्र.संस्थेमध्ये रोखीने जमा करावेत.
- १३.६.६ उमेदवाराने प्रवेश अर्जामध्ये केलेल्या दाव्यांच्या पृष्ठार्थ त्याने जमा केलेल्या सर्व आवश्यक कागदपत्रांची संबंधित औ.प्र.संस्था काळजीपूर्वक छानणी करतील. उमेदवाराचा प्रकार, प्रवर्ग पात्रता इ.च्या दाव्यात अथवा दाव्याच्या पृष्ठार्थ सादर केलेल्या कागदपत्रांमध्ये काही त्रुटी आढळल्यास त्या संबंधित उमेदवाराच्या नजरेस आणून देण्यांत येतील.
- १३.६.७ उमेदवार विहित वेळापत्रकानुसार नियोजित प्रवेश फेरीकरिता उपलब्ध मुदतीत आवश्यक कागदपत्रे अहवाल सादर करावयाच्या कालमर्यादेमध्ये सादर करू शकतील.
- १३.६.८ उमेदवाराने एखादया दुसऱ्या संस्थेत प्रवेश घेतल्यामुळे जर तो प्रवेशाच्या वेळेस मूळ कागदपत्रे सादर करू शकत नसेल तर त्याला अशा संस्थेत विशिष्ट दिनांकास विशिष्ट अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला असल्यामुळे त्याचे मूळ कागदपत्रे संस्थेत ठेवण्यांत आल्याबाबत त्या संस्थेच्या संस्थांप्रमुखांचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागेल. उमेदवारास अशा संस्थेच्या संस्थांप्रमुखाने प्रमाणपत्राच्या सत्यापन केलेल्या सत्यप्रती सादर कराव्या लागतील. अशा उमेदवारांना प्रशिक्षण शुल्क प्रवेशाच्या वेळेसच तात्काळ भरावे लागेल आणि अशा उमेदवारांना शुल्क जमा केल्याच्या तारखेपासुन ४ कार्यालयीन कामकाजांच्या दिवसांच्या आत कागदपत्रे जमा करण्याची परवानगी देण्यांत येईल.
- १३.६.९ उमेदवारास प्रवेश विहित केल्यानंतर संबंधित उमेदवाराचा अंतिम शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचा मूळ दाखला व माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) गुणपत्रकाची मूळ प्रत संबंधित संस्थेत जमा करून घेण्यात येईल. एखादया उमेदवाराने संस्थेत अभ्यासक्रमात जर एकदा प्रवेश घेतला तर अशा उमेदवाराने प्रवेश रद्द केल्याशिवाय वा प्रशिक्षण पुर्ण केल्याशिवाय त्याला हा शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला व माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेच्या गुणपत्रकाची मूळ प्रत परत करण्यांत येणार नाही. इतर सर्व प्रमाणपत्रे/कागदपत्रे प्रवेशाच्या वेळीच मूळ प्रतीवरून छानणी करून उमेदवाराला परत करण्यात येतील.
- १३.६.१० जे उमेदवार सर्व बाबी पुर्ण करतील त्यांच्यासाठी संबंधित औ.प्र.संस्था दिलेल्या संकेतस्थळावर प्रवेशनिश्चितीसाठी आवश्यक ती सर्व प्रक्रीया संस्थेच्या लॉगीन मधुन पूर्ण करतील.
- १३.६.११ प्रवेश निश्चित करण्याची Online प्रक्रीया झाल्यानंतर शेवटी प्रवेश निश्चित झाल्याचे पत्र पोचपावती (Admission Confirmation Slip) म्हणून ऑनलाईन प्रवेश प्रणालीद्वारे तयार केली जाईल.

- १३.६.१२ संबंधित औ.प्र.संस्था पोच पावतीच्या दोन प्रतीची प्रिंटआऊट घेतील. यामधील एक प्रत प्राचार्यांच्या स्वाक्षरीसह संबंधित प्रवेशित उमेदवाराला देण्यात येईल व दुसरी प्रत संस्थेमध्ये ठेवण्यांत येईल.
- १३.६.१३ ऑनलाईन प्रवेश निश्चिती करणाची प्रक्रिया राबविणे व त्यानुसार उमेदवारांची माहिती अद्ययावत करण्याची जबाबदारी संबंधित औ.प्र.संस्थेच्या प्राचार्यांची राहिल. जर दिलेल्या ऑनलाईन प्रवेश निश्चिती प्रक्रिया पार पाडण्यास संस्था असमर्थ ठरली तर अशा अहवाल अप्राप्त प्रवेशाकरिताच्या जागा पुढील केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेमध्ये भरल्या जातील.
- १३.६.१४ जर एखादा उमेदवार प्रवेश देवू केलेल्या औ.प्र.संस्थेत प्रवेशाकरिता दिलेल्या मुदतीमध्ये संबंधित औ.प्र.संस्थेमध्ये हजर राहून अहवाल सादर करणार नाही तर अशा उमेदवाराचा त्याला वाटप झालेल्या जागेवरील प्रवेशाचा दावा रद्द होईल.
- १३.६.१५ अशा प्रकारे रिक्त राहिलेल्या जागा पुढील केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेमध्ये प्रवेशासाठी उपलब्ध केल्या जातील.

१३.७ टप्पा क्र. VII - पाचवी प्रवेशफेरी - समुपदेशन फेरी:

- १३.७.१ चौथ्या प्रवेश फेरीनंतर रिक्त राहिलेल्या जागा पाचव्या प्रवेश फेरीकरिता उपलब्ध राहतील.
- १३.७.२ पाचव्या प्रवेश फेरीकरिता उपलब्ध जागांचा तपशील www.admission.dvet.gov.in या संकेतस्थळावर प्रकाशित करण्यांत येईल.
- १३.७.३ औ.प्र.संस्थांमध्ये प्रवेशोच्छुक उमेदवारांनी संबंधित जिल्हयाच्या ठिकाणी असणाऱ्या शासकीय औ.प्र.संस्थांमध्ये व्यक्तीशः हजर राहून समुपदेशन फेरीकरिता दिलेल्या वेळापत्रकानुसार नोंदणी करावी.
- १३.७.४ हजर असलेले व नोंदणी केलेल्या उमेदवारांना गुणतेनुसार क्रमाने समुपदेशनाकरिता बोलाविण्यात येईल.
- १३.७.५ प्रवेशाकरिता उपलब्ध जागा, उमेदवाराची मागणी, उमेदवाराची अर्हता या आधारवर प्रवेशाच्या जागांचे वाटप करण्यात येईल.
- १३.७.६ वाटप झालेल्या जागेकरिता प्रवेश घेण्याची प्रक्रिया संबंधित उमेदवाराने "टप्पा क्र. VI - संबंधित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये व्यक्तीशः हजर राहून केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया फेरीमध्ये प्रवेशाचे निश्चितीकरण करण्यांचे नियम" मध्ये विशद केल्यानुसार वेळापत्रकाप्रमाणे पूर्ण करावी.

१३.८ टप्पा क्र. VIII - संस्था स्तरावरील प्रवेश:

- १३.८.१ खाजगी औ.प्र.संस्थामधील संस्था स्तरावरील जागांसाठी प्रवेशोच्छुक उमेदवारांनी देखील www.admission.dvet.gov.in या संकेतस्थळावर नोंदणी करावयाची असून संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता विहित केलेल्या प्रवेश अर्जांमध्ये स्वतंत्रपणे या संकेतस्थळावर अर्ज करावयाचा आहे. हा प्रवेश अर्ज केंद्रिय प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या दिवसापासून ते संस्था स्तरावरील प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकापर्यंत उपलब्ध राहिल.
- १३.८.२ ज्या खाजगी औ.प्र.संस्थेमध्ये प्रवेश हवा आहे अशा संस्थेमध्ये प्रत्यक्ष जावून उमेदवाराने प्रवेशाच्या संबंधी सर्व प्रक्रिया पूर्ण कराव्या लागतील.
- १३.८.३ पाचव्या प्रवेश फेरीच्या समाप्तीनंतर शिल्लक राहिलेल्या जागा खाजगी औ.प्र.संस्थाना संस्था स्तरावर भरण्यासाठी उपलब्ध राहतील.
- १३.८.४ संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचे प्राचार्य "टप्पा क्र. VI - संबंधित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये व्यक्तीशः हजर राहून केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया फेरीमध्ये प्रवेशाचे निश्चितीकरण करण्यांचे नियम" नुसार प्रवेश प्रक्रीया पूर्ण करतील.
- १३.८.५ प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकापर्यंत प्रवेशाची सर्व प्रक्रिया पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल.

१३.९ टप्पा क्र. IX - प्रवेशोत्तर कार्यवाही:

- १३.९.१ सर्व औ.प्र.संस्थांनी प्रवेशाची प्रक्रिया प्रवेशाच्या वेळापत्रकामध्ये स्पष्ट केल्यानुसार प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपर्यंत पूर्ण करणे आवश्यक राहिल. अंतिम दिनांकानंतर कोणत्याही प्रवेशास व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत मान्यता दिली जाणार नाही.
- १३.९.२ ऑनलाईन प्रवेश निश्चिती प्रक्रिया संकेतस्थळ प्रवेशाच्या अंतिम तारखेस व वेळेस बंद केले जाईल.

- १३.९.३ सर्व शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्थांचे प्राचार्य त्यांच्या संस्थेच्या लॉगइनवरून "Manage Trainee" या पर्यायावरून प्रवेशित उमेदवारांना तुकडीत व पाळी (Shift) बहाल करतील. तसेच स्वाक्षरी व छायाचित्र "Upload Photo with Signature" या पर्यायावरून प्रवेशाच्या अंतिम दिनाकापासून १५ दिवसापर्यंत विनाविलंब शुल्क व पुढील १५ दिवसांकरिता विलंब शुल्कासह अपलोड करतील.
- १३.९.४ प्रवेश प्रक्रीया पूर्ण झाल्यानंतर औ.प्र.संस्थेचे प्राचार्य प्रवेशित उमेदवाराच्या याद्यांचे व वरीलप्रमाणे "Manage Trainee" बाबत कार्यवाहीच्या प्रिंटआऊट घेतील व त्यावर स्वाक्षरी करून ती प्रत संबंधित प्रादेशिक कार्यालयास सादर करतील. प्रादेशिक सहसंचालक प्रवेशित उमेदवाराने प्रवेश निश्चिती प्रक्रीयेच्या वेळेस पात्रतेच्या अटीची पूर्तता करतात किंवा नाही याच्या दाव्यापृष्ठार्थ सादर केलेल्या दस्ताऐवजाच्या तपासणी करून प्रवेशित उमेदवारांच्या याद्यांना अंतिम मंजूरी प्रदान करतील.
- १३.९.५ तुकडी/पाळी लागू करणे व स्वाक्षरी व छायाचित्र विहित मुदतीनंतर अपलोड करण्याकरीता विलंब शुल्क:

अ.क्र.	तपशील	विलंब शुल्क
१	प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपासून १५ दिवसापर्यंत तुकडी व पाळी लागू करणे	रु. ००
२	प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपासून १५ दिवसापर्यंत स्वाक्षरित छायाचित्र अपलोड करणे	रु. ००
३	प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपासून १६ वा दिवस ते प्रथम सत्र परीक्षेच्या १५ दिवस अगोदर पर्यंत तुकडी व पाळी लागू करणे	रु. १००/- प्रति दिन प्रती प्रशिक्षणार्थी
४	प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपासून १६ वा दिवस ते प्रथम सत्र परीक्षेच्या १५ दिवस अगोदर पर्यंत स्वाक्षरित छायाचित्र अपलोड करणे	रु. १००/- प्रति दिन प्रती प्रशिक्षणार्थी

- १३.९.६ प्रवेशित विद्यार्थ्यांकडून विलंब शुल्क जमा करण्यांत येणार नसून विलंब शुल्क संबंधित संस्थेच्या प्रवेश प्रमुखांना भरावे लागेल.

टिप: वर नमुद केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया ही सुचक व मार्गदर्शक आहे. प्रवेशाचे वेळापत्रक, अर्ज करण्याची पध्दती, जागावाटप, प्रवेश निश्चिती करणे व इतर संकीर्ण कार्यवाही इ.चा समावेश असलेली प्रवेशाशी व प्रवेशानंतरच्या कार्यवाहीशी संबंधित प्रमाणित कार्यपध्दती (SOP- Standard Operating Process) जाहीर केल्या प्रमाणे प्रवेश प्रक्रीयेच्या १५ दिवस अगोदर संकेतस्थळावर प्रदर्शित करण्यांत येईल.

इतर फेऱ्यांमधून जागा वाटपाची योजना व प्रवेश निश्चिती करण्याचे नियम क्र.१.० ते ४.० याची रचना प्रशिक्षणाची हानी थांबविणे आणि केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेमधिल प्रत्येक फेरीच्या व मुख्यत्वे सर्व फेऱ्यांनंतर शिल्लक राहणाऱ्या संचालनालयात उपलब्ध जागांच्या आकडेवारी व वस्तुस्थिती वरून व संचालनालयाच्या यापुर्वीच्या अनुभवावरून केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेच्या फेऱ्या औपचारीक व निरुपयोगी न राहता त्यांना अर्थपूर्ण व परीणामकारक करण्यासाठी करण्यांत आली आहे.

प्रवेश प्रक्रीयेत पारदर्शकता व सुलभता आणण्याच्या हेतुने, जास्तीत जास्त जागा भरणेकरिता, केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीयेमधिल पूर्विच्या फेऱ्यांमध्ये जागा वाटप झालेल्या विद्यार्थ्यांनी स्थंलातर केल्यामुळे जागा रीक्त राहु नये म्हणून प्रवेश फेऱ्यांची मांडणी करण्यांत आली आहे.

सक्षम अधिकारी आवश्यकता पडल्यास जास्तीत जास्त प्रवेश होतील याची खात्री देण्याकरिता प्रवेश प्रक्रीयेदरम्यान अग्रगण्य वृत्तपत्रांमध्ये व प्रवेशाच्या संकेतस्थळावर आधिच प्रसिध्द करून सुधारणा घडवून आणणारी कार्यवाही करू शकतात.

१४.० मुळ प्रमाणपत्रे ठेवून घेण्याबाबत:

एखाद्या उमेदवाराला प्रवेश दिल्यानंतर त्यांचा शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला व माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (SSC) परीक्षेचे मूळ गुणपत्रक संबंधित संस्थेमध्ये ठेवण्यात यावे जोपर्यंत उमेदवार प्रवेश रद्द करीत नाही वा प्रशिक्षण पूर्ण करीत नाही तोपर्यंत ही मूळ प्रमाणपत्रे प्रवेश घेतलेल्या प्रशिक्षणाथ्यांना परत करण्यात येवू नयेत.

१५.० प्रशिक्षण शुल्क, अनामत रक्कम व सवलत बाबत विवरण:

१५.१ शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्थांसाठी आकारलेले शुल्क विवरण खालीलप्रमाणे

अ. क्र.	तपशील	शासकीय औ.प्र.संस्था					खाजगी औ.प्र.संस्था					
		सामान्य श्रेणी	राखीव श्रेणी	IMC जागा	OMS	NRI	MS	OMS	NRI			
वार्षिक प्रशिक्षण शुल्क												
१	प्रशिक्षण शुल्क	मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१२००	-	३००००	४५०००	६००००	महाराष्ट्र शासनाने ठरविलेल्या शुल्कानुसार व प्रपत्र - २ मध्ये दिल्याप्रमाणे				
		बिगर मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१०००	-	२५०००	३७५००	५००००					
		बिगर अभियांत्रिकी व्यवसाय	८००	-	२००००	२००००	४००००					
२	संस्था विकास शुल्क	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	संबंधित औ. प्र. संस्थांनी निश्चित करावे					
३	ओळखपत्र शुल्क	५०	५०	५०	५०	५०						
४	ग्रंथालय शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००						
५	इंटरनेट सुविधा शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००						
६	सांस्कृतिक कार्य शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००						
७	वसतीगृह शुल्क	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००						
प्रवेशाच्यावेळी जमा करावयाची अनामत रक्कम												
८	प्रशिक्षण अनामत रक्कम	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००			
९	ग्रंथालय अनामत रक्कम	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००			
१०	वसतीगृह अनामत रक्कम	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००			

१५.२ शासकीय औ.प्र.संस्थेतील प्रशिक्षणार्थ्यांना प्रशिक्षण शुल्कामध्ये तसेच इतर शुल्कात दिली जाणारी सवलत ही राज्यातील रहिवासी असलेल्या व विहित पात्रता धारक उमेदवारांना दिली जाईल.

१५.३ शासकीय औ.प्र.संस्थेतील, संस्था व्यवस्थापन समिती मधील तुकडीकरिता, मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या (नियम क्र. १.२.१२ अन्वये) ११०% जागांकरिता शासकीय औ.प्र.संस्थेचे शुल्क लागू होईल. प्रशिक्षण वर्ष २०१५-१६ करिता खाजगी औ.प्र.संस्थेस जे मूलभूत शुल्क आकारले आहे, ते संस्था व्यवस्थापन समितीच्या मंजूर उपलब्ध जागांपैकी २०% जागांना लागू होईल. तथापि, संबंधित शासकीय औ.प्र.संस्थांच्या संस्था व्यवस्थापन समिती, वरीलपेक्षा कमी फी आकारू शकतात. जर संस्था व्यवस्थापन समितीने कमी फी घेण्याचा निर्णय ठरविला असेल तर तो निर्णय सक्षम अधिकाऱ्याला प्रवेश प्रक्रिया सुरु होण्यापूर्वी कळवावा लागेल.

१५.४ अनामत रक्कम प्रशिक्षणार्थ्यांना प्रशिक्षणादरम्यान प्रवेश रद्द केल्यास किंवा प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर (काही वजावटी लागू असल्यास) परत केली जाईल.

१५.५ खाजगी औ.प्र.संस्थांचे शुल्क हे संबंधित औ.प्र.संस्थांच्या विहित अर्जात नमूद केल्याप्रमाणे जमा करण्यात यावे. खाजगी औ.प्र.संस्थांना हप्त्याने शुल्क घेण्याची मुभा/परवानगी आहे. तथापि, यासंबंधीचा निर्णय सर्वतोपरी संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचा राहिल.

१५.६ शासकीय औ.प्र.संस्थेचे शुल्क

१५.६.१ शासकीय औ.प्र.संस्थेचे शुल्क संबंधित शासकीय औ.प्र.संस्थेत रोखीने जमा करावे. शुल्क अदा केल्यानंतरच प्रवेश निश्चित करण्यात येईल.

१५.६.२ वरीलप्रमाणे शासकीय औ.प्र.संस्थेत प्रशिक्षणार्थ्यांकडून घेण्यांत येणारे प्रशिक्षण शुल्क हे शासन जमा करण्यांत येईल. उर्वरित शुल्क जसे संस्था विकास शुल्क, ओळखपत्र शुल्क, ग्रंथालय शुल्क, इंटरनेट सुविधा शुल्क व सांस्कृतिक कार्य शुल्क संबंधित संस्थेच्या स्वीय प्रपंची लेख्यामध्ये जमा करण्यांत येईल.

१५.६.३ स्वीय प्रपंची लेख्यामध्ये जमा करण्यांत आलेल्या निधीतुन खालील बाबींवर खर्च करण्यांत येईल.

अ.क्र	स्वीय प्रपंची लेख्यामध्ये जमा करण्यांत आलेले शुल्क	खर्च करावयाची बाब	खर्चाची टक्केवारी
१	संस्था विकास शुल्क	कच्चा माल	७०%
		यंत्रसामुग्री दुरुस्ती	१०%
		तांत्रिक ग्रंथालय/लॅबोरेटरी/कार्यशाळा विकास (तांत्रिक पुस्तके, व्यवसायासंबंधीची पुस्तके इ.)	१०%
		सेमी कन्झुमेबल्स हॅण्ड टुल्स	१०%
२	ओळखपत्र शुल्क	प्रवेशित उमेदवारांना ओळखपत्र देणे	१००%
३	ग्रंथालय शुल्क	अभ्यासक्रमाशी संबंधित पुस्तके/ दृकश्राव्य माध्यम खरेदीसाठी	१००%
४	इंटरनेट सुविधा शुल्क	इंटरनेट सुविधा पुरविणे	१००%
५	सांस्कृतिक कार्य शुल्क	सांस्कृतिक कार्य/ रोजगार मेळावे आयोजित करणे	१००%

१५.६.४ वरीलप्रमाणे स्वीय प्रपंची लेख्यामध्ये जमा करण्यांत आलेला निधी ज्या उद्दिष्टांसाठी जमा करण्यांत आलेला आहे त्याच बाबीवर खर्च करण्यांत यावा. कच्च्या मालावर खर्च हा व्यवसायनिहाय समप्रमाणात करण्यांत यावा व याची माहिती संस्थेच्या सुचनाफलकावर प्रतिवर्षी दि.१५ एप्रिल पर्यंत जाहिर करण्यांत यावी.

१६.० प्रवेश रद्द प्रक्रिया व शुल्क परतावा:

- १६.१ प्रवेशित उमेदवार आपला प्रवेश संबंधित औ.प्र.संस्थेस भेट देवून आपले Login ID वापरून दोन्हीही प्रवेश Online पध्दतीत रद्द करू शकतो. यासाठी संबंधित औ.प्र.संस्था व प्रवेशित उमेदवार दोघांना आपल्या Login ID द्वारे प्रवेश रद्द करावा लागेल.
- १६.२ ऑनलाईन प्रवेश प्रणालीच्या माध्यमातूनच प्रवेश रद्द करणे अनिवार्य आहे.
- १६.३ प्रवेश रद्द केल्यानंतर प्रणाली ऑनलाईन प्रवेश रद्द केल्याची पावती निर्माण करेल.
- १६.४ औ.प्र.संस्था सदर पावतीच्या दोन प्रतीत प्रिंटआऊट घेतील. दोन्ही पावतीवर संबंधित औ.प्र.संस्थेचे प्राचार्य व उमेदवार सही करतील.
- १६.५ प्रवेश रद्द केलेल्या पावतीची १ प्रत उमेदवाराला देण्यात येईल व दुसरी प्रत संबंधित औ.प्र. संस्थेकडे राखून ठेवण्यांत येईल.
- १६.६ एखाद्या उमेदवाराने प्रवेशप्रक्रीयेच्या कुठल्याही टप्प्यावर प्रवेश रद्द केला तर तो त्यानंतरच्या प्रवेशफेरीसाठी अपात्र ठरेल. तथापि, असे उमेदवार खाजगी औ.प्र.संस्थेत संस्थास्तरावरील जागांसाठी प्रवेशाच्या अंतिम तारखेपर्यंत पात्र राहिल.
- १६.७ शुल्क परतावा हा खालीलप्रमाणे प्रवेश रद्द शुल्क कपात करून दिले जाईल.

अ. क्र.	परिस्थिती	शासकीय औ.प्र.संस्थेतील उमेदवारांसाठी परतावा	खाजगी औ.प्र.संस्थेतील उमेदवारांसाठी परतावा
१	प्रवेश रद्द विनंती अर्ज हा ४ थ्या प्रवेशफेरीच्या प्रवेश निश्चिती करण्याच्या शेवटच्या दिवशी व वेळेपूर्वी प्राप्त झाला असल्यास	पूर्ण शुल्कातून रु. ५००/- वजा करून ऊर्वरित रक्कम परत करावी.	पूर्ण शुल्कातून रु. १०००/- वजा करून ऊर्वरित रक्कम परत करावी.
२	प्रवेश रद्द विनंती अर्ज हा प्रवेशाच्या अंतिम दिनांका नंतर प्राप्त झाले असल्यास व सदर जागा ही संबंधित औ.प्र.संस्थेने भरली नसल्यास	अनामत रकमे शिवाय कुठलाही परतावा नाही.	अनामत रकमे शिवाय कुठलाही परतावा नाही.

१७.० संकिर्ण:

१७.१ सर्व औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये शिल्प कारागीर प्रशिक्षण योजनेच्या अभ्यासक्रमासाठी शिक्षणाचे माध्यम हे मराठी आहे.

१७.२ शारीरिक सक्षमता: प्रवेशित उमेदवारांच्या शारीरिक तंदुरुस्ती पडताळणीसाठी संस्था प्रमुखांनी प्रवेशित उमेदवारांची प्रशिक्षणाच्या आवश्यकतेनुसार तपासणी करिता वैद्यकीय तपासणी आयोजित करावी. शारीरिक अपंगत्व असलेल्या उमेदवाराला संबंधित व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या प्रशिक्षणासाठी अधिकच्या सुविधा प्रदान करण्यात येणार नाहीत याची नोंद घ्यावी.

१८.० वसतीगृहात राहण्याची सोय:

प्रवेशित सर्व उमेदवारांना त्या संस्थेच्या वसतीगृहातील खोल्या मिळतीलच याची शाश्वती नाही. उमेदवाराने देय वसतीगृह शुल्क इत्यादी गोष्टी बाबत संबंधित औ.प्र.संस्थेच्या प्राचार्याकडून खात्री करून घ्यावी. प्रवेश घेवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांना सूचित करण्यात येते की, त्यांनी व्यक्तीशः वसतीगृहात राहण्याची व्यवस्था उपलब्ध होवू शकते किंवा नाही याकरिता ज्या औ.प्र.संस्थेत ते प्रवेश घेऊ इच्छितात तेथील प्राचार्यांशी संपर्क साधावा.

औ.प्र.संस्थेच्या प्राचार्यांनी शारीरिक अपंगत्व असलेल्या उमेदवारांच्या खोली मिळण्यासाठीच्या अर्जांना प्राथमिकता देवून सहानभूतिपूर्वक विचार करावा.

१९.० आचरण आणि शिस्त:

१९.१ जर उमेदवार प्रवेश अर्जामध्ये परीपूर्ण व बरोबर विधान करण्यास अपयशी ठरत असले/ काही माहिती दडवत असेल/ खोटे कागदपत्र जमा करत असेल तर तो/ ती प्रवेशास अपात्र ठरेल. अशा उमेदवारांवर संपूर्ण प्रवेश प्रक्रीयेकरिता बंदी घालण्यांत येईल. त्यामुळे उमेदवाराने असाच दावा करावा की, तो सिध्द करण्याच्या पृष्ठयार्थ संबंधित मुळ दस्ताऐवज आहेत.

१९.२ एखादया औ.प्र.संस्थेत प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण घेतांना शासनाने लागू केलेल्या शासनाच्या कायदा व नियमाच्या विरुद्ध राष्ट्रविरोधी कृत्य करतांना किंवा शिस्तनियमाच्या विरुद्ध काही कार्यवाही करतांना आढळला तर त्यास संस्थेमधुन कुठल्याही सुचनेविना प्राचार्यांमार्फत निलंबित करण्यांत येईल व/ वा जवळच्या पोलीस ठाण्यास कळविण्यांत येईल.

१९.३ प्रशिक्षणार्थ्यांने औ.प्र.संस्थेतील सर्व शिस्त विषयी नियमांचे पालन करावे. उमेदवाराने संस्थेने/ एनसीव्हीटी/ एससीव्हीटी/ शासनाने विहित केलेल्या आचार व शिस्तीच्या नियमांचे उल्लंघन केल्यास, त्याला स्पष्टीकरणाची संधी उपलब्ध करून दिल्यानंतर संबंधित संस्थेच्या प्राचार्यांना या उमेदवारास निलंबित करण्याचा अधिकारी आहे.

१९.४ नियमामध्ये असे असले तरी, शासनाने प्रवेशासंबंधी कोणताही धोरणात्मक निर्णय घेतला असल्यास, शासनाने त्या-त्या वेळेस दिलेल्या निर्देशानुसार तो त्या वेळेपासूनच अमलात येईल. वेळोवेळी त्यामध्ये बदल केल्यास त्यानुसारच नियमांची अंमलबजावणी केली जाईल.

१९.५ जी समस्या वर आली नाही, ती उदभवल्यास त्याबाबत पूर्ण व अंतिम कार्यवाही सक्षम अधिकाऱ्यांमार्फत केली जाईल.

१९.६ अर्जामध्ये नमुद केलेली माहिती किंवा प्रवेशाच्यावेळी किंवा प्रवेशानंतर उमेदवाराने प्रवेशाशी संबंधित दिलेली माहिती खोटी किंवा चुकीची आढळल्यास, त्याचा किंवा तिचा प्रवेश रद्द करण्यात येईल, शुल्क जमा केले जाईल व त्याला किंवा तिला औ.प्र.संस्थेतून प्राचार्यांकडून निलंबित केले जाईल.

१९.७ निलंबन आदेशाविरोधातील अपिल मात्र ७ दिवसांच्या आत संचालक (प्रशिक्षण) , व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना पाठविण्यांत येईल व ज्यांचा या प्रकरणातील निर्णय अंतिम राहिल.

१९.८ उमेदवाराने परिक्षेस बसण्यास पात्र होण्यासाठी प्रत्येक सत्रामध्ये (सेमिस्टरमध्ये) कमीत कमी ८०% उपस्थिती कायम ठेवावी लागेल.

२०.० रॅगिंग प्रतिबंधाबाबत कार्यवाही:

महाराष्ट्र रॅगिंग प्रतिबंध कायदा-१९९९ जो दि.१५ मे, १९९९ पासून लागू झाला आहे त्यात खालील रॅगिंग प्रतिबंध बाबी अंतर्भूत आहेत.

२०.१ कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेच्या आवारात किंवा आवाराबाहेर रॅगिंगला प्रतिबंध करण्यात आला आहे.

- २०.२ जो कोणी शैक्षणिक संस्थांच्या आवारात किंवा आवाराबाहेर प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षरीत्या रॅगिंग करेल/ भाग घेईल/ साथ देईल/ प्रसार करत असेल त्यास २ वर्षे कैद आणि/ किंवा दहा हजार रुपयापर्यंत जाऊ शकतो एवढा दंड आकारण्यात येईल.
- २०.३ कुठलाही विद्यार्थी रॅगिंगमध्ये दोषी आढळल्यास त्याची सदर शैक्षणिक संस्थेतून हकालपट्टी केली जाईल व त्यास निलंबित केल्याच्या दिनांकापासून ५ वर्षासाठी कुठल्याही शैक्षणिक संस्थेत प्रवेशास प्रतिबंध घालण्यात येईल.
- २०.४ जेव्हा एखादा विद्यार्थी किंवा परिस्थितीप्रमाणे पालक अथवा त्याला सांभाळणारे अथवा त्या शैक्षणिक संस्थेतील शिक्षक लिखित स्वरूपात छळवणूकीची तक्रार संस्था प्रमुखाला करेल, तेव्हा संबंधित शैक्षणिक संस्थेचा प्रमुख यापूर्वीच्या तरतूदी अबाधीत ठेवून, तक्रार आल्यापासून सात दिवसांच्या आत तक्रारीत उल्लेख केलेल्या बाबींची चौकशी करतील आणि जर प्रथमदर्शनी त्या तक्रारीत सत्यता आढळल्यास गुन्हाचे आरोप झालेल्या विद्यार्थ्याला निलंबित करतील आणि त्वरित सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी ज्याठिकाणी शैक्षणिक संस्था आहे त्या कार्यक्षेत्रात येणाऱ्या पोलीस स्टेशनमध्ये नोंदवतील. संस्था प्रमुखाकडून केल्या जाणाऱ्या चौकशीमध्ये तक्रारीमध्ये प्रथमदर्शनी तथ्य न आढळल्यास संस्था प्रमुखाकडून तक्रारदाराला लेखी स्वरूपात वस्तुस्थिती कळविली जाईल. या प्रकरणात संस्था प्रमुखांनी घेतलेला निर्णय अंतिम असेल.
- २०.५ जर शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने वर २०.४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे रॅगिंगसंबंधी आलेल्या तक्रारीसंबंधी दुर्लक्ष केले असल्यास किंवा ते प्रकरण हाताळण्यांत तो अपयशी झाल्याप्रकरणी दोषी आढळल्यास वरील नियम २०.२ प्रमाणे शिक्षेस पात्र धरले जाईल.
- २०.६ मा. सर्वोच्च न्यायालयाने वि.अ.याचिका क्रमांक २४२९५/२००६, दि.१६.५.२००७ आणि दिवाणी अपील नं.८८७/२००९, दि.८.५.२००९ यामध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार देशातील सर्व उच्च शैक्षणिक संस्थांमध्ये सर्व विद्यार्थ्यांचा शारीरिक व मानसिक, निरोगी विकास प्रदान करणेसाठी अथवा एखादी कृती ज्याचा परीणाम खिल्ली उडविणे, नवीन विद्यार्थ्यांशी अथवा कोणत्या विद्यार्थ्यांशी उद्वेगपणे वागणे, अथवा हाताळणे, कुठलाही विद्यार्थी किंवा विद्यार्थ्यांकडून नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांला किंवा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांला दंगलखोर वा बेशिस्त कृत्यांमध्ये गोवणे ज्यामुळे त्रास, दुःख, शारीरिक व मानसिक क्षती झाली असेल अथवा होईल किंवा नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांमध्ये किंवा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांमध्ये धास्ती, भिती किंवा काळजी निर्माण होईल किंवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांस कुठलेही असे कृत्य करावयास लावणे जो तो सर्वसामान्यरित्या करणार नाही/ आणि ज्याचा परीणाम लाजीरवाणी भावना निर्माण होण्यास किंवा यातना होण्यास, किंवा गोंधळ निर्माण होण्यास कारणीभूत होईल ज्याचा परीणाम विपरीत अशा नविन अथवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक अथवा मानसिक स्थितीवर होईल. याचा समावेश असलेल्या रॅगिंगला कायद्याने प्रतिबंध करण्यात येईल व ही आपत्ती काढून टाकण्यांत येईल.
- २०.७ रॅगिंग या संकल्पनेमध्ये खालील एक किंवा अधिक बाबींचा समावेश होईल:
- २०.७.१ कुठलाही विद्यार्थी किंवा विद्यार्थ्यांकडून नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांला लेखी किंवा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांला शाब्दीक बोलणे अथवा एखादी कृती ज्याचा परीणाम खिल्ली उडविणे, नवीन विद्यार्थ्यांशी अथवा कोणत्या विद्यार्थ्यांशी उद्वेगपणे वागणे अथवा हाताळणे
- २०.७.२ कुठलाही विद्यार्थी किंवा विद्यार्थ्यांकडून नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांला किंवा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांला दंगलखोर वा बेशिस्त कृत्यांमध्ये गोवणे ज्यामुळे त्रास, दुःख, शारीरिक व मानसिक क्षती झाली असेल अथवा होईल किंवा नवीन प्रवेशित विद्यार्थ्यांमध्ये किंवा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांमध्ये धास्ती, भिती किंवा काळजी निर्माण होईल
- २०.७.३ कुठल्याही विद्यार्थ्यांस कुठलेही असे कृत्य करावयास लावणे जो तो सर्वसामान्यरित्या करणार नाही/ आणि ज्याचा परीणाम लाजीरवाणी भावना निर्माण होण्यास किंवा यातना होण्यास, किंवा गोंधळ निर्माण होण्यास कारणीभूत होईल ज्याचा परीणाम विपरीत अशा नविन अथवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक अथवा मानसिक स्थितीवर होईल.
- २०.७.४ वरीष्ठ विद्यार्थ्यांकडून अशी कृती की जी नविन अथवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांच्या नियमित प्रशिक्षणामध्ये बाधा, अडथळा अथवा प्रतिबंध निर्माण करेल.
- २०.७.५ नविन अथवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांची सेवा वैयक्तिक अथवा विद्यार्थ्यांच्या गटाचे प्रशिक्षणाच्या कार्यासाठी घेऊन शोषण करेल.
- २०.७.६ विद्यार्थ्यांतर्फे नविन अथवा कुठल्याही विद्यार्थ्यांची आर्थिक पिळवणूक किंवा जबरदस्तीने खर्चाचा भार टाकणे.

- २०.७.७ शारीरिक शोषनाचे कुठलेही कृत्य ज्यामध्ये लैंगिक शोषण, समलैंगिक शोषण, नग्नता, अश्लीन हावभाव, असभ्य कृती करावयास लावणे, शारीरिक इजा पोहचविणे किंवा व्यक्ती अथवा आरोग्यास धोका संभावणारे सर्व प्रकार सामिल आहेत.
- २०.७.८ अश्लील शिवीगाळद्वारे, मेलद्वारे, टपालाद्वारे नविन तथा इतर कुठल्याही विद्यार्थ्यांची प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे फसगत किंवा दुसऱ्याची नक्कल किंवा दुसऱ्याचा अपमान करणारी कुठलीही कृती.
- २०.७.९ विकृत आनंद मिळण्याच्या किंवा सामर्थ्य/ अधिकार व वरीष्ठपणा दाखविण्याच्या उद्देश असो अथवा नसो अशी विद्यार्थ्यांने केलेली कुठलीही कृती ज्याचा नविन अथवा इतर कुठलीही विद्यार्थ्यांचा मानसिक स्थिती व आत्मविश्वासावर परीणाम होईल
- २०.८ **औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमधील रॅगींग करणाऱ्या व प्रोत्साहन देण्याचा विद्यार्थ्यांविरुद्ध कार्यवाहीबाबत:**
- २०.८.१ रॅगींग करणाऱ्या व्यक्तीस होणारी शिक्षा ही जरब बसविल अशी व कठोर असावि ज्यामुळे अशा प्रकाराची पुनरावृत्ती होण्यास प्रतिबंध लागेल.
- २०.८.२ रॅगींग च्या प्रत्येक घटनांची संस्थेच्या अधिकाऱ्यांमार्फत जवळच्या पोलीस स्टेशनमध्ये एफ आय आर देवून नोंद केली पाहिजे.
- २०.८.३ रॅगींगच्या शिक्षेशी संबंधित किंवा रॅगींगच्या प्रत्येक घटनेतील तथ्यावर आधारित व रॅगींगच्या घटनेचा प्रकार व त्रीवता बघुन संस्थेची रॅगींग विरोधी समिती योग्य निर्णय घेईल.
- २०.८.४ घडलेल्या गुन्हाचा प्रकार व त्रीवता बघुन संस्थांस्तरावर दोषी आढळलेल्या विद्यार्थ्यांस व्यक्तीस खालीलपैकी एक किंवा एकापेक्षा जास्त एकत्रीक शिक्षा होईल.
- २०.८.४.१ प्रवेश रद्द करणे
- २०.८.४.२ वर्गातील उपस्थितीपासून निलंबित करणे
- २०.८.४.३ शिष्यवृत्ती/ फेलोशिप/ इतर सवलतीपासून वंचित करणे/ रोखुन धरणे
- २०.८.४.४ परीक्षा व/वा इतर मुल्यांकन प्रक्रीयेतील सहभागास प्रतिबंध करणे
- २०.८.४.५ निकाल रोखुन धरणे
- २०.८.४.६ कोणत्याही विभागीय, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेचे, युवा उत्सवाचे संस्थेचे प्रतिनिधीत्व करण्यापासून हद्दपार करणे
- २०.८.४.७ वसतीगृहातून निलंबित करणे./ हकालपट्टी करणे.
- २०.८.४.८ संस्थेमधुन एक ते चार सेमिस्टरपर्यंतच्या कालावधीकरीता विद्यार्थ्यांला तात्पुरते काढुन टाकणे.
- २०.८.४.९ संस्थेमधुन हकालपट्टी आणि दुसऱ्या कोणत्याही संस्थेत प्रवेशास बंदी घालणे.
- २०.८.४.१० सामुहिक शिक्षा: जेव्हा रॅगींग चा गुन्हा करणारा वा प्रोत्साहन देणाऱ्याची ओळख पटणार नाही तेव्हा संस्था संभावित रॅगींग करणाऱ्यांवर सामाजिक दबाव आणण्यास सामुहिक शिक्षा करेल.

२१.० हमीपत्र:

- सर्व उमेदवार ज्यांनी प्रवेशासाठी Online अर्ज केलेले आहेत ते खालीलप्रमाणे हमीपत्र भरुन देत आहेत असे समजण्यात येईल.
- २१.१ मी प्रवेशाचे सर्व नियम वाचले आणि सदर नियमांचे मला पूर्णपणे आकलन झाले आहे व तदनंतर मी चालु वर्षाच्या प्रवेशाकरीता ऑनलाईन अर्ज भरला आहे.
- २१.२ माझ्या ऑनलाईन प्रवेश अर्जात माझ्याकडून दिली गेलेली माहिती ही माझ्या माहितीनुसार व विश्वासाप्रमाणे खरी असून प्रवेश अर्जात दिलेली माहिती किंवा माझ्या प्रवेशाबाबत मी पुरविलेली माहिती नंतर किंवा कुठल्याही वेळेस खोटी किंवा चुकीची सिध्द झाल्यास त्याचवेळेस माझा प्रवेश रद्द होईल व मला प्राचार्यांकडून निलंबित करण्यात येईल. याची मला जाणीव आहे.
- २१.३ भारतीय सरकारतर्फे गठीत किंवा वैधानिक परीक्षा मंडळाच्या परीक्षेस बसण्यास मला बंदी घालण्यांत आलेली नाही.
- २१.४ मला माझ्या अर्जाच्या छाननीच्या वेळेस उपलब्ध व्यवसाय व माझ्या गुणवत्तेच्या क्रमानुसार प्रवेशासाठी जागा मिळणार आहे याची मला जाणीव राहिल. मी प्रवेश निश्चितीसाठी निवड झालेल्या औ.प्र.संस्थेत विहित वेळापत्रकानुसार उपस्थित राहुन ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रीया पुर्ण करेल.

- २१.५ मला माहित आहे की कागदपत्रे जमा करण्याच्या शेवटच्या तारखेनंतर माझ्या प्रवेशाशी संबंधित नियमात उल्लेख असल्याशिवाय मला सवलती वा हक्क इ. च्या दाव्याप्रित्यर्थ कागदपत्रे सादर करता येणार नाही.
- २१.६ प्रवेशासंबंधी मला प्रवेश प्राधिकरण किंवा प्रतिनिधीकडून काहीही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही याची मला जाणीव आहे. मी हेही जाणून आहे की संस्थेमध्ये मी स्वतः जावून संस्थेतील सूचना फलकावरील वा www.admission.dvet.gov.in या संकेतस्थावरील सूचना पाहणे ही पूर्णपणे माझी जबाबदारी राहिल.
- २१.७ मला माहित आहे की, NCVT/SCVT च्या परीक्षा प्राधिकरणाने ठरवून दिलेल्या परीक्षेसंबंधी परिक्षेस बसण्याच्या संधी, प्रत्येक सेमिस्टरसाठी कमीत कमी उपस्थित, नकारात्मक गुणपध्दती व असे इतर नियम जे NCVT/SCVT यांनी वेळोवेळी ठरवून दिलेले आहेत त्या नियमांना मी बांधील राहिल.
- २१.८ मी हयानुसार मान्य करतो की शासनाकडून लागू करण्यात आलेल्या नियम, कायदा आणि प्रशासन माझ्यावर बंधनकारक असतील. मी हयानुसार हमी देत आहे की, संस्थेच्या आवारात किंवा आवाराबाहेर कायदा व प्रशासन हातात घेणार नाही तसेच बेशिस्तपणाची कोणतीही वर्तणूक करणार नाही की ज्यामुळे माझ्यावर या नियमातील शिस्तीविषयक शिक्षा होईल.
- २१.९ मी वर हमी दिल्याप्रमाणे संस्था/शासन/ SCVT/ NCVT यांनी ठरवून दिलेली शिस्त व वर्तणूक बाबतच्या नियमांचे माझ्याकडून उल्लंघन झाल्यास संस्थेच्या प्राचार्यांना मला संस्थेतून निलंबित करण्याचे पूर्ण अधिकार राहतील.
- २१.१० प्रत्येक सत्रासाठी सैध्दांतिक व प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी सैध्दांतिक व प्रात्यक्षिक वर्गामध्ये ८० टक्के पेक्षा कमी उपस्थिती असल्यास मला परीक्षेस बसू दिले जाणार नाही या अटीची मला पूर्णपणे जाणीव आहे.
- २१.११ NCVT/SCVT यांनी नेमून दिलेल्या विहित वेळेत गृहपाठ, जॉब, जर्नल्स, चित्रकला इ. सादरीकरण समाधानकारकरित्या करण्यास असमर्थ ठरल्यास परीक्षेस बसण्यास परवानगी दिली जाणारी नाही याची मला पूर्ण जाणीव आहे.

२२.० प्रशिक्षणार्थ्यांची बदली:

- २२.१ संपुर्ण प्रवेश प्रक्रीयेनंतर एखादया व्यवसायात/ तुकडीत ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास प्रवेशित उमेदवारास त्याच औ.प्र.संस्थेत दुसऱ्या व्यवसाय/अभ्यासक्रमात किंवा इतर औ.प्र.संस्थेत त्याच व्यवसाय अभ्यासक्रमात बदली करून दिली जाईल. अशी औ.प्र.संस्था प्रथमतः त्याच जिल्ह्यात, त्याच विभागात, त्याच विभागाच्या जवळपासच्या विभागात असली पाहिजे. अशा बदलीकरिता उमेदवाराचे प्राधान्य विचारात घेतले जाईल. अशा प्रकारची बदली शासकीय औ.प्र.संस्थांवर बंधनकारक व खाजगी औ.प्र.संस्थाना ऐच्छिक राहिल.
- २२.२ प्रथम सत्र परीक्षेपूर्वी वर उल्लेखिलेल्या नियम २२.१ व्यतिरिक्त बदलीसाठी परवानगी दिली जाणार नाही.
- २२.३ उमेदवारास विशिष्ट परिस्थितीत स्पष्ट कारणासहीत बदली हवी असल्यास सक्षम अधिकाऱ्याकडे मागील सत्राच्या गुणपत्रकासह प्रवेशित औ.प्र.संस्थेचे व बदली करून घ्यावयाच्या औ.प.संस्थेच्या ना-हरकत प्रमाणपत्र सहीत विनंती अर्ज सादर करावा लागेल.
- २२.४ प्रशिक्षणार्थी पूर्वीच्या परीक्षेसाठी बसला व सर्व विषयात उत्तीर्ण झालेला असेल तोच प्रशिक्षणार्थी बदलीकरिता अर्ज करण्यासाठी पात्र असेल.
- २२.५ बदलीसाठी मर्यादित जागांकरिता जास्तीचे अर्ज आल्यास सक्षम प्राधिकारी बदलीकरिता दिलेल्या कारणांची तीव्रता पडताळून प्रवेश प्रक्रीयेवेळी उमेदवारांच्या गुणाक्रमांकानुसार प्राधान्याने (नियम क्र.९.१.३.१) अन्वये प्रवेश देण्याचे ठरवेल.

प्रपत्र - १
व्यवसाय तपशीलाची यादी आणि पात्रता

अ.क्र.	व्यवसायाचे नाव	व्यवसायाचा प्रकार	संलग्नतेचे प्राधिकरण	सत्रकालावधी	किमान वयो मर्यादा	प्रवेशासाठी पात्रता	किमान टक्केवारी	पात्रता परीक्षेतील बंधनकारक विषय	तुकडीनिहाय प्रवेशक्षमता (सुपरन्युमरीसह)	शारिरीक अपंगांची पात्रता
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K

सूचना:

व्यवसाय तपशील आणि पात्रतेत महासंचालक, रोजगार आणि प्रशिक्षण यांच्या सूचनेप्रमाणे बदल होतील. सक्षम अधिकारी व्यवसाय तपशील आणि पात्रतेत सुधारणा करेल आणि केंद्रिय प्रवेश पध्दतीनुसार प्रक्रिया सुरु होण्यापूर्वी प्रवेश माहिती पुस्तिकेसह प्रपत्र-१ पुरविलील, तसेच संकेतस्थळावर प्रकाशित करतील.

प्रपत्र - २

शासकीय आणि खाजगी औ.प्र.संस्थांची यादी
सर्व शासकीय आणि खाजगी औ.प्र.संस्थां अर्ज स्वीकृती केंद्र राहतील (ARC)

नमुना :

औ.प्र.संस्थांचे प्रकार:	शासकीय औ.प्र.संस्था	औ.प्र.संस्था कोड:	०००१						
विभाग:	अमरावती	जिल्हा:	अमरावती	तालुका:	अमरावती				
औ. प्र. संस्थेचे नांव:	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था								
दूरध्वनी क्र.	०७२१२६६५२४०	ई मेल आयडी :	iti.amravati@dvet.maharashtra.gov.in						
मुलांच्या वसतीगृहाची क्षमता:			मुलींच्या वसतीगृहाची क्षमता:						
अ.क्र.	व्यवसायाचे नांव	अल्पसंख्यांक	एससीपी	टीएसपी	आदिवासी सार्वत्रिकरण	स्त्रीयां करिता	सामान्य	एकूण	एकूण जागा
१	सुतारकाम	--	--	--	--	--	२	२	४२
२	कर्टींग अँड शिवींग	--	--	--	--	२	--	२	५२
३	आरेखक (यांत्रिकी)	--	--	--	--	--	१	१	२६
	एकूण					२	८	१०	२३५

अ. क्र.	तपशील	शासकीय औ.प्र.संस्था					खाजगी औ.प्र.संस्था			
		सामान्य श्रेणी	राखीव श्रेणी	IMC जागा	OMS	NRI	MS	OMS	NRI	
वार्षिक प्रशिक्षण शुल्क										
१	प्रशिक्षण शुल्क	मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१२००	-	३००००	४५०००	६००००			
		बिगर मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१०००	-	२५०००	३७५००	५००००			
		बिगर अभियांत्रिकी व्यवसाय	८००	-	२००००	२००००	४००००			
२	संस्था विकास शुल्क		१०००	१०००	१०००	१०००	१०००			
३	ओळखपत्र शुल्क		५०	५०	५०	५०	५०			
४	ग्रंथालय शुल्क		१००	१००	१००	१००	१००			
५	इंटरनेट सुविधा शुल्क		१००	१००	१००	१००	१००			
६	सांस्कृतिक कार्य शुल्क		१००	१००	१००	१००	१००			
७	वसतीगृह शुल्क		१२००	१२००	१२००	१२००	१२००			
प्रवेशाच्यावेळी जमा करावयाची अनामत रक्कम										
८	प्रशिक्षण अनामत रक्कम		५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
९	ग्रंथालय अनामत रक्कम		१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००
१०	वसतीगृह अनामत रक्कम		१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००

टिप:

- वरील माहिती १५ मे पूर्वी अंतिम केली जाईल. तथापि, अद्ययावत माहिती www.admission.dvet.govt.in या संकेतस्थळावर दर्शविली जाईल. संकेतस्थळावर उपलब्ध झालेली माहिती, अद्ययावत आणि बरोबर असल्याचे समजण्यात येईल.
- औ.प्र.संस्थेतील व्यवसाय अभ्यासक्रमांची प्रवेशक्षमेसह यादी ही प्रवेशपुस्तकील प्रपत्र-२ म्हणून एक भाग आहे. मात्र, औ.प्र.संस्थेतील सुधारीत व्यवसाय अभ्यासक्रमनिहाय यादी संकेतस्थळावर उपलब्ध असेल. दरम्यान माहितीपुस्तिका अगोदर प्रकाशित झाल्यामुळे सक्षम अधिकारी माहिती पुस्तिकेसोबत प्रपत्र २ स्वतंत्रपणे पुरवतील.

प्रपत्र -३
प्रवेशाकरिता आवश्यक कागदपत्रांची यादी

अ ३.१ मागासवर्गीय उमेदवारांच्या आरक्षणाचा दावा करणेकरिता आवश्यक कागदपत्रे

उमेदवाराने केलेल्या मागास प्रवर्गातील आरक्षाच्या दाव्याच्या (नियम क्र.५.६ मध्ये नमूद केल्यानुसार) पृष्ठयार्थ आवश्यक कागदपत्रांचा तपशील खालील तक्त्यात नमूद केल्याप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	आरक्षणाचा प्रवर्ग	मागासवर्गांच्या आरक्षणाच्या पृष्ठयार्थ आवश्यक कागदपत्रे	कागदपत्रे देणारा प्राधिकारी
१	अनुसुचित जाती (SC)	१. महाराष्ट्र राज्यामध्ये उमेदवाराची जात अनुसुचित जाती प्रवर्गा मधिल जात म्हणून मान्यता प्राप्त असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र	महाराष्ट्र राज्यातील कार्यकारी दंडाधिकारी
२	अनुसुचित जमाती (ST)	१. महाराष्ट्र राज्यामध्ये उमेदवाराची जात अनुसुचित जमाती प्रवर्गा मधिल जात म्हणून मान्यता प्राप्त असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र	महाराष्ट्र राज्यातील कार्यकारी दंडाधिकारी
३	विमुक्त जाती/भटक्या जमाती (अ) (VJ/ DT(NT-A))/ विशेष मागास प्रवर्ग (SBC)	१. महाराष्ट्र राज्यामध्ये उमेदवाराची जात मागास प्रवर्गा मधिल जात म्हणून मान्यता प्राप्त असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र	महाराष्ट्र राज्यातील कार्यकारी दंडाधिकारी
		२. पुढील वर्षी ३१ मार्च पर्यंत वैधता असलेले नॉन क्रिमी लेयर प्रमाणपत्र	उपविभागीय अधिकारी/ उपजिल्हाधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ महानगर न्याय दंडाधिकारी
४	भटक्या जमाती - ब/ क/ ड (NT - A, B, C), इतर मागास वर्गीय (OBC)	१. महाराष्ट्र राज्यामध्ये उमेदवाराची जात/मागास प्रवर्गा मधिल जात म्हणून मान्यता प्राप्त असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र	महाराष्ट्र राज्यातील कार्यकारी दंडाधिकारी
		२. पुढील वर्षातील ३१ मार्च पर्यंत वैधता असलेले नॉन क्रिमी लेयर प्रमाणपत्र	उपविभागीय अधिकारी/ उपजिल्हाधिकारी/ जिल्हाधिकारी/ महानगर न्याय दंडाधिकारी

अ ३.२ अर्ज स्वीकृती केंद्रामध्ये ऑनलाईन प्रवेशअर्ज निश्चिती आणि संबंधित औ.प्र.संस्थामध्ये प्रवेश निश्चित करतांना सादर करावयाचे कागदपत्रे:

अ.क्र.	उमेदवारांचे प्रकार	सादर करावयाचे कागदपत्रे
१	सर्व उमेदवारांकरिता बंधनकारक असणारी कागदपत्रे	१. भारतीय राष्ट्रीयत्वाचे प्रमाणपत्र * २. माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परिक्षेची (SSC) गुणपत्रिका / ३. शाळा अथवा महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र (अलिकडील शाळा/ महाविद्यालय शिक्षण घेतलेले)
२	प्रकार - ब उमेदवार (Type - B Candidate)	१. उमेदवाराचे अधिवास प्रमाणपत्र ** अथवा उमेदवाराची आई अथवा वडील महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास असल्याचे प्रमाणपत्र
३	प्रकार - क उमेदवार (Type - C Candidate)	१. उमेदवाराचे आई/वडील हे केंद्र सरकार/ केंद्र सरकारच्या उपक्रमामधील कर्मचारी असल्यास त्यांची महाराष्ट्र राज्यात नियुक्ती झाली आहे असे नमूद केलेले कार्यालय प्रमुखाचे प्रमाणपत्र

अ.क्र.	उमेदवारांचे प्रकार	सादर करावयाचे कागदपत्रे
४	प्रकार - ड उमेदवार आणि प्रकार - इ उमेदवार (Type - D and E Candidate)	१. उमेदवाराचे आई/वडील हे महाराष्ट्र राज्य शासन/ महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या उपक्रमामधील कर्मचारी असल्याचे कार्यालय प्रमुखाचे प्रमाणपत्र
५	मागास प्रवर्गात मोडणान्या अनुसुचित जाती/ अनुसुचित जमाती	१. मुद्दा अ ३.१ मध्ये नमुदप्रमाणे जाती प्रमाणपत्र
६	मागास प्रवर्गात मोडणान्या विमुक्त जाती/भटक्या जमाती (अ), (ब), (क), (ड) इ.मा.व./ वि.मा.व. (VJ/ DT/ NT(A)/ NT(B)/ NT(C)/ NT(D)/OBC/ SBC	१. मुद्दा अ-३.१ मध्ये नमुदप्रमाणे जाती प्रमाणपत्र २. पुढील वर्षी ३१ मार्च पर्यंत वैधता असलेले नॉन-क्रिमी-लेयर प्रमाणपत्र
७	माजी सैनिक	१. संरक्षण सेवा प्रमाणपत्र २. उमेदवाराचे आई/वडील संरक्षण सेवेत कार्यरत होते व ते महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास असल्याचे प्रमाणपत्र
८	संरक्षण सेवेतील कार्यरत व्यक्ती	१. संरक्षण सेवा प्रमाणपत्र २. उमेदवाराचे आई/वडील जे संरक्षण सेवेत कार्यरत होते व महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास असल्याचे प्रमाणपत्र
९	महाराष्ट्र राज्यात अधिवास नसलेले संरक्षण सेवेतील कार्यरत कर्मचारी	१. संरक्षण सेवा प्रमाणपत्र २. उमेदवाराचे आई/वडील संरक्षण सेवेतील कार्यरत व्यक्ती असून सध्या त्यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्यात झाली असल्याचे कार्यालय प्रमुखाचे प्रमाणपत्र अथवा ३. उमेदवाराचे आई/वडील हे संरक्षण सेवेत कार्यरत आहेत आणि ते महाराष्ट्रातील पूर्वीच्या नियुक्तीच्या निवासस्थानात रहात आहेत असे कार्यालय प्रमुखाचे प्रमाणे नमूद केलेले प्रमाणपत्र
१०	अपंग उमेदवार (PWD १/ PWD २/ PWD ३)	१. अपंगत्वाचा प्रकार, अपंगत्वाची टक्केवारी, कायम स्वरुपी अपंगत्व याबाबतचा स्पष्ट उल्लेख असलेल्या वैद्यकीय मंडळाचे प्रमाणपत्र
११	अल्पसंख्यांक उमेदवार	१. धर्माबाबतचे प्रमाणपत्र अथवा उमेदवार मुस्लिम, बौद्ध, ख्रिश्चन, शिख, पारशी आणि जैन धर्मात मोडतो ह्याचा उल्लेख असलेले शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र
१२	तांत्रिक विषय घेतलेले विद्यार्थी	१. तांत्रिक विषयाचा उल्लेख असलेले माध्यमिक शालान्त परीक्षा प्रमाणपत्र (SSC)
वाढीव गुणांच्या आधिकासाठी आवश्यक कागदपत्रे (नियम क्र.८.० अन्वये)		
१३	इंटरमिडीएट चित्रकला परीक्षा	१. इंटरमिडीएट चित्रकला श्रेणी परीक्षा उत्तीर्ण प्रमाणपत्र
१४	एनसीसी/ एमसीसी/ स्काउट गाईड/ सिव्हील डिफेन्स गाईड	१. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र
१५	क्रिडा	१. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे खेळाचे प्रमाणपत्र

अ.क्र.	उमेदवारांचे प्रकार	सादर करावयाचे कागदपत्रे
१६	बोल्स्टर स्कूल उमेदवार	१. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र
१७	अनाथाश्रमात वास्तव्य असलेले उमेदवार	१. सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र
१८	ग्रामीण शालेय विद्यार्थी	<p>१. माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेल्या शाळेचा शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात, शाळा ज्या जागी आहे (शाळेचा पत्ता) त्याचा स्पष्ट उल्लेख असावा.</p> <p>२. उमेदवार जेथून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिली आहे तेथील शाळा सोडल्याचे मूळ प्रमाणपत्र, जर त्याने उच्च शिक्षणाकरिता जमा केलेले असेल तर अलिकडील शाळा/ महाविद्यालय सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात, त्याने जेथून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा दिली आहे त्या जागेचा स्पष्ट उल्लेख आहे.</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>१ उमेदवार ज्या शाळेतून माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिली आहे त्या शाळेच्या नावाचा (पत्त्यासह) स्पष्ट उल्लेख असलेले बोनाफाईड प्रमाणपत्र.</p> <p>उमेदवार माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (SSC) दिलेली शाळा, २०११ च्या जनगणनेकडून जाहीर झाल्याप्रमाणे ग्रामीण भागातील असेल तर त्याला गुणाधिक्य दिले जाईल.</p>

* भारतीय राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र देण्यासाठी खालील कागदपत्रे मान्य केली जातील:

१. उमेदवाराचे राष्ट्रीयत्व " भारतीय" म्हणून दर्शविलेले शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र
२. योग्य प्राधिकाऱ्याने उमेदवाराच्या नावाने दिलेले भारतीय पारपत्र
३. उमेदवाराचे जन्म ठिकाण भारतात आहे असे दर्शविलेले जन्म प्रमाणपत्र

** अधिवास प्रमाणपत्र (Domicile Certificate):

महाराष्ट्र राज्यातील योग्य प्राधिकाऱ्याकडून दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र वैध म्हणून विचारात घेतले जाईल. उमेदवाराच्या आईचे अधिवास प्रमाणपत्राच्या पुष्ट्यर्थ विवाह प्रमाणपत्र अथवा नावात बदल झालेला कायदेशीर पुरावा जोडण्यांत यावा. अशा उमेदवाराकडून आईच्या नावाचा स्पष्ट उल्लेख असलेले जन्म प्रमाणपत्र जोडावे लागेल.

पात्रतेसाठीचा अंतिम दिनांक:

केंद्रिय प्रवेश पध्दतीमधील ऑनलाईन अर्ज भरण्याचा आणि प्रवेश निश्चितीचा अंतिम दिनांक विचारात घेऊन सर्व नियम आणि अटी लागू होण्याच्या सर्व उद्देशांसह, उमेदवाराची पात्रता निश्चित केली जाईल अथवा ठरविली जाईल. विस्तृतपणे असे स्पष्ट केले जाते की, केंद्रिय प्रवेश पध्दतीमधील ऑनलाईन अर्ज भरण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वी या अटी आणि शर्तीनुसार जर उमेदवार अपात्र आढळला आणि अशा अपात्र उमेदवाराने वर उल्लेखिलेल्या अंतिम दिनांकानंतर (म्हणजे ऑनलाईन अर्ज भरण्याची आणि प्रवेश अर्ज निश्चितीचा अंतिम दिनांक) मागणी केलेली पात्रता मिळवल्यास, अशा अंतिम दिनांकानंतर मिळविलेली पात्रता, अपात्र उमेदवाराला कोणत्याही उद्देशासाठी अथवा प्रवेशातील कोणत्याही बाबींसाठी पात्र ठरवू शकत नाही.

प्रपत्र - ४

अर्ज स्वीकृती केंद्राकडून उमेदवारांना विविध सेवा पुरविण्याकरिता आकारलेले शुल्क

अ.क्र.	कार्यवाही	शुल्क (रु.)
१	पहिल्यांदा अर्ज नोंदणी, ऑनलाईन अर्ज भरणे, प्रथम प्रवेश फेरीकरिता विकल्प/ पर्याय भरणे, अर्जाची छापील प्रत घेणे (एक संच)	५०/-
२	अर्जामध्ये बदल करणे व त्याची छापील प्रत घेणे (एक संच)	२५/-
३	द्वितीय, तृतीय आणि चतुर्थ फेरीकरिता विकल्प भरणे त्याची छापील प्रत घेणे (एक संच)	२५/-
४	कागदपत्रांचे स्कॅन करणे (एक प्रत)	५/-
५	Single side A४/ Legal Printing - १ Number	२/-
६	Double side A४/ Legal Printing - १ Number	४/-
७	Single side A४/ Legal Photocopy - १ Number	२/-
८	Double side A४/ Legal Photocopy - १ Number	४/-

टीप:

- १) शा.नि.क्र. औप्रसं-१०००/(३०२)/व्यशि-१, दि. १ फेब्रुवारी, २००२ प्रमाणे शासकीय औ.प्र.संस्था ह्या सेवा उत्पादनाभिमूख प्रशिक्षण योजने अंतर्गत पुरवतील.
- २) खाजगी औ.प्र. संस्था वरील मिळालेल्या महसूलामधील ५०% भाग संस्था विकासाकरीता वापरतील आणि ऊर्वरित ५०% भाग कर्मचाऱ्यांना मानधन म्हणून वितरीत करतील.
- ३) तथापि औ.प्र. संस्थांकडून उमेदवारांना वरील सेवा पुरविणे बंधनकारक नाही.

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षणविभाग, क्र. संकीर्ण-३३१५/प्र.क्र. १७/व्यशि-३,

दिनांक १४ मे, २०१५ चे सहपत्र

“परिशिष्ट-२”

राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी ऑगस्ट २०१५ या सत्रापासून लागू करावयाच्या प्रशिक्षण शुल्कासंबंधी नियमावली

संक्षिप्त रूपे:

CTS	:	शिल्पकारागिर प्रशिक्षण योजना
DGET	:	महासंचालक, रोजगार व प्रशिक्षण, नवी दिल्ली
DVET	:	व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
GOI	:	भारत सरकार
GOM	:	महाराष्ट्र सरकार
ITI	:	औद्योगिक प्रशिक्षण योजना
NCVT	:	राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद
SCVT	:	राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद
PITI	:	खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था
MS	:	महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार
NRI	:	अनिवासी भारतीय उमेदवार
OMS	:	महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवार

१.० व्याख्या :

- १.१.१ **औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे शासनामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या अथवा शासन मान्यताप्राप्त खाजगी संस्थांद्वारा शिल्पकारागिर प्रशिक्षण योजनेतर्गत येणाऱ्या व्यवसायांमध्ये प्रशिक्षण देणाऱ्या, राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद अथवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची संलग्नता प्राप्त असलेल्या राष्ट्रीय व्यवसाय प्रमाणपत्र अथवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेचे प्रमाणपत्र निर्गमित करणाऱ्या संस्था.
- १.१.२ **शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे महाराष्ट्र शासनातर्फे चालविल्या जाणाऱ्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.
- १.१.३ **खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था** म्हणजे खाजगी व्यवस्थापनामार्फत कायम विनाअनुदानित तत्वावर चालविल्या जाणाऱ्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था
- १.१.४ **व्यवसाय/अभ्यासक्रम** म्हणजे महासंचालनालय, रोजगार व प्रशिक्षण नवी दिल्ली किंवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य यांच्यामार्फत सुचित केलेले व्यवसाय/अभ्यासक्रम. येथे व्यवसाय व अभ्यासक्रम एकाच अर्थाने असून त्यांची अदलाबदल होवू शकते.
- १.१.५ **युनिट** म्हणजे विशिष्ट व्यवसाय अभ्यासक्रमाची तुकडी की ज्यासाठी स्वतंत्र शिल्पनिदेशक नियुक्त केला आहे.
- १.१.६ **शिल्पनिदेशक** म्हणजे औ.प्र.संस्थांमध्ये शिक्षण / प्रशिक्षण देणारा कर्मचारी
- १.१.७ **प्रशिक्षणार्थी** म्हणजे औ.प्र.संस्थेमध्ये प्रवेशित उमेदवार
- १.१.८ **प्रशिक्षण वर्ष** म्हणजे औ.प्र.संस्थेमध्ये प्रशिक्षण दिले जाणारा ०१ ऑगस्ट ते ३१ जूलै दरम्यानचा कालावधी
- १.१.९ **एनसीव्हीटी** व्यवसाय म्हणजे राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची संलग्नता प्राप्त औ.प्र.संस्थेत शिकविले जाणारे व्यवसाय अभ्यासक्रम
- १.१.१० **एसटीव्हीटी** व्यवसाय म्हणजे राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेची संलग्नता प्राप्त औ.प्र.संस्थेत शिकविले जाणारे व्यवसाय अभ्यासक्रम

- १.१.११ **मंजूर प्रवेशक्षमता** म्हणजे महासंचालनालय, रोजगार व प्रशिक्षण, नवी दिल्ली यांच्याकडून मंजूर व्यवसाय तसेच राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परीषदेकडून संलग्नित अभ्यासक्रमनिहाय मंजूर जागांची संख्या किंवा राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परीषदेच्या अभ्यासक्रमनिहाय मंजूर जागांची संख्या.
- १.१.१२ **सुपरन्युमरी** म्हणजे व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या तुकडीमधील मंजूर प्रवेशक्षमतेतील गळती रोखण्यासाठी मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या ३०% वा महासंचालनालय, रोजगार व स्वयंरोजगार यांनी निर्धारित केल्याप्रमाणे अधिकचे प्रवेश करण्यास दिलेली परवानगी
- १.१.१३ **एकुण प्रवेशक्षमता** म्हणजे एका तुकडीची प्रवेशक्षमता = मंजूर जागा म्हणजे मंजूर प्रवेशक्षमता + सुपरन्युमरी
- १.१.१४ **राज्य सरकार** म्हणजे महाराष्ट्र राज्याचे सरकार
- १.१.१५ **संचालक** म्हणजे **संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य**
- १.१.१६ **केंद्रीय प्रवेश प्रक्रीया** म्हणजे शासकीय व खाजगी औ.प्र.संस्थांसाठी एकाच ऑनलाईन अर्जाद्वारे करण्यांत येणारी केंद्रीय प्रवेश पध्दत
- १.१.१७ **सक्षम अधिकारी** म्हणजे **संचालक (प्रशिक्षण)व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय**
- १.१.१८ **अनिवासी भारतीय** म्हणजे भारतीय आयकर कायदा १९६१ च्या कलम ६ मध्ये दिलेल्या व्याख्येनुसार असणारे.

२.० सत्र २०१५ - १६ करिता प्रशिक्षण शुल्क:

एकत्रिकृत मूलभूत प्रशिक्षण शुल्क (Consolidated Basic Training Fees) :- सत्र ऑगस्ट-२०१५-१६ पासून खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांसाठी प्रशिक्षण शुल्क मंजूर करणे.

- २.१ सन २०१५-१६ मध्ये सत्र ऑगस्ट, २०१५ मध्ये प्रवेश मिळण्यासाठी एकत्रिकृत मूलभूत प्रशिक्षण शुल्क खालीलप्रमाणे जमा करण्यात यावे.
 - २.१.१ मशिनगट- अभियांत्रिकी व्यवसाय = रु. ३०,०००
(रुपये तीस हजार) प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रती प्रशिक्षण वर्ष
 - २.१.२ बिगर मशिनगट- अभियांत्रिकी व्यवसाय = रु. २५,०००
(रुपये पंचवीस हजार) प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रती प्रशिक्षण वर्ष
 - २.१.३ बिगर अभियांत्रिकी व्यवसाय = रु. २०,०००
(रुपये वीस हजार मात्र) प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रती प्रशिक्षण वर्ष
- २.२ वरीलप्रमाणे अभ्यासगट / व्यवसाय निहाय अभ्यासक्रमांची यादी प्रपत्र-१ मध्ये सहपत्रित करण्यात आली आहे.
- २.३ खाजगी औ.प्र.संस्थांना एकत्रिकृत मूलभूत प्रशिक्षण शुल्कापेक्षा कमी शुल्क आकारण्याची मुभा देण्यात येत आहे. तथापि कोणत्याही परिस्थितीत अथवा अन्य कुठल्याही लेखा शिर्षातर्गत खाजगी औ.प्र.संस्थांना डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली व संचालनालयाने विहित केलेल्या मूलभूत प्रशिक्षण शुल्कापेक्षा अधिकचे शुल्क आकारता येणार नाही.
- २.४ सत्र २०१५-१६ करिताचे एकत्रिकृत मूलभूत प्रशिक्षण शुल्क संचालनालयाचे संकेतस्थळ, ऑनलाईन प्रवेश संकेतस्थळ, संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचे संकेतस्थळ, प्रवेशाची माहिती पुस्तिका तसेच सर्व औ.प्र.संस्थेच्या सूचना फलकावर प्रदर्शित करण्यात येईल.

३.० सत्र २०१६-१७ व त्या पुढील वर्षाकरिता निश्चित करावयाचे प्रशिक्षण शुल्क:

- ३.१ **लेखा परिक्षण मंडळाची स्थापना करणे**
 - ३.१.१ संचालनालयाकडून विहित पध्दतीने लेखा परिक्षण मंडळाची स्थापना करण्यात येईल.
 - ३.१.२ सर्व खाजगी औ.प्र.संस्थांनी वरील लेखा परिक्षण मंडळाकडून दरवर्षी ३० जून पूर्वी संस्थेचे लेखा परिक्षण करून घेईल. चालू वर्षाकरिता प्रशिक्षण शुल्क मंजूर करून घ्यावे.
 - ३.१.३ खाजगी औ.प्र.संस्थेमध्ये मागील वर्षी प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्ष खर्च किती झाला आहे तो लेखा परिक्षक प्रमाणित करून देईल.
 - ३.१.४ पुढील वर्षाकरिता प्रशिक्षण शुल्क संचालनालयामार्फत मंजूर करण्यात येईल. हे प्रशिक्षण शुल्क कुठल्याही परिस्थितीमध्ये लेखा परिक्षकाने प्रमाणित केलेल्या प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्ष खर्चाच्या ११० टक्केपेक्षा अधिक नसेल.

३.१.५ वरील लेखा परिक्षणांकरिता खाजगी औ.प्र.संस्थांनी लेखा परिक्षकांना अदा करावयाचे शुल्क अनुज्ञेय खर्चामध्ये समाविष्ट होतील.

३.२ अनुज्ञेय खर्च, विनाअनुज्ञेय खर्च व महसुल निर्मिती:

३.२.१ शासकीय औ.प्र.संस्थामधील कर्मचाऱ्यांच्या आकृतिबंधानुसार खाजगी औ.प्र.संस्थामधील कर्मचाऱ्यांचा आकृतिबंध राहिल.

३.२.२ खाजगी औ.प्र.संस्था सुरु करण्यापूर्वी विहित मानकानुसार खाजगी औ.प्र.संस्थांकरिता आवश्यक मूलभूत साधन सुविधा जसे इमारत, यंत्रसामुग्री व उपकरणे इत्यादीची उभारणी खाजगी आस्थापना/व्यवस्थापन यांनी करावी. यामुळे मूलभूत साधन सुविधांचा व तदनंतरच्या इतर खर्चाचा भार प्रशिक्षणार्थ्यांवर पडणार नाही. बांधकाम, यंत्रसामुग्री/उपकरणे खरेदी अथवा इतर कामाकरिता घेण्यात आलेल्या कर्जावरील व्याज हे अनुज्ञेय खर्च म्हणून विचारात घेण्यात येणार नाही.

३.२.३ अनुज्ञेय खर्च:

३.२.३.१ वरील मानकानुसार कर्मचाऱ्यांच्या वेतनावरील खर्च

३.२.३.२ प्रशिक्षणावरील खर्च जसे

- ३.२.३.२.१ कच्चा माल
- ३.२.३.२.२ कार्यशाळा, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, वर्गखोल्या इत्यादीकरिताचे विद्युत देयके.
- ३.२.३.२.३ कार्यशाळा, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, वर्गखोल्या इत्यादीकरिताचे पाण्याचे देयक.
- ३.२.३.२.४ कार्यशाळा, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, वर्गखोल्या इत्यादीकरिताचे स्थानिक प्राधिकरणास भरावयाचे कर.
- ३.२.३.२.५ प्रशिक्षणाकरिता आवश्यक इंटरनेट सुविधा.
- ३.२.३.२.६ प्रशिक्षण साधन सामुग्रीचे देखभाल
- ३.२.३.२.७ लेखनसामुग्री
- ३.२.३.२.८ गणवेश
- ३.२.३.२.९ आरोग्य तपासणी
- ३.२.३.२.१० पाहुणे अधिव्याख्यातांकरिता मानधन
- ३.२.३.२.११ संस्था स्तरावरील भरती मेळावे, सामाजिक उपक्रम, स्नेहसंमेलन इत्यादी
- ३.२.३.२.१२ खाजगी आस्थापनांना भेटी/शैक्षणिक सहल इत्यादी
- ३.२.३.२.१३ प्रशिक्षणार्थ्यांकरिता रोजगार व सेवायोजन उपक्रम
- ३.२.३.२.१४ क्रीडा उपक्रम
- ३.२.३.२.१५ संस्थेतील यंत्रसामुग्री, कर्मचारी व प्रशिक्षणार्थी यांचा विमा.
- ३.२.३.२.१६ विविध आयोजने तसेच स्पर्धामध्ये सहभाग
- ३.२.३.२.१७ यंत्रसामुग्री, उपकरणे, हत्यारे, फर्निचर, संगणक, संगणकाची उपकरणे, सॉफ्टवेअर, पुस्तके इत्यादीवरील घसारा
- ३.२.३.२.१८ शासन, डि.जी.ई.टी. आणि संचालनालय यांच्या निर्देशानुसार केलेले खर्च
- ३.२.३.२.१९ प्रशिक्षणाशी थेट संबंध असलेल्या इतर बाबींवरील खर्च

३.२.३.३ कार्यालयीन खर्च :-

- ३.२.३.३.१ प्रशासकीय इमारत आणि आवाराकरिताचे विद्युत देयक
- ३.२.३.३.२ प्रशासकीय इमारत आणि आवाराकरिताचे पाण्याचे देयक
- ३.२.३.३.३ प्रशासकीय इमारत आणि आवाराकरिताचे स्थानिक प्राधिकरणाकडे जमा करावयाचे कर
- ३.२.३.३.४ कार्यालयीन लेखन सामुग्री
- ३.२.३.३.५ विशेष आमंत्रितांकरिता मानधन व भत्ते

- ३.२.३.३.६ दूरध्वनी व टपालसेवावरील खर्च
- ३.२.३.३.७ प्रशासकीय खर्च
- ३.२.३.३.८ छपाईवरील खर्च
- ३.२.३.३.९ कार्यालयीन उपयोगाकरिता इंटरनेट सुविधेवरील खर्च
- ३.२.३.३.१० लेखा परिक्षणाकरिता लेखा परिक्षकांना अदा करावयाचे शुल्क
- ३.२.३.३.११ इतर कार्यालयीन खर्च

३.२.४ विना अनुज्ञेय खर्च :

- ३.२.४.१ शासनाच्या मानका व्यतिरिक्त अतिरिक्त नेमलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या वेतन व भत्त्यावरील खर्च
- ३.२.४.२ निर्धारित मानकापेक्षा अधिकच्या निर्माण केलेल्या पायाभूत सुविधांवरील खर्च
- ३.२.४.३ इमारतीच्या घसाऱ्याचा खर्च
- ३.२.४.४ इमारतीचे भाडे
- ३.२.४.५ अनुज्ञेय खर्चांमध्ये समाविष्ट नसलेल्या संस्थेच्या इतर मालमत्तेवरील घसाऱ्याचा खर्च
- ३.२.४.६ शासन तथा संचालनालयाकडे व्यवसाय / तुकडी वाढ करण्यास अदा केलेले शुल्क
- ३.२.४.७ संस्थेवरील कर्जाचे हप्ते व व्याज
- ३.२.४.८ विधीवत शुल्क
- ३.२.४.९ दंडाची रक्कम
- ३.२.४.१० जाहिरातीवरील खर्च

३.२.५ घसाऱ्यासाठी मानके:

३.२.५.१ अनुज्ञेय घसाऱ्यासाठीचे दर खालीलप्रमाणे राहतील

- ३.२.५.१.१ यंत्रसामुग्री: दहा वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या १० टक्के
- ३.२.५.१.२ उपकरणे: दहा वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या १० टक्के
- ३.२.५.१.३ फर्निचर: दहा वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या १० टक्के
- ३.२.५.१.४ हत्यारे: चार वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या २५ टक्के
- ३.२.५.१.५ संगणक: चार वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या २५ टक्के
- ३.२.५.१.६ संगणकीय उपकरणे: चार वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या २५ टक्के
- ३.२.५.१.७ सॉफ्टवेअर: चार वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या २५ टक्के
- ३.२.५.१.८ पुस्तके: चार वर्ष वयोमर्यादा, घसाऱ्याचा दर मूळ किंमतीच्या २५ टक्के
- ३.२.५.२ वरील दर स्ट्रेट लाईन बेसिस (Straight Line Basis) पध्दतीने लागू करावे.
- ३.२.५.३ पूर्वी खरेदी केलेल्या व वरीलप्रमाणे विहित वयोमर्यादा पूर्ण केलेल्या मत्तेच्या घसाऱ्याची परिगणना करण्यात येवू नये.
- ३.२.५.४ पूर्वी खरेदी केलेल्या व वरीलप्रमाणे विहित वयोमर्यादा पूर्ण न केलेल्या मत्तेचे उर्वरित वर्षांकरिता घसाऱ्याची परिगणना देय राहिल.
- ३.२.५.५ भविष्यात खरेदी करण्यात येणाऱ्या मत्तेकरिता वरीलप्रमाणे विहित वयोमर्यादेपर्यंत घसाऱ्याची परिगणना देय राहिल.
- ३.२.५.६ मत्तेच्या एकूण किंमत व वसूली रकमे एवढीच घसाऱ्याची रक्कम घसारा अंतर्गत अनुज्ञेय राहिल.

३.२.६ महसूल निर्मिती:

- ३.२.६.१ खाजगी औ.प्र.संस्थांनी संस्थेच्या मालमत्ता व सोई सुविधांचा वापर करून प्राप्त केलेल्या मिळकतीचा तपशील स्वतंत्रपणे द्यावा
 - ३.२.६.१.१ सल्ला/ विचार विनिमय (Consultation) शुल्क
 - ३.२.६.१.२ प्रत्यक्ष कामातून मिळालेले उत्पन्न
 - ३.२.६.१.३ संस्थेच्या उत्पादनाच्या विक्रीतून आलेले उत्पन्न

- ३.२.६.१.४ मत्तेची विक्री/ निर्लेखन
 ३.२.६.१.५ निरुपयोगी साहित्याची विक्री
 ३.२.६.१.६ संस्थेची मत्ता भाड्याने वापरावयास दिल्यास त्यातून मिळणारे उत्पन्न
 ३.२.६.१.७ देणग्या
 ३.२.६.१.८ अनुदाने
 ३.२.६.१.९ अन्य मार्गाने येणारे उत्पन्न/ महसूल
- ३.२.७ संस्थेचा अनुज्ञेय खर्च व संस्थेचे एकूण महसूली उत्पन्न यामधील फरकाच्या आधारावर संस्थेचा प्रत्यक्षात येणारा प्रती विद्यार्थी खर्चाची परिगणीत होईल.
- ३.२.८ संस्थेच्या एकूण मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास संस्थेच्या उपलब्ध सोई सुविधांचा वापर पूर्णपणे होणार नाही, परिणामी न वापरात आलेल्या सोई सुविधांच्या खर्चाचा अतिरिक्त भार प्रवेशित प्रशिक्षणार्थ्यांवर पडू नये याकरिता अंतिमप्रशिक्षण शुल्काची परिगणना संस्थेच्या एकूण प्रवेश क्षमता (नियम क्र २.१४ नुसार) करण्यात येईल.
- ३.३ सन २०१६-१७ व त्यापुढील वर्षांकरिता प्रशिक्षण शुल्कास मान्यता देणे:
- ३.३.१ खाजगी औ.प्र.संस्थांनी लेखा परिक्षण मंडळाकडे सर्व आवश्यक दस्तऐवज/ कागदपत्रे सादर करून लेखा परिक्षण पूर्ण करून घ्यावे.
- ३.३.२ लेखा परिक्षणाकरिता दस्तावेज स्वखर्चाने सादर करण्याची संपूर्ण जबाबदारी खाजगी औ.प्र.संस्थांची राहिल.
- ३.३.३ लेखा परिक्षण मंडळ अनुज्ञेय व विनाअनुज्ञेय खर्चाची निश्चिती करून संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च निश्चित करेल.
- ३.३.४ संचालनालय खालीलप्रमाणे वेगवेगळे प्रशिक्षण शुल्क जाहीर करेल.
- ३.३.४.१ मशिनगट अभियांत्रिकी व्यवसाय
 ३.३.४.२ बिगर मशिनगट अभियांत्रिकी व्यवसाय
 ३.३.४.३ बिगर अभियांत्रिकी गट
- ३.३.५ वरीलप्रमाणे अभ्यासगट /व्यवसाय निहाय अभ्यासक्रमांची यादी संचालनालयामार्फत वेळोवेळी अद्ययावत करून जाहीर करण्यात येईल. सन २०१५-१६ करिता व्यवसायांची यादी सोबत प्रपत्र - १ मध्ये सहप्रतिरत करण्यात आली आहे.

खाजगी औ.प्र.संस्थाकरिता प्रशिक्षण शुल्काची परिगणना करताना येणाऱ्या विसंगती तसेच वेगवेगळ्या परिस्थितीमध्ये प्रशिक्षण शुल्काची परिगणना करावयाची पध्दती खालीलप्रमाणे उदाहरणासह सादर करण्यात येत आहेत.

- ३.३.६ जेंव्हा संस्थेचा प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्षात येणारा खर्च मंजूर प्रशिक्षण शुल्कापेक्षा जास्त असतो: खाजगी औ.प्र.संस्थेचा मागील वर्षाचा प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च हा निर्धारित केलेल्या शुल्कापेक्षा जास्त असेल तेंव्हा त्यापुढील वर्षासाठी प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करताना मागील वर्षी निर्धारित केलेल्या शुल्काच्या १० टक्के रक्कम मागील वर्षाच्या प्रशिक्षण शुल्कात मिळवून येणारी एकूण रक्कम अथवा संस्थेच्या प्रत्यक्ष प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १० टक्के रक्कम प्रत्यक्ष खर्चामध्ये मिळवून येणारी एकूण रक्कम यापैकी जी कमी असेल ती प्रशिक्षण शुल्क म्हणून घेण्यात यावी.

जसे:

निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क = जी किमान रक्कम असेल ती

अ) प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम

ब) निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क + निर्धारित प्रशिक्षण शुल्काच्या १०% रक्कम

उदाहरणार्थ:

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क = रु.१००

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च = रु.१२०

तर सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेचे प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क खालीलप्रमाणे निश्चित होईल.

- = किमान रक्कम (प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम अथवा निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क + निर्धारित प्रशिक्षण शुल्काच्या १०% रक्कम)
- = किमान रक्कम (रु. १२० + रु.१२.००) अथवा (रु.१०० + रु.१०.००)
- = किमान रक्कम (रु.१३२ अथवा रु.११०)
- = रु.११०

३.३.७ जेंव्हा संस्थेचा प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्षात येणारा खर्च निर्धारित प्रशिक्षण शुल्कापेक्षा कमी असतो:

खाजगी औ.प्र.संस्थेचा प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च हा निर्धारित केलेल्या शुल्कापेक्षा कमी असेल तेंव्हा त्यापुढील वर्षासाठी प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करताना (प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम - मागील वर्षाची प्रति प्रशिक्षणार्थी शुल्काची बचत) अशाप्रकारे प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करण्यात यावेत.

जसे

निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क= प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम - मागील वर्षाची प्रति प्रशिक्षणार्थी शुल्काची बचत

उदाहरणार्थ:

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क = रु.१००

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्षात आलेला = रु.९०

तरी सत्र २०१५-१६ करिता प्रति प्रशिक्षणार्थी शुल्काची बचत

= निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क - प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च

= रु.१०० - रु.९०

= रु. १०

म्हणून सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेचे प्रशिक्षण शुल्क खालीलप्रमाणे निश्चित होईल.

= (प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम - मागील वर्षाची प्रति प्रशिक्षणार्थी शुल्काची बचत)

= रु. ९० + रु.(०.१० X ९०) - रु.१०

= रु. ९० + रु.९ - रु.१०

= रु.८९

३.३.८ जेंव्हा निर्धारित शुल्क व प्रत्यक्षात येणारा प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च समान असतो:

जेंव्हा निर्धारित शुल्क व प्रत्यक्षात येणारा प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च समान असतो तेंव्हा त्या पुढील वर्षाचे प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करताना (प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम मिळवून प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करण्यात येतील.

जसे

निर्धारित शुल्क = प्रत्यक्षात आलेला प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्च + प्रत्यक्ष आलेल्या प्रति प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १०% रक्कम

उदाहरणार्थ:

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क = रु.१००

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्षात आलेला = रु.१००

तरी सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेचे प्रती प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क खालीलप्रमाणे निश्चित होईल.

$$\begin{aligned}
 &= \text{प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्च} + \text{प्रत्यक्षात आलेला प्रती प्रशिक्षणार्थी खर्चाच्या १० \% रक्कम} \\
 &= \text{रु.१००} + \text{रु.१०} \\
 &= \text{रु.११०}
 \end{aligned}$$

३.३.९ **जेंव्हा खाजगी औ.प्र.संस्थेचे ३० जून पूर्वी लेखा परिक्षण न झाल्याने प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित न होणे:**

३.३.९.१ **अंतरिम शुल्क:**

जर एखाद्या खाजगी औ.प्र.संस्थेचे ३० जून पूर्वी लेखा परिक्षण केले नाही व प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित केले नाही तर त्या पुढील सत्राकरिता संस्था अंतरिम शुल्क लागू करण्यास पात्र ठरेल, तथापि सदरचे अंतरिम शुल्क मागील वर्षाच्या निर्धारित शुल्काच्या ५०% पेक्षा जास्त राहणार नाही. सदरचे अंतरिम शुल्क नियम क्र.४.३.१५ मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रवेश सत्रामध्ये जाहीर करण्यात येतील.

जसे:

$$\begin{aligned}
 \text{अंतरिम शुल्क} &= \text{मागील वर्षाच्या निर्धारित शुल्काच्या ५०\% रक्कम} \\
 \text{उदाहरणार्थ:} &
 \end{aligned}$$

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क = रु.१००
जर क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेने सत्र २०१५-१६ करिता लेखा परिक्षण पूर्ण करून घेतले नाही व ३० जून, २०१६ पर्यंत प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करण्यात आले नाही तर सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेचे खालीलप्रमाणे अंतरिम शुल्क निश्चित करण्यात येतील.

$$\begin{aligned}
 &= \text{सत्र २०१५-१६ करिता निर्धारित शुल्काच्या ५० \% रक्कम} \\
 &= \text{रु. १०० च्या ५०\% रक्कम} \\
 &= \text{रु.५०}
 \end{aligned}$$

३.३.९.२ खाजगी औ.प्र.संस्था प्रवेश देतेवेळी वरीलप्रमाणे अंतरिम शुल्क जमा करू शकते. सदरचे शुल्क अंतरिम शुल्क असल्याचे तसेच भविष्यात अंतिम शुल्क निर्धारित झाल्यावर उर्वरित प्रशिक्षण शुल्क प्रशिक्षणार्थ्यांकडून देय राहिल असे सदर शुल्काच्या पावतीमध्ये विशेषतः नमूद करणे आवश्यक राहिल. सदरचे अंतिम शुल्क मागील वर्षाच्या निर्धारित शुल्काच्या ११० टक्क्यापेक्षा जास्तीचे राहणार नाही असेही त्यात नमूद करावे.

३.३.१० **जेंव्हा खाजगी औ.प्र.संस्थेचे लेखा परिक्षण ३१ डिसेंबर पूर्वी करण्यात येते:**

ज्या खाजगी औ.प्र.संस्था ३१ डिसेंबर पूर्वी संस्थेचे लेखा परिक्षण पूर्ण करून घेईल अशी संस्था निर्धारित शुल्क लागू करण्यास पात्र ठरेल. ज्या खाजगी औ.प्र.संस्था अंतरिम शुल्काच्या स्वरूपात प्रशिक्षण शुल्क जमा करतील व संस्थेचे लेखा परिक्षण ३१ डिसेंबरपूर्वी पूर्ण करतील व त्यांचे प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करतील अशा संस्था उर्वरित प्रशिक्षण शुल्क प्रशिक्षणार्थ्यांकडून भरणा करून घेतील, तथापि सदरचे एकूण शुल्क निर्धारित शुल्कापेक्षा जास्त राहणार नाही याची खबरदारी घेतील.

जसे:

$$\begin{aligned}
 \text{निर्धारित शुल्क} &= \text{अंतरिम शुल्क} + \text{निर्धारित शुल्काची उर्वरित अतिरिक्त रक्कम} \\
 \text{उदाहरणार्थ:} &
 \end{aligned}$$

सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता अंतरिम शुल्क = रु.५०

सत्र २०१६-१७ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित = रु.९०

प्रशिक्षण शुल्क (१ जुलै, २०१६ ते १६ डिसेंबर, २०१६ पर्यंत मंजूर केलेले शुल्क)

तरी २०१६-१७ सत्राकरिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेसाठी अधिकचे शुल्क खालीलप्रमाणे राहतील.

$$\begin{aligned}
 &= \text{निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क} - \text{अंतरिम शुल्क} \\
 &= \text{रु.९०} - \text{रु.५०} \\
 &= \text{रु. ४०}
 \end{aligned}$$

३.३.११ जेंव्हा खाजगी औ.प्र.संस्थेचे लेखा परिक्षण केले जात नाही :

३.३.११.१ जर खाजगी औ.प्र.संस्थेने संस्थेचे लेखा परिक्षण ३१ डिसेंबर पर्यंत करून घेतल्याने शुल्क निर्धारित होवू शकले नाही तर ती खाजगी औ.प्र.संस्था पूर्वी घेतलेल्या अंतरिम शुल्का व्यतिरिक्त कोणत्याही प्रकारचे अधिकचे शुल्क घेण्यास पात्र ठरणार नाही. त्या सत्राकरिता सदरची संस्था फक्त अंतरिम शुल्क लागू करेल.

जसे:

निर्धारित शुल्क = अंतरिम शुल्क

उदाहरणार्थ:

सत्र २०१५-१६ करिता क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेकरिता निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क = रु.१००

जर क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेने सन २०१५-१६ चे लेखा परिक्षण पूर्ण करून घेतले नाही त्यामुळे प्रशिक्षण शुल्क ३० जून २०१६ पर्यंत निर्धारित होवू न शकल्याने सत्र २०१६-१७ मध्ये प्रवेश देतेवेळी क्ष खाजगी औ.प्र.संस्था खालीलप्रमाणे अंतरिम शुल्क लागू करेल.

= सत्र २०१५-१६ च्या निर्धारित शुल्काच्या ५०% रक्कम

= रु. १०० च्या ५०% रक्कम

= रु. ५०

जर क्ष खाजगी औ.प्र.संस्थेने सन २०१५-१६ चे लेखा परिक्षण करून घेतल्याने प्रशिक्षण शुल्क ३१ डिसेंबर, २०१६ पर्यंत अंतिम न झाल्यास सत्र २०१६-१७ करिता खालीलप्रमाणे शुल्क निर्धारित होतील.

= अंतरिम शुल्क

= रु. ५०

३.३.११.२ अशा खाजगी औ.प्र.संस्था त्या प्रशिक्षण वर्षामध्ये फक्त अंतरिम शुल्क प्रशिक्षणार्थ्यांकडून वसूल करतील. या व्यतिरिक्त कोणत्याही प्रकारचे अधिकचे शुल्क प्रशिक्षणार्थ्यांकडून वसूल करणार नाहीत.

३.३.११.३ अशा खाजगी औ.प्र.संस्थांना जर कांही आर्थिक तोटा आला तर त्याची संपूर्णतः जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल. अशा खाजगी औ.प्र.संस्था कोणत्याही परिस्थितीत सदरचा आर्थिक तोटा चालू वर्षी व त्यापुढील वर्षीच्या प्रशिक्षणार्थ्यांकडून जमा करणार नाही.

३.३.११.४ अशा प्रकारे एका लेखा वर्षामध्ये झालेला आर्थिक तोटा त्या पुढील आर्थिक वर्षात गृहित धरण्यात येणार नाही.

३.३.११.५ जोपर्यंत खाजगी औ.प्र.संस्था आपले लेखा परिक्षण पूर्ण करून शुल्क निर्धारित करित नाही तोपर्यंत त्या खाजगी औ.प्र.संस्थेस फक्त अंतरिम शुल्क लागू करता येतील.

३.३.११.६ ज्या खाजगी औ.प्र.संस्था लागोपाठ २ प्रशिक्षण वर्ष लेखा परिक्षण पूर्ण करणार नाही अशा संस्थांकरिता

३.३.११.६.१ संचालनालयाकडून लेखा परिक्षक नेमण्यात येईल व संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचे लेखा परिक्षण पूर्ण करून घेऊन प्रशिक्षण शुल्क निर्धारित करेल.

३.३.११.६.२ सदर लेखा परिक्षणाकरिताचा खर्च संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेने करणे आवश्यक राहिल.

३.३.११.६.३ जर संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्था संचानलायाकडून होणाऱ्या लेखा परिक्षणासाठी सहकार्य करणार नाही अथवा यास विरोध करतील अशा खाजगी औ.प्र.संस्थांच्या लेखा परिक्षण न झालेल्या तिसऱ्या वर्षापासूनच्या प्रवेशावर बंदी घालण्यात येईल. सदरची प्रवेश बंदी जोवर संस्था प्रस्थापित लेखा परिक्षण मंडळाकडून शुल्क निर्धारित करून घेत नाही तोवर कायम राहिल.

३.३.१२ प्रोत्साहन शुल्क:

३.३.१२.१ ज्या खाजगी औ.प्र.संस्था डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्या दर्जात्मक वर्गीकरणास सामोरे जावून "अ" दर्जा प्राप्त करतील अशा खाजगी औ.प्र.संस्थांना प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५% रक्कम अधिकचे प्रोत्साहन शुल्क घेण्यास पात्र ठरतील. जर संस्था "ब"

- दर्जा प्राप्त करेल तर अशा खाजगी औ.प्र.संस्था प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रत्यक्ष खर्चाच्या ३% रक्कम अधिकचे प्रोत्साहन शुल्क घेण्यास पात्र ठरतील. सदर वाढीव प्रोत्साहन शुल्क दर्जा लागू असलेल्या वर्षापर्यंत लागू राहिल. दर्जा संपुष्टात आल्यास हे प्रोत्साहन शुल्क देखील संपुष्टात येईल.
- ३.३.१२.२ ज्या खाजगी औ.प्र.संस्थांचे प्रशिक्षणार्थी अखिल भारतीय कौशल्य स्पर्धेमध्ये प्रथम क्रमांकाचे मानकरी होतील अशा खाजगी औ.प्र.संस्थांना निर्धारित शुल्काच्या ०.५ % रक्कम अधिकचे शुल्क प्रति मानकरीनिहाय त्यापुढील वर्षी प्रोत्साहन शुल्क म्हणून लागू करण्यास परवानगी देण्यात येईल. सदर वाढीव प्रोत्साहन शुल्क फक्त त्या संबंधित प्रशिक्षण वर्षाकरिताच लागू असले.
- ३.३.१२.३ वरीलप्रमाणे वसूल करण्यात आलेले प्रोत्साहन शुल्क स्वतंत्र निधी म्हणून ठेवण्यात यावे. या निधीचा विनियोग केवळ संशोधनात्मक तथा नवनिर्मिती कार्यपूर्तीसाठी करण्यात यावा.
- ३.३.१३ अनामत रक्कम:**
- ३.३.१३.१ खाजगी औ.प्र.संस्थांनी प्रति विद्यार्थी रु.५००/- अनामत रक्कम म्हणून वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येते.
- ३.३.१३.२ सदरची अनामत रक्कम प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या पूर्ण केल्यानंतर काही वजावटी (Breakage) असल्यास कमी करुन तात्काळ परत करण्यात यावी.
- ३.३.१३.३ परतावा न केलेल्या अनामत रकमेचा व्यय इतर कोणत्याही खर्चाकरिता करता येणार नाही.
- ३.३.१४ खाजगी औ.प्र.संस्थांचे लेखा परिक्षण अहवाल संचालनालय तसेच संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचे संकेतस्थळ व प्रवेशाच्या संकेतस्थळावर प्रदर्शित केले जातील.
- ३.३.१५ खाजगी औ.प्र.संस्थाकरिता निर्धारित केलेल्या शुल्काची माहिती संचालनालय तसेच संबंधित खाजगी औ.प्र.संस्थेचे संकेतस्थळ व प्रवेशाचे संकेतस्थळ, प्रवेश माहिती पुस्तिका व सर्व औ.प्र.संस्थांच्या सूचना फलकावर प्रदर्शित केली जाईल.
- ३.३.१६ अधिकचे शुल्क वसूल करण्यास प्रतिबंध**
- ३.३.१६.१ संचालनालयातर्फे निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क किंवा मंजूर शुल्कामध्ये प्रशिक्षण शुल्क, विकास शुल्क व प्रशिक्षणाशी संबंधित इतर खर्चाच्या रकमेचा समावेश आहे.
- ३.३.१६.२ शासन, संचालनालय, डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांनी आकारलेल्या शुल्का व्यतिरिक्त कुठल्याही शिर्षातर्गत कोणत्याही प्रकारचे अधिकचे शुल्क/आकार वसूल करण्यास खाजगी औ.प्र.संस्थांना प्रतिबंध करण्यात येत आहे.
- ३.३.१६.३ शासन, संचालनालय, डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्या निर्देशांचे/अटी व शर्तीचे उल्लंघन करणाऱ्या खाजगी औ.प्र.संस्थांवर कडक कारवाई करण्यात येईल. ज्या संस्था अटी व शर्तीचे उल्लंघन करतील अशा संस्थांवर त्या पुढील वर्षी ५० टक्क्यापर्यंतचे शुल्क कमी करण्याची शिक्षा होईल.
- ३.३.१६.४ दुसऱ्यांदा अटी व शर्तीचे उल्लंघन करणाऱ्या संस्थांना अट क्र. ४.३.१६.३ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे शुल्क वसूल करण्याची शिक्षा करण्यात येईल. तसेच त्यापुढील वर्षी प्रवेश करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.
- ३.३.१६.५ तिसऱ्यांदा अटी व शर्तीचे उल्लंघन करणाऱ्या संस्थेस अट क्र. ४.३.१६.४ मध्ये नमूद वरीलप्रमाणे शिक्षा करण्यात येईल व त्यापुढील वर्षीचे प्रवेश करण्यास बंदी घालण्यात येईल व संबंधित संस्था निसलग्नित करण्यासाठी डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्याकडे शिफारस करण्यात येईल. अशा संस्थेचे डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्याकडून पुर्नसंलग्निकरण झाल्यानंतरच प्रवेश करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

३.३.१७ निर्धारित शुल्काची सुधारणा:

- ३.३.१७.१ निर्धारित शुल्कामध्ये सुधारणा करावयाची असल्यास खाजगी औ.प्र.संस्था, प्रशिक्षणार्थी अथवा प्रशिक्षणार्थ्यांचे पालक संचालनालयाकडे लिखित स्वरूपात योग्य त्या बदलाच्या कारणासह अर्ज करू शकतात.
- ३.३.१७.२ सदरचा अर्ज निर्धारित शुल्क जाहीर झाल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसाचे आंत करण्यात यावा.
- ३.३.१७.३ जर निर्धारित प्रशिक्षण शुल्कातील अपेक्षित सुधारणा ही प्रशिक्षण वर्षाच्या निर्धारित शुल्कामध्ये मागील वर्षीच्या प्रशिक्षण शुल्कात २० टक्केपेक्षा कमी अथवा जास्त बदल करीत असेल तरच अर्ज करावा.
- ३.३.१७.४ संचालनालय शुल्क सुधारणेबाबतचा विनंती अर्ज स्वीकारेल. संचालक (प्रशिक्षण) शुल्क सुधारणेकरिता समितीची नेमणूक करेल. समिती खालीलप्रमाणे असेल-
३.३.१७.४.१	संचालक (प्रशिक्षण)	-	अध्यक्ष
३.३.१७.४.२	उद्योग धंद्यामधील तज्ञ	-	सदस्य
३.३.१७.४.३	वित्त सल्लागार	-	सदस्य
३.३.१७.४.४	प्रादेशिक सहसंचालक	-	सदस्य
३.३.१७.४.५	सहसंचालक, मुख्य कार्यालय, मुंबई	-	सदस्य
- ३.३.१७.५ वरील समिती संस्थानिहाय व प्रकरणनिहाय दर तिमाही बैठकीमध्ये निर्णय घेईल.
- ३.३.१७.६ निर्धारित शुल्कामधील सुधारणेस काही खर्च आल्यास तो सुधारणेकरिता अर्ज करणारी संस्था करेल.

३.४ २ वर्ष व त्यापेक्षा अधिक मुदतीच्या व्यवसायांकरिता दुसऱ्या वर्षापासून निर्धारित करावयाचे प्रशिक्षण शुल्क:

- ३.४.१ दोन वर्षे व त्यापेक्षा जास्त मुदतीच्या व्यवसायाकरिता दुसऱ्या वर्षी व त्यापुढील वर्षाकरिता त्या उमेदवाराने प्रथम वर्षी घेतलेल्या प्रशिक्षण वर्षाकरिता लागू असलेले प्रशिक्षण शुल्कच लागू राहिल.
- ३.४.२ एखादा प्रशिक्षणार्थ्यांचे सत्र प्रशिक्षणामध्ये खंड पडला आणि त्याने पुनःश्च प्रशिक्षण सुरु केले तर अशा, यापूर्वीच प्रशिक्षण शुल्क जमा केलेल्या प्रशिक्षणार्थीकडून पुन्हा प्रशिक्षण शुल्क वसूल करण्यात येवू नये.
- ३.४.३ तथापि, अशा पुनश्चः प्रशिक्षण सुरु केलेल्या उमेदवाराला पुढील वर्षी (दोन व त्यापेक्षा अधिक कालावधीच्या व्यवसायाकरिता) त्या वर्षी लागू असलेले प्रशिक्षण शुल्क लागू असेल.

३.५ शुल्क वसूली व व्यय:

- ३.५.१ संचालनालयातर्फे निर्धारित प्रशिक्षण शुल्क व शासन, संचालनालय व डी.जी.ई.टी. यांच्या निर्देशानुसार वसूल केलेले इतर शुल्क खाजगी संस्थेच्या नावे असलेल्या बँकेच्या खात्यात जमा करण्यात यावे.
- ३.५.२ कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधानुसार कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाची प्रशिक्षण वर्षातील एकूण रक्कम स्वतंत्रपणे ठेवण्यात यावी. या रकमेतून वेतनाच्या व्यतिरिक्त संस्थेचे इतर खर्च करण्यात येवू नयेत.
- ३.५.३ उर्वरित रकमेतून वेतनेतर खर्च भागविण्यात यावा.
- ३.५.४ कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाकरिता राखून ठेवलेल्या निधीतून काही रक्कम शिल्लक राहिल्यास सदर रक्कम प्राधान्यक्रमाने त्यापुढील वर्षीच्या वेतनावर व गरज पडल्यास वेतनेतर खर्चावर खर्ची घालण्यात यावा.

४.० प्रशिक्षणाची गुणवत्ता जोपासण्यासाठी निरीक्षण:

- ४.१ संचालनालयाने प्रशिक्षणाचा दर्जा जोपासण्यासाठी व साधन सुविधा मानकानुसार आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करण्यासाठी सर्व औ.प्र.संस्थांचे वर्षातून किमान एक वेळा विहित पध्दतीनुसार निरीक्षण करावे.

- ४.२ ज्या संस्था गुणात्मक दर्जा राखत नाहीत अशा संस्थांना संचालनालयाकडून दर्जा उंचावण्यासाठी तीन ते बारा महिन्यांचा कालावधी देण्यात यावा.
- ४.३ ज्या संस्था लागोपाठ तीन निरीक्षणानंतर आपला दर्जा उंचावणार नाहीत अशा संस्थांना संचालनालयाकडून डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्याकडे निसलग्निकरिता पाठविण्यात येईल. तसेच पुर्नसलग्निकरण मिळेपर्यंत प्रवेशास बंदी ठेवण्यात येईल.
- ४.४ ज्या संस्था निरीक्षणास सामोऱ्या जाणार नाहीत अथवा निरीक्षण अमान्य करतील अशा संस्थांना संचालनालयाकडून डी.जी.ई.टी. नवी दिल्ली यांच्याकडे निसलग्निकरिता पाठविण्यात येईल. तसेच पुर्नसलग्निकरण मिळेपर्यंत प्रवेशास बंदी ठेवण्यात येईल.

५.० महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवारांकडून घ्यावयाचे प्रशिक्षण शुल्क:

खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था वरील नियम क्र.३.० आणि नियम क्र.४.० मध्ये दिल्याप्रमाणे महाराष्ट्र राज्यामधील उमेदवारांकडून आकारावयाच्या शुल्काच्या दुप्पट शुल्क महाराष्ट्र राज्याबाहेरील उमेदवारांकडून आकारण्यास पात्र ठरतात.

६.० अनिवासी भारतीय उमेदवारांकडून आकारावयाचे शुल्क:

खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था वरील नियम क्र.३.० आणि नियम क्र.४.० मध्ये दिल्याप्रमाणे महाराष्ट्र राज्यामधील उमेदवारांकडून आकारावयाच्या शुल्काच्या पाच पट शुल्क आकारण्यास पात्र ठरतात.

७.० प्रत्येक पाच वर्षांनी मुलभुत शुल्कामध्ये (Base Fees) सुधारणा करणे:

- ७.१ वर्ष २०१५-१६ करीता ठरविण्यांत आलेल्या मुलभुत शुल्कामध्ये प्रशिक्षण वर्ष २०२०-२१ मध्ये सुधारणा करण्यांत येईल.
- ७.२ व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय अशा सुधारणांकरिता खाजगी औ.प्र.संस्थांच्या पुरेशा प्रतिनिधीत्वासह जून २०१९ पर्यंत समितीची नेमणुक करेल.
- ७.३ शुल्क मंजूर करण्याची वरील प्रक्रीया पुढील सुधारणेपर्यंत सुरू राहिल.

प्रपत्र - १
व्यवसाय तपशीलाची यादी आणि पात्रता

अ.क्र.	व्यवसायाचे नाव	व्यवसायाचा प्रकार	सलंगनतेचे प्राधिकरण	सत्रकालावधी	किमान वयो मर्यादा	प्रवेशासाठी पात्रता	किमान टक्केवारी	पात्रता परीक्षेतील बंधनकारक विषय	तुकळीनिहाय प्रवेशक्षमता (सुपरन्युमरीसह)	शारिरीक अपंगांची पात्रता
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K

सूचना:

व्यवसाय तपशील आणि पात्रतेत महासंचालक, रोजगार आणि प्रशिक्षण यांच्या सूचनेप्रमाणे बदल होतील. सक्षम अधिकारी व्यवसाय तपशील आणि पात्रतेत सुधारणा करेल आणि केंद्रिय प्रवेश पध्दतीनुसार प्रक्रिया सुरु होण्यापूर्वी प्रवेश माहिती पुस्तिकेसह प्रपत्र-१ पुरविलील, तसेच संकेतस्थळावर प्रकाशित करतील.

प्रपत्र - २
खाजगी औ.प्र.संस्थांची यादी - मंजूर शुल्कासह

नमुना :

औ.प्र.संस्थांचे प्रकार:	शासकीय औ.प्र.संस्था	औ.प्र.संस्था कोड:	०००१						
विभाग:	अमरावती	जिल्हा:	अमरावती	तालुका:	अमरावती				
औ. प्र. संस्थेचे नांव:	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था								
दूरध्वनी क्र.	०७२१२६६५२४०	ई मेल आयडी :	iti.amravati@dvet.maharashtra.gov.in						
मुलांच्या वसतीगृहाची क्षमता:			मुलींच्या वसतीगृहाची क्षमता:						
अ.क्र.	व्यवसायाचे नांव	अल्पसंख्यांक	एससीपी	टीएसपी	आदिवासी सार्वत्रिकरण	स्त्रीयां करिता	सामान्य	एकूण	एकूण जागा
१	सुतारकाम	--	--	--	--	--	२	२	४२
२	कर्टींग अँड शिर्वींग	--	--	--	--	२	--	२	५२
३	आरेखक (यांत्रिकी)	--	--	--	--	--	१	१	२६
	एकूण					२	८	१०	२३५

अ. क्र.	तपशील	शासकीय औ.प्र.संस्था					खाजगी औ.प्र.संस्था			
		सामान्य श्रेणी	राखीव श्रेणी	IMC जागा	OMS	NRI	MS	OMS	NRI	
वार्षिक प्रशिक्षण शुल्क										
१	प्रशिक्षण शुल्क	मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१२००	-	३००००	४५०००	६००००			
		बिगर मशीन गट - अभियांत्रिकी व्यवसाय	१०००	-	२५०००	३७५००	५००००			
		बिगर अभियांत्रिकी व्यवसाय	८००	-	२००००	२००००	४००००			
२	संस्था विकास शुल्क	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००				
३	ओळखपत्र शुल्क	५०	५०	५०	५०	५०				
४	ग्रंथालय शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००				
५	इंटरनेट सुविधा शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००				
६	सांस्कृतिक कार्य शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००				
७	वसतीगृह शुल्क	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००				
प्रवेशाच्यावेळी जमा करावयाची अनामत रक्कम										
८	प्रशिक्षण अनामत रक्कम	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	
९	ग्रंथालय अनामत रक्कम	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	
१०	वसतीगृह अनामत रक्कम	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	